I. IV POSIEDZENIE KRAJOWEJ RADY PZD

1. Informacja

W Warszawie, w dniu 25 listopada 2015 r. odbyło się czwarte w tej kadencji posiedzenie Krajowej Rady PZD, któremu przewodniczył Prezes Związku Eugeniusz Kondracki. Tematyka posiedzenia była bardzo obszerna i ważna z punktu widzenia ogrodów działkowych i praw działkowców.

Budownictwo ponadnormatywne na działkach i zamieszkiwanie w ogrodach to temat niezwykle trudny, bowiem bez wsparcia instytucji państwowych i samorządów nie jest możliwe zwalczanie tych marginalnych, ale widocznych zjawisk na terenach ROD. Przeprowadzone badanie przez okręgi wykazało, że ilość ponadnormatywnych altan zdecydowanie spadła, a nowych samowoli powstaje niewiele. Trudno jednak wyegzekwować przywrócenie stanu zgodnego z prawem, bowiem procedury i postępowania administracyjne i sądowe trwają latami. Jeśli chodzi o zamieszkiwanie to sprzymierzeńcem powinny być dla Związku samorządy, ale w niektórych miastach jest akurat odwrotnie. Krajowa Rada przyjęła uchwałę określającą politykę Związku w sprawie budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania na działkach i zobowiązała Prezydium KR PZD do wydania przepisów wykonawczych określających postępowanie organów PZD.

Krajowa Rada, wypełniając obowiązki wynikające z programu działania na kadencję uchwalonego przez XII Krajowy Zjazd Delegatów PZD, przyjęła kryteria oceny okręgów, które będą służyły do przeprowadzenia analizy funkcjonalności jednostek terenowych pod kątem wypełniania obowiązków statutowych wobec działkowców i ogrodów.

Zgodnie ze statutowymi uprawnieniami Krajowa Rada, po przeprowadzeniu analizy kosztów funkcjonowania jednostek ponad ogrodowych, postanowiła pozostawić w dotychczasowej wysokości stawkę rozliczeń wewnątrzorganizacyjnych z tytułu zarzadzania. Także wysokość składki członkowskiej w PZD w 2016 r. nie uległa zmianie w stosunku do 2015 r. i tak jak dzisiaj pozostanie w całości do dyspozycji ogrodów.

XII Zjazd Delegatów PZD określił w programie na kadencję, w jakim kierunku powinien następować rozwój ogrodów działkowych i jakie funkcje dla działkowców i społeczności lokalnych winny wypełniać. Aby te funkcje mogły być wypełniane konieczne jest unowocześnienie infrastruktury ogrodowej, dlatego Krajowa Rada dokonała weryfikacji własnej uchwały z 2012 roku wprowadzającej program „Unowocześnianie infrastruktury Rodzinnych Ogrodów Działkowych – ROD XXI wieku".

Dla działkowców i ogrodów podstawą jest stabilizacja prawna, dlatego tak dużą wagę przywiązuje cały Związek do realizacji zapisów ustawy o ROD dotyczących uregulowania stanu prawnego gruntów ROD. Krajowa Rada przyjęła uchwałę w sprawie zintensyfikowania działań związanych z regulacją stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, zobowiązując w niej okręgi do złożenia w terminie przewidzianym ustawą wniosków w stosunku do wszystkich gruntów tego wymagających.

W dyskusji członkowie Krajowej Rady odnosili się do wszystkich tematów posiedzenia, w szczególności do problemów związanych ze zwalczaniem budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania na działkach oraz na temat rozwoju ogrodów, ich unowocześniania, pozyskiwanie środków na ten cel, rozwijania funkcji społecznych i inicjatyw środowiskowych.

MP

2. Porządek obrad

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Wybór komisji uchwał i wniosków.
4. Stwierdzenie prawomocności obrad.
5. Wprowadzenie do tematyki obrad – Eugeniusz Kondracki Prezes PZD.
6. Budownictwo ponadnormatywne i zamieszkiwanie w ROD.
7. Kryteria oceny okręgów.
8. Wysokość i podział partycypacji w 2016 r.
9. Wysokość i podział składki członkowskiej w 2016 r.
10. Weryfikacja uchwały w sprawie Programu „Unowocześnianie infrastruktury rodzinnych ogrodów działkowych – ROD XXI wieku".
11. Założenia do uchwały regulującej zasady wykorzystywania majątku Związku.
12. Informacja w sprawie realizacji art. 76 ustawy o ROD.

13. Powołanie Komisji do spraw odznaczeń związkowych.
14. Dyskusja.
15. Podjęcie uchwał.
16. Sprawy różne.
17. Zakończenie obrad.

3. Komija Uchwał i Wniosków

1. Tadeusz Jarzębak – Szczecin
   Przewodniczący
2. Stanisław Zawadka – Mazowiecki
3. Jan Radoła – Śląski
4. Czesław Smoczyński – Gdańsk
5. Andrzej Bojko – Podlaski
6. Bartłomiej Kozera – Opolski
7. Agnieszka Sycz – Podkarpacki

4. Uchwały

UCHWAŁA NR 1/IV/2015
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 25 listopada 2015 r.
w sprawie budownictwa ponadnormatywnego oraz zamieszkiwania na terenie działek w ROD

Krajowa Rada stwierdza, że budownictwo ponadnormatywne i zamieszkiwanie na działkach w ROD to poważne problemy, z którymi Związek zmaga się od wielu lat. Należy po raz kolejny podkreślić, że budowa altan o wymiarach przekraczających normy określone zarówno w prawie budowlanym, jak i przepisach związkowych jest samowolą budowlaną i stanowi rażące naruszenie prawa. W związku z tym za niedopuszczalne uznaje się nie tylko postawienie ponadnormatywnej altany, ale również dopuszczenie do niedozwolonej budowy lub rozbudowy budynku przez struktury zarządzające ogrodem. Zarządy ROD i okręgowe zarządy mają bowiem obowiązek współpracy z nadzorem budowlanym w zakresie zwalczania problemu budownictwa ponadnormatywnego na działkach.

Budownictwo ponadnormatywne nie jest problemem nowym, ponieważ altany o wymiarach przekraczających dopuszczalne normy powstawały w różnych okresach istnienia Związku. Szacuje się, że najwięcej takich altan wybudowano już w latach 80-tych i 90-tych. Warto podkreślić, że w przeciągu ostatnich kilku lat można zauważyć zahamowanie budownictwa ponadnormatywnego na działkach. Duży wpływ na to miały zmiany, jakie zaszły w prawie budowlanym, bowiem zalegalizowane zostały w miastach budynki wcześniej zaliczane do ponadnormatywnych, tj. o powierzchni od 25 m^2 do 35 m^2. W opinii przeważającej części działkowców obecnie dopuszczalna powierzchnia zabudowy jest wystarczająca i zdecydowana większość nowych altan ma odpowiednie wymiary. Na zahamowanie tego negatywnego zjawiska ma również duży wpływ obawa przed konsekwencjami wynikającymi z zapisów ustawy o ROD o braku wypłaty odszkodowania za ponadnormatywną altanę.

W stosunku do badania przeprowadzonego w 2008 roku wyraźnie widać, że skala zjawiska zmniejszyła się i obecnie budynki, których wymiary przekraczają dopuszczalne normy stanowią jedynie 1,02% wszystkich altan. Mimo spadku ogólnej liczby ponadnormatywnych budynków w ROD na terenie całego kraju, duże zaniepokojenie budzi stały wzrost ich ilości w okręgach w Bydgoszczy, Poznaniu, Gdańsku, Śląskim, Mazowieckim, Szczecinie i Toruńsko-Włocławskim. Okręgi te powinny dołożyć wszelkich starań w celu niedopuszczenia do rozrastania się tego problemu. Konieczne jest więc podjęcie odpowiednich działań, które skutecznie wyeliminują w przyszłości samowolę budowlaną w tych ogrodach. Obowiązkiem organów Związku, który wynika wprost z regulaminu ROD jest bowiem kontrolowanie i nadzorowanie stanu zagospodarowania działek m.in. pod kątem budownictwa, dlatego trzeba bezwzględnie stosować obowiązujące prawo i w sposób prawem przewidziany reagować na każdy przypadek naruszenia przepisów. W celu niedopuszczenia do powstawania samowoli budowlanych, a także skutecznego ich eliminowania, Zarządy ROD powinny uświadomić każdego przyszłego działkowca, że budowa lub rozbudowa altany ponad dopuszczalne wymiary jest rażącym naruszeniem prawa i może stanowić podstawę do wypowiedzenia umowy dzierżawy działkowej. Ponadto należy poinformować działkowca o braku wypłaty odszkodowania za po-

nadnormatywną altanę, ponieważ zgodnie z przepisami ustawy, działkowcowi należy się rekompensata za nasadzenia naniesienia i altanę tylko i wyłącznie wtedy, kiedy to co znajduje się na działce spełnia kryteria określone w przepisach.

Zgodnie z uprawnieniami wynikającymi z regulaminu ROD, organy Związku są zobowiązane do wstrzymania budowy (rozbudowy) altany, jeśli stwierdzą, że przekracza dopuszczalne wymiary. W takiej sytuacji zarząd ma obowiązek wezwać działkowca na piśmie do przywrócenia stanu zgodnego z prawem. W przypadku niezastosowania się do określonych wymogów zarząd ROD powiadamia odpowiednie organy nadzoru budowlanego. W stosunku do członka PZD, który rażąco narusza przepisy zarząd zobowiązany jest zastosować sankcje statutowe i pozbawić go członkostwa w stowarzyszeniu.

Okręgi powinny stale poruszać kwestię zakazu budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania na działkach podczas szkoleń nowych działkowców i na bieżąco umieszczać je na swoich stronach internetowych, informując jednocześnie o konsekwencjach wynikających z naruszenia przepisów ustawy o ROD i regulaminu ROD w tym zakresie. Konieczne jest również odbycie posiedzeń plenarnych w okręgach, w których występuje problem budowli ponadnormatywnych, uchwalenie strategii postępowania, a następnie przeniesienie jej do ogrodów za pomocą narad z Zarządami ROD.

Problem budownictwa ponadnormatywnego jest poważny. W związku z tym, Krajowa Rada zobowiązuje wszystkie organy Związku do dalszej pracy i aktywnego eliminowania tego zjawiska na działkach w ROD w granicach określonych przez obowiązujące przepisy.

Budowanie ponadnormatywnych altan jest bardzo często tylko wstępem do kolejnych naruszeń przepisów prawnych i w zdecydowanej większości wiąże się z zamieszkiwaniem, a w konsekwencji z wykorzystaniem altany i działki w sposób sprzeczny z ustawą.

Bardzo niepokojącym zjawiskiem, nasilającym się w ostatnich latach, szczególnie w dużych miastach i na ich obrzeżach, jest stałe zamieszkiwanie, niekiedy całych rodzin w altanach działkowych. Mimo, że zmniejszyła się liczba ponadnormatywnych altan, to niestety odnotowuje się wzrost ilości osób zamieszkujących na działkach w ROD. Najwięcej zamieszkałych działek jest w okręgach w Poznaniu, Gdańsku, Szczecinie, Toruńsko-Włocławskim, w Bydgoszczy i Mazowieckim. W tych okręgach również na działkach w ROD mieszka najwięcej osób. Należy mieć świadomość, że tolerowanie zamieszkiwania na działkach jest działaniem sprzecznym z ustawą, gdyż korzystanie z działki i altany w celach mieszkalnych zaprzecza podstawowym funkcjom ROD, ponieważ ogrody działkowe mają na celu zaspokajanie potrzeb wypoczynkowych, rekreacyjnych i socjalnych działkowca i jego rodziny oraz całej społeczności lokalnej. Niedozwolone jest zatem zamieszkiwanie na działkach, ponieważ odbiega to w zasadniczy sposób od idei ogrodnictwa działkowego. Z ustawy o ROD wynika wprost, że zamieszkiwanie na działkach jest zabronione i dlatego uznaje się, że zamieszkujący w altanach rażąco naruszają prawo. Zakaz zamieszkiwania jest równie mocno zaakcentowany w statucie PZD i regulaminie ROD. Mimo tak mocno zaakcentowanego w wielu aktach prawnych zakazu, nie jest on respektowany, a zjawisko zamieszkiwania nasila się i stwarza poważny problem dla prawidłowego funkcjonowania ogrodów. Nie ulega wątpliwości, że zamieszkiwanie na działkach generuje dla zarządów ROD dodatkowe kłopoty i różnego rodzaju zagrożenia, ponieważ altana działkowa nie jest budynkiem mieszkalnym i nie spełnia co do tego odpowiednich wymogów.

Przyczyny, które powodują, że działkowcy zaczynają mieszkać w altanach są bardzo zróżnicowane. Niekiedy zamieszkiwanie wynika z ubóstwa. Dotyczy to głownie osób samotnych i bezdomnych. W takich przypadkach konieczne jest bezzwłoczne przekazywanie informacji do instytucji państwowych, a w głównej mierze ośrodków pomocy społecznej lub innych jednostek powołanych w celu przeciwdziałania bezdomności. Niektórzy przebywają na działkach z przyczyn losowych i po rozwiązaniu powstałych problemów osobistych opuszczają je. Niepokojące jest jednak to, że w zdecydowanej większości przypadków zamieszkiwanie na działce jest rezultatem świadomych działań osób, które kierują się prywatnymi interesami i umyślnie naruszają przepisy, aby poprawić swoją sytuację finansową. Takie postępowanie stanowi przykład rażącego naruszenia przepisów ustawy o ROD i podstawowych zasad użytkowania działki. Każdy członek Związku jest zobowiązany do przestrzegania obowiązującego prawa, a jego rażące i uporczywe łamanie jest wystarczającą przesłanką do pozbawienia go członkostwa, a tym samym uniemożliwienia mu wpływania na zarządzanie ogrodem. Krajowa Rada PZD stwierdza, że zgodnie ze statutem Związku, członek PZD wybrany do organu PZD ma obowiązek godnie reprezentować interesy PZD. Członek Związku, który ma na działce ponadnormatywną budowlę, mieszka na działce, czy też uzyskał potwierdzenie zamieszkiwania w postaci zameldowania, nie może godnie reprezentować interesu PZD, bowiem w sposób rażący łamie podstawowe zakazy wynikające z ustawy o ROD, prawa budowlanego, statutu PZD i regulaminu ROD. Dlatego też taki członek PZD nie może być wybierany do żadnego organu Związku, ani na żadną wybieralną funkcję, np. na przewodniczącego walnego zebrania.

Krajowa Rada uznaje za konieczne, aby w okręgach, gdzie problem zamieszkiwania jest największy, podjęte zostały działania systemowe mające na celu eliminację tych zjawisk i przede wszystkim niedopuszczenie do bu-

dowania kolejnych domów na działkach i zamieszkiwania w nich. Rodzinne ogrody działkowe i działki nie mogą być postrzegane przez niektóre samorządy jako lekarstwo na problemy mieszkaniowe. Działki w żaden sposób nie mogą zaspokajać potrzeb mieszkaniowych społeczeństwa, bowiem zaprzecza to celom, jakim mają służyć. Budowanie domów na działkach i zamieszkiwanie w nich niszczy ideę ogrodnictwa działkowego. Mimo, że jest to zjawisko marginalne w skali całego Związku, to jest na tyle widoczne, że rodzi w społeczeństwie przekonanie, że ogrody są wykorzystywane do celów sprzecznych z ich przeznaczeniem. Ogrody działkowe tracą przez to na pozytywnym wizerunku w społeczeństwie, które dostrzega skalę nierówności własnych obciążeń w prywatnym domu i bezkarność oraz cwaniactwo ludzi wykorzystujących ROD sprzecznie z prawem i interesem społecznym.

Krajowa Rada PZD stwierdza, że obowiązkiem wszystkich organów Związku posiadających uprawnienia i zobowiązania określone ustawą o ROD, jest ścisłe ich realizowanie w celu eliminowania samowoli i bezprawia na działkach w ROD. Dlatego też prezydia okręgowych zarządów są zobowiązane do stosowania sankcji statutowych wobec tych zarządów ROD i ich członków, którzy nie wypełniają swych obowiązków i nie podejmują działań zgodnych z ustawą o ROD i statutem PZD w stosunku do działkowców naruszających prawo.

Krajowa Rada uznaje, że wszystkie zgodne z prawem metody i formy przeciwdziałania zjawisku budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania na działkach powinny być podejmowane przez zarządy ROD i okręgowe zarządy. W związku z powyższym Krajowa Rada zobowiązuje wszystkie organy Związku do niezwłocznego podjęcia działań zmierzających do wyeliminowania negatywnych zjawisk na działkach w ROD, aby ogrody mogły prawidłowo wypełniać swoje funkcje ustawowe wobec działkowców i społeczności lokalnych.

Krajowa Rada zobowiązuje Prezydium KR PZD do przygotowania, opracowania i wydania uchwały regulującej problem ponadnormatywnych altan, zamieszkiwania na działkach i bytowania na nich osób bezdomnych. Te negatywne zjawiska stale postępują w niektórych okręgach, dlatego konieczne jest podjęcie działań zgodnych z ustawą o ROD, statutem PZD, regulaminem ROD i ogólnie panującymi w Związku zasadami racjonalności.

WICEPREZES
/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 25 listopada 2015 r.

UCHWAŁA NR 3/IV/2015
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 25 listopada 2015 r.
w sprawie określenia zasad partycypacji ROD w finansowaniu kosztów ponoszonych przez PZD w związku z działalnością jednostki krajowej i terenowych na rzecz rodzinnych ogrodów działkowych w 2016 r.

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, po dokonaniu analizy kosztów działalności prowadzonej przez jednostki terenowe oraz jednostkę krajową PZD na rzecz rodzinnych ogrodów działkowych i działkowców, działając na podstawie § 145 ust. 2 statutu PZD postanawia:

§ 1

W ramach wewnątrzorganizacyjnych rozliczeń kosztów ponoszonych w 2016 roku przez jednostki PZD w związku z prowadzeniem ROD, zarząd ROD zobowiązany jest przekazać do właściwego terytorialnie okręgowego zarządu PZD, kwotę odpowiadającą iloczynowi kwoty 0,07 zł i liczby m^2 pod działkami, do których tytuł prawny posiadają działkowcy w danym ROD.

§ 2

1. Środki, o których mowa w § 1 zarząd ROD przekazuje do właściwego terytorialnie okręgowego zarządu PZD, w terminie do 15 lipca 2016.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, podlegają następującemu podziałowi:

1) jednostka terenowa PZD – 65%;
2) jednostka krajowa PZD – 30%;
3) Fundusz Samopomocowy PZD – 3%;
4) Fundusz Obrony ROD - 2%.

§ 3

Środki, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 2, 3 i 4, okręgowy zarząd PZD przekazuje do Prezydium Krajowej Rady PZD w terminie do 30 lipca 2016 r.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK
/-/Barbara KOROLCZUK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 25 listopada 2015 r.

UCHWAŁA NR 4/IV/2015

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 25 listopada 2015 r.
w sprawie wysokości i podziału składki członkowskiej w PZD w 2016 r.

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 143 ust. 1 i 3 statutu PZD, postanawia:

§ 1

1. Ustalić na 2016 r. składkę członkowską w wysokości 6 zł (sześć złotych).
2. W przypadku, gdy członkami PZD są oboje małżonkowie, każdy z nich opłaca składkę w 2016 r. w wysokości 3 zł (trzy złote).
3. Postanowienia ust. 1 i 2 mają zastosowanie do osoby, która w 2016 r. jest członkiem PZD zwyczajnym, współdziałającym lub wspierającym.

§ 2

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, ustala się następujący podział składki członkowskiej w 2016 r.:
   1) rodzinny ogród działkowy – 100%;
   2) jednostka terenowa – 0%;
   3) jednostka krajowa – 0%.
2. W przypadku członka wspierającego 100% składki członkowskiej pozostaje w dyspozycji jednostki organizacyjnej PZD, której organ podjął uchwałę o przyjęciu w poczet członków wspierających zgodnie z § 22 Statutu PZD.

§ 3

Składka członkowska jest przeznaczona na realizację celów statutowych.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK
/-/Barbara KOROLCZUK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 25 listopada 2015 r.

UCHWAŁA NR 5/IV/2015

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 25 listopada 2015 r.
w sprawie programu „Unowocześnianie Infrastruktury Rodzinnych Ogrodów Działkowych – ROD XXI wieku”

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 134 ust. 2 pkt 7 statutu PZD, postanawia:

§ 1

1. Przyjąć program „Unowocześnianie Infrastruktury Rodzinnych Ogrodów Działkowych - ROD XXI wieku”, zwany dalej „*Programem*”.
2. Program stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

1. Realizację Programu powierzyć zarządom rodzinnych ogrodów działkowych, która winna być wykonywana przy współudziale i zaangażowaniu władz samorządowych.
2. Programy zarządów rodzinnych ogrodów działko-

wych, o których mowa w ust. 1, winny być uwzględniane przy planowaniu i realizacji inwestycji i remontów w ROD.

3. Okręgi PZD powinny inicjować kierunki rozwoju i modernizacji ROD oraz udzielać zarządom ROD realizującym Program wszechstronnej pomocy merytorycznej, a także sprawować nadzór nad jego prawidłowym wykonywaniem.

§ 3

Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała nr 2/VIII/2012 KR PZD z dnia 20 grudnia 2012 r., *w sprawie programu „Unowocześnianie Infrastruktury Rodzinnych Ogrodów Działkowych – ROD XXI wieku”*.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES
/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 25 listopada 2015 r.

Załącznik do uchwały nr 5/IV/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 25.11. 2015 r. w sprawie programu „Unowocześnianie Infrastruktury Rodzinnych Ogrodów Działkowych - ROD XXI wieku”

PROGRAM „UNOWOCZEŚNIANIE INFRASTRUKTURY RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH - ROD XXI WIEKU”

I. Wprowadzenie i założenia programowe

Celem programu jest unowocześnienie infrastruktury rodzinnych ogrodów działkowych poprzez budowę nowej infrastruktury, remont i modernizację istniejącej oraz dostosowanie jej do potrzeb związanych z ochroną środowiska, bezpieczeństwem, edukacją oraz koncepcją „otwartych ogrodów”.

Zadania podejmowane z inicjatywy zarządów ROD i przy współpracy i zaangażowaniu gmin, winny być nakierowane przede wszystkim na działania, które zapewnią działkowcom wyższy standard przebywania na działkach, jak i umożliwią społeczności lokalnej korzystanie z uroków i dobrodziejstw, jakie dają rodzinne ogrody działkowe. Ciągłe podnoszenie funkcjonalności infrastruktury w ROD wpłynie korzystnie na ich użytkowanie przez działkowców.

Zadbane i nowoczesne ogrody działkowe stanowią najlepszą wizytówkę gospodarności Związku i jego członków, a także są ważnym argumentem dla ich dalszego istnienia. Harmonijny wygląd całego ogrodu działkowego wpłynie także pozytywnie na wizerunek całej miejscowości, w której ogród się znajduje. Rodzinne ogrody działkowe to urządzenia użyteczności publicznej, jak i wiele innych obiektów funkcjonujących na terenie miast i gmin, które służą ogółowi mieszkańców, a także realizują ważną role społeczną, zapewniając wypoczynek, rekreację i inne potrzeby socjalne członków społeczności lokalnej. Dlatego też słuszne – a nawet konieczne – jest występowanie o pomoc do jednostek samorządów terytorialnych, które winny udzielać ogrodom działkowym pomocy na każdym etapie urzeczywistniania poniższych założeń.

Szczególnie teraz, gdy obowiązuje ustawa z dnia 13 grudnia 2013 roku o rodzinnych ogrodach działkowych, zarządy ROD winny wykorzystać uprawnienia, które dała ww. ustawa i aktywnie działać w zakresie pozyskiwania środków finansowych od jednostek samorządu terytorialnego, które umożliwią stworzenie ogrodów na miarę XXI wieku. Obecne unormowania zawarte w art. 17 ustawy o ROD, dają podstawy prawne gminom do udzielenia z ich budżetów dotacji celowych, przeznaczonych na rozwój ROD, a w szczególności na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, o ile wpłynie to na poprawę warunków do korzystania z ROD przez działkowców lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do ROD. Dlatego też zarządy ROD winny zwiększyć współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego, mającą na celu uzyskanie pomocy finansowej w postaci dotacji celowych.

Kolejną możliwością wartą wykorzystania przy poszukiwaniu nowych źródeł finansowania zadań inwestycyjno-remontowych w rodzinnych ogrodach działkowych, jest korzystanie ze środków unijnych i Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W tym celu niezbędne jest podjęcie przez okręgi i zarządy ROD aktywnych działań zmierzających do pozyskania z ww. źródeł środków finansowych na budowę nowej infrastruktury w ROD.

Wynikiem realizacji programu winno być doprowadzenie infrastruktury do wysokiego poziomu estetycznego, funkcjonalnego, ekologicznego oraz wizerunkowego, aby rodzinne ogrody działkowe można było określić mianem – ROD XXI wieku.

II. Zadania programowe

A. Domy Działkowca, budynki administracyjne i gospodarcze:

a) budowa nowych domów działkowca w ogrodach nieposiadających żadnych własnych budynków, z wykorzystaniem w tym celu nowoczesnych technik i materiałów, które „wydłużą" możliwości eksploatacyjne tych obiektów,
b) wprowadzanie innowacyjnych unowocześnień w istniejących domach działkowca i budynkach, które nie tylko podniosą walory estetyczne, ale także wpłyną na zwiększenie wartości użytkowej tych obiektów,
c) bieżąca konserwacja domów działkowca i innych budynków, która ochroni te obiekty przed niszczeniem,
d) odświeżanie zniszczonych zewnętrznych powierzchni obiektów znajdujących się w ROD, celem poprawy wizerunku ROD,
e) malowanie i modernizacja pomieszczeń wewnętrznych,
f) wymiana dachów domów działkowca, świetlic, budynków administracyjno-gospodarczych pokrytych eternitem, gdyż zawiera on szkodliwy dla zdrowia ludzkiego azbest,
g) stosowanie przy budowie, remontach i modernizacji infrastruktury ogrodowej materiałów budowlanych, które są proekologiczne oraz posiadają odpowiednie atesty i certyfikaty,
h) stosowanie technologii energooszczędnych [zapewnienie dobrej izolacji termicznej w domach działkowca, świetlicach, budynkach administracyjno-gospodarczych, stosowanie do oświetlenia świetlówek kompaktowych, wymiana urządzeń na energooszczędne – o najwyższej klasie energetycznej (A, A+)],
i) dokonywanie przeglądów stanu technicznego domów działkowca i budynków administracyjno-gospodarczych i w razie potrzeby inicjowanie postępowania rozbiórkowego, gdy obiekty te zagrażają bezpieczeństwu ludzi i mienia,
j) zaopatrzenie w sprzęt przeciwpożarowy,
k) dostosowanie pomieszczeń domów działkowca i świetlic do możliwości organizowania w nich spotkań i imprez z działkowcami i ich rodzinami,
l) wygospodarowywanie w domach działkowca i świetlicach dużych pomieszczeń do urządzania wystaw i wernisaży z wykorzystaniem kronik działkowych, fotografii ogrodów i działek, malarstwa i poezji o tematyce ogrodniczej oraz zebranych owoców i warzyw pochodzących z upraw ogrodniczych,
m) adaptacja pomieszczeń domów działkowca i świetlic celem stworzenia możliwości powstawania i działania w nich klubów seniora i kół specjalistycznych,
n) wygospodarowanie powierzchni w domach działkowca lub świetlicach na tworzenie bibliotek i kącików czytelnika umożliwiających korzystanie z literatury fachowej - zarówno w domu, jak i na miejscu w czytelni,
o) adaptacja niewykorzystanych budynków administracyjno-gospodarczych na biblioteki i czytelnie,
p) uwzględnienie przy budowie nowych budynków administracyjno-gospodarczych, domów działkowca i świetlic lub przy przebudowie już istniejących tworzenia pomieszczeń służących do przechowywania zbiorów literatury działkowej dla edukacji ekologicznej i ogrodniczej.

B. Ogrodzenia:

a) budowa nowoczesnych, trwałych ogrodzeń o wysokiej jakości i wytrzymałości, które nie tylko będą wizytówką ROD, ale także przez lata będą służyć działkowcom chroniąc ich mienie,
b) konserwacja istniejących ogrodzeń, celem zabezpieczenia przed korozją,
c) odnawianie ogrodzeń poprzez odrdzewianie i malowanie,
d) dostosowanie wysokości ogrodzeń do zgodności z Regulaminem ROD,

e) niezwłoczne remontowanie uszkodzonych ogrodzeń, w szczególności wymiana zardzewiałej siatki i likwidacja ubytków w parkanach, co pozwoli uniknąć przedostaniu się na teren ogrodu bezpańskich psów, złodziei oraz zapobiegnie nieszczęśliwym wypadkom, którym mogą ulec dzieci bawiące się obrębie uszkodzonego ogrodzenia (ostre elementy i powyłamywane deski),
f) montowanie w furtkach i bramach wytrzymałych zamków z odpowiednim atestem lub wymiana zepsutych zamków,
g) dostosowywanie ogrodzeń zewnętrznych w ROD w taki sposób, by można było zawieszać na ich elementach banery informacyjne upowszechniające ideę ogrodnictwa działkowego wśród społeczności lokalnych.

C. Drogi i aleje ogrodowe:

a) utwardzanie istniejących dróg i alej ogrodowych,
b) bieżąca konserwacja i remonty dróg i alej ogrodowych,
c) poszerzanie dróg i alej ogrodowych tak, aby zapewnić swobodny dojazd do działek pojazdów mechanicznych dowożących m.in. nawozy czy materiały budowlane,
d) dostosowanie dróg i alei ogrodowych do swobodnego przejścia w razie konieczności ewakuacji,
e) przystosowanie dróg i alei ogrodowych do możliwości dojazdu straży pożarnej, pogotowania ratunkowego, policji, pogotowania energetycznego i wodociągowego,
f) budowa nowych dróg i alej ogrodowych,
g) odpowiednie oznakowanie ogrodu (umieszczenie na tablicy informacyjnej planu ogrodu z naniesioną infrastrukturą), a w szczególności dróg ogrodowych,
h) budowa lub przebudowa parkingów ogrodowych, w celu dostosowania miejsc postojowych do liczby działek i posiadanych samochodów.

D. Sieć wodociągowa, kanalizacyjna i elektroenergetyczna:

a) budowa nowych urządzeń i sieci nawodnieniowych, z materiałów zapewniających odporność chemiczną, a także chroniącą przed korozją i innymi czynnikami zewnętrznymi. Inwestycja w nowoczesną technologię wydłuża trwałość układów na okres znacznie przewyższający prognozowany czas użytkowania,
b) wymiana sieci wodociągowej w tych ROD, które posiadają przestarzałą, kilkudziesięcioletnią sieć, na urządzenia wykonane z nowoczesnych tworzyw sztucznych zapewniających znacznie niższą awaryjność w porównaniu z innymi grupami materiałów,
c) wymiana bądź budowa nowych sieci energetycznych tzw. inteligentnych sieci, które wyposażone są w nowoczesne liczniki, przełączniki i rejestratory, które w efekcie skutkować będą zmniejszeniem utraty energii podczas przesyłu, a także zapewnią zrównoważone, ekonomiczne i niezawodne zasilanie,
d) remonty i bieżąca konserwacja urządzeń i sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i energetycznej,
e) przyłączanie ogrodów do miejskich sieci kanalizacyjnych i likwidacja szamb, w celu ograniczenia zrzutu nieoczyszczonych ścieków, które są szkodliwe dla wód powierzchniowych i gruntowych,
f) budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejsce bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe (szamb), o ile nie jest możliwe przyłączenie ogrodu do sieci kanalizacyjnej, a warunki techniczne i prawne zezwalają na odprowadzanie ścieków do gruntu lub wody,
g) zaopatrywanie ogrodów w nowoczesne systemy nawadniające lub odwadniające,
h) utrzymanie kanałów i rowów melioracyjnych w stanie sprawności technicznej, bowiem spełniają one istotną funkcję w ochronie przeciwpowodziowej oraz systemach nawadniania i odwadniania,
i) odpowiednie oznakowanie sieci użytkowych poprzez umieszczenie tablic: transformator, wysokie napięcie, ujęcie wody.

E. Tablice informacyjne:

a) montowanie nowych tablic informacyjnych przed bramami prowadzącymi na główną aleję do ROD,
b) wykorzystanie już istniejących tablic informacyjnych w ROD do popularyzacji wiedzy ogrodniczej i ekologicznej oraz historii ogrodów i ogrodnictwa działkowego w Polsce i na świecie.

F. Tereny ogólne:

a) tworzenie terenów ogólnych w tych ROD, które ich nie posiadają,
b) tworzenie izolacyjnych pasów zieleni wokół ogrodu, parkingów, sanitariatów i śmietników, które tłumią hałas, niwelują zapachy, zatrzymują kurz i gazy oraz tworzą zapory przeciwwiatrowe,
c) wyposażenie ogrodów w odpowiednią liczbę śmietników i sytuowanie ich na terenach ogólnych w odpowiedniej odległości od działek, zapewnienie na terenie ogrodów pojemników do segregacji śmieci oraz zachęcanie, aby odpady zielone były składowane w kompostownikach na działkach,
d) wyposażenie ogrodów w odpowiednią liczbę sanitariatów, w zależności od liczby działek w danym ogrodzie,
e) umieszczanie na drzewach na terenach ogólnych budek lęgowych i karmników w celu dokarmiania ptaków i zapewnienia im schronienia,
f) sadzenie na terenach ogólnych drzew i krzewów, które produkują potrzebny do życia tlen, pochłaniają odpowiedzialny za zmiany klimatyczne dwutlenek węgla, zmniejszają zanieczyszczenie powietrza, tłumią hałas oraz wspomagają retencję wodną,
g) wydzielenie części parkingów na parkingi dla rowerów i sytuowanie na nich stojaków na rowery,
h) systematyczne dokonywanie przeglądu stanu drzew i krzewów i inicjowanie procedury ich wycinki w przypadku, gdy stanowią one zagrożenie dla ludzi lub mienia,
i) dostosowanie terenów ogólnych w ROD do aranżowania na nich imprez edukacyjnych i tematycznych dla różnych grup społeczności lokalnej celem budowania poprzez to więzi międzypokoleniowych i społecznych; poprzez np. regularne prześwietlanie drzew i krzewów, koszenie trawy oraz strzyżenie żywopłotów,
j) wykorzystanie terenów ogólnych w ROD do przeprowadzania na nich lekcji przyrody dla dzieci z przedszkoli i w wieku wczesnoszkolnym oraz wychowanków domów dziecka, na podstawie przygotowanych scenariuszy zabaw z przyrodą, celem zapewnienia im rozwoju poznawczego, społecznego, emocjonalnego i psychicznego; poprzez np. tworzenie rabat edukacyjnych.

G. Tworzenie tzw. „otwartych ogrodów”:

a) prowadzenie szerokiej kampanii promocyjnej ogrodów działkowych w społeczeństwie poprzez organizowanie w rodzinnych ogrodach działkowych dni otwartych dla mieszkańców miast i osiedli w celu pokazania społeczeństwu, jak wygląda i funkcjonuje ogród oraz jakie ma znaczenie dla społeczeństwa, a także jak wygląda i jaką rolę pełni w życiu rodziny działka rodzinna,
b) podejmowanie działań mających na celu przystosowanie terenów ogólnych w ROD w kierunku zapewnienia im funkcjonalności i wyposażenia w infrastrukturę, która będzie dostępna dla całej społeczności lokalnej,
c) nawiązywanie przez zarządy ROD szerokiej współpracy z miastami i gminami w celu podejmowania wspólnych przedsięwzięć polegających na tworzeniu nowej oraz modernizacji istniejącej infrastruktury na terenach ogólnych w ROD, by stać się ona mogła wizytówką samorządu lokalnego i zaspokajała potrzeby społeczności lokalnej; współpraca winna odbywać się na każdym etapie przedsięwzięcia i obejmować jego projektowanie, finansowanie oraz wykonanie,
d) racjonalne przekształcanie niezagospodarowanych terenów w ROD na działki szkolne wyposażone np. w rabaty edukacyjne bądź na tereny ogólne,
e) podniesienie atrakcyjności terenów ogólnych ROD poprzez:
   1) montowanie na nich stolików z krzesłami bądź ławkostołów, ławek, latarenek,
   2) urządzanie na nich nowych placów zabaw i kącików dla najmłodszych (piaskownice, huśtawki, karuzele, grzybki, bujaki sprężynowe i inne obiekty służące do zabawy),
   3) tworzenie na nich terenów specjalnych np. rosarium,
   4) wyposażanie je w urządzenia rekreacyjne tzw. małe zewnętrzne siłownie,
   5) tworzenie na nich stref rzadkich gatunków roślin oraz rabat edukacyjnych służących do nauki rozpoznawania kwiatów, warzyw i owoców,
   6) zakładanie na nich ogrodów jordanowskich – specjalistycznych terenów zieleni przeznaczonych dla dzieci i młodzieży,
   7) urządzanie na nich terenów rekreacyjnych i sportowych np. boiska sportowe do gier zespołowych,
   8) zaopatrywanie je we wzbudzające ciekawość i zainteresowanie obiekty małej architektury tj. trejaże, pergole, murki kwiatowe, ogródki skalne czy nawet rzeźby.

III. Podstawy prawne

Wykaz aktów prawnych, które będą miały zastosowanie przy realizacji i finansowaniu zadań związanych z unowocześnianiem infrastruktury rodzinnych ogrodów działkowych:

1) Uchwała nr 11/III/2015 KR PZD z dnia 1.10.2015 r. w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Polskim Związku Działkowców;
2) Uchwała nr 255/2015 Prezydium KR PZD z dnia 1.10.2015 r. w sprawie zasad i kryteriów udzielania i rozliczania dotacji dla rodzinnych ogrodów działkowych z krajowego i okręgowego Funduszu Rozwoju ROD;
3) Uchwała nr 254/2015 Prezydium KR PZD z dnia 1.10.2015 r. w sprawie przeznaczenia i rozliczania środków finansowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych;
4) Uchwała nr 12/III/2015 KR PZD z dnia 1.10.2015 r. w sprawie Funduszu Samopomocowego PZD i zasad jego funkcjonowania;
5) Uchwała nr 256/2015 Prezydium KR PZD z dnia 1.10.2015 r. w sprawie zasad udzielania i zwrotu pożyczek z Funduszu Samopomocowego Polskiego Związku Działkowców;
6) Uchwała nr 14/III/2015 KR PZD z dnia 1.10.2015 r. w sprawie zasad prowadzenia inwestycji i remontów w rodzinnych ogrodach działkowych w Polskim Związku Działkowców;
7) Uchwała nr 263/2015 Prezydium KR PZD z dnia 20.10.2015 r. w sprawie sporządzania sprawozdań z planu i realizacji inwestycji i remontów w ROD;
8) Uchwała nr 3/XXX/2015 KR PZD z dnia 25.06.2015 r. w sprawie przyjęcia założeń dla struktur PZD w zakresie pozyskiwania środków unijnych na potrzeby PZD i ROD;
9) Uchwała nr 4/XXX/2015 KR PZD z dnia 25.06.2015 r. w sprawie pozyskiwania środków z Narodowego i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

Krajowa Rada
Polskiego Związku Działkowców

Warszawa, dnia 25 listopada 2015 r.

UCHWAŁA NR 6/IV/2015

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 25 listopada 2015 r.
w sprawie zintensyfikowania działań związanych z regulacją stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie § 130 pkt. 1 statutu Polskiego Związku Działkowców w celu realizacji art. 76 w związku z art. 75 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych z dnia 13 grudnia 2013 roku (Dz. U. 2014 poz. 40) postanawia:

§ 1

1. Zobowiązać Okręgi PZD, które nie złożyły wniosków o stwierdzenie nabycia użytkowania na podstawie art. 76 ustawy o ROD, do złożenia wniosków w stosunku do powierzchni wszystkich ROD, gdzie występują grunty o nieuregulowanej sytuacji prawnej, wykazane w tabeli pn. „*Realizacja przez Okręgi PZD regulacji stanu prawnego całości/części ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD na dzień 17.11.2015 r.*" stanowiącej załącznik do uchwały.
2. Ustalić nieprzekraczalny termin do składania wniosków, o których mowa w pkt. 1, do dnia 18 stycznia 2016 r.

§ 2

1. Zobowiązać wszystkie Okręgi PZD do podjęcia wszechstronnych działań, mających na celu wydanie przez wójtów, burmistrzów, prezydentów miast oraz starostów, reprezentujących Skarb Państwa decyzji o stwierdzeniu nabycia użytkowania na podstawie art. 76 ustawy o ROD.
2. W ramach działań, o których mowa w pkt. 1, Prezydia Okręgowych Zarządów PZD powinny doprowadzić do spotkań z organami administracji publicznej uprawnionymi do wydania decyzji na podstawie art. 76 ustawy o ROD lub ich przedstawicielami, z udziałem członków zarządu ROD.
3. Gdy działania określone w pkt. 1 i 2 nie przyniosą rezultatu, Okręgi PZD powinny składać zażalenia

dotyczące niezałatwienia sprawy w terminie albo skargi na bezczynność organów administracji publicznej.

§ 3

W przypadku decyzji wydanych na podstawie art. 76 ustawy o ROD o odmowie stwierdzenia nabycia użytkowania PZD albo wprowadzających odpłatność Okręgi PZD w uzasadnionych wypadkach powinny składać od nich odwołania.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Do dnia 18.01.2016 r. Polski Związek Działkowców PZD ma możliwość uregulowania sytuacji prawnej gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy. Tym samym, pozostały Związkowi niecałe 2 miesiące na złożenie wniosków do wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast albo Skarbu Państwa o potwierdzenie prawa użytkowania PZD do gruntów ROD w formie decyzji, wszędzie tam, gdzie Związek nie może wykazać się tytułem prawnym.

Przez ostatni rok i 10 miesięcy, PZD podejmował szereg działań związanych z uregulowaniem stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy. Na dzień 17.11.2015 r. Związek złożył wnioski o potwierdzenie użytkowania PZD w stosunku do **1380 ROD** o powierzchni ponad **8437 ha**, a w stosunku do **320 ROD** o powierzchni ponad **1751 ha** uzyskał pozytywne decyzje o stwierdzeniu użytkowania PZD do gruntów ROD. Tym samym PZD udało się objąć wnioskami **85%** powierzchni ROD wymagającej regulacji, a potwierdzić prawo użytkowania w drodze decyzji administracyjnych – w stosunku do **17,7%** powierzchni ROD. Pozostało jednak około **1467 ha**, gdzie zarządy ROD i działkowcy oczekują od PZD podjęcia działań związanych z regulacją stanu prawnego tych gruntów. W tym zakresie Krajowa Rada PZD wyraża swoje zaniepokojenie postawą niektórych Okręgów PZD, które dotychczas nie złożyły wniosków do wszystkich gruntów ROD wymagających regulacji.

Na złożenie wniosków na podstawie art. 76 ustawy o ROD zostały niespełna 2 miesiące, które muszą zostać w pełni wykorzystane przez Związek. Działania w tym zakresie powinny iść dwutorowo. Najważniejszym zadaniem jest terminowe złożenie wniosków o wydanie decyzji na podstawie art. 76 ustawy o ROD w stosunku do pozostałych **15%** gruntów ROD bez tytułu prawnego PZD, zajmowanych przez **304 ROD**. Tych ogrodów Związkowi nie wolno zawieść, dlatego konieczne jest zintensyfikowanie działań związanych ze złożeniem wniosków, a co za tym idzie szybkim skompletowaniem dokumentacji formalno-prawnej niezbędnej do wykazania przez ogród spełnienia co najmniej jednej z przesłanek z art. 76 ustawy o ROD. Do wspomnianych przesłanek należą: przeznaczenie terenu ROD w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod ogród działkowy; funkcjonowanie ROD na danym terenie ponad 30 lat; nabycie prawa własności do terenu ROD przez Skarb Państwa lub gminę w związku z zakładaniem bądź funkcjonowaniem na nim ogrodu; nieruchomość zajęta jest przez rodzinny ogród działkowy, który posiadał ustaloną lokalizację w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 6 maja 1981 r. o pracowniczych ogrodach działkowych, lub na podstawie art. 11 ust. 3 lub art. 33 tej ustawy stał się ogrodem stałym. W tej sprawie konkretnych działań oczekujemy od **13** Okręgów PZD, a zwłaszcza od Okręgu PZD w Gdańsku, Łódzkiego, Mazowieckiego, w Szczecinie, Małopolskiego oraz Śląskiego.

Ważne jest również, aby weryfikacja ROD o nieuregulowanej sytuacji prawnej, gdzie można skorzystać z art. 76 ustawy o ROD była rzetelna tj. żeby ustalenia Okręgów PZD w tym zakresie były prawidłowe i nie ominęły żadnego ROD, który mógłby skorzystać z dobrodziejstwa ustawy o ROD.

Drugim, równie ważnym zadaniem jest jak najszybsze uzyskanie decyzji potwierdzających nabycie użytkowania na podstawie art. 76 ustawy o ROD poprzez podejmowanie wszechstronnych działań w tym zakresie. Niestety, jak pokazuje praktyka, niezwłoczne uzyskanie decyzji nie jest rzeczą łatwą. Mimo największych starań Związku, rozpatrzenie wniosków złożonych na podstawie art. 76 ustawy o ROD napotyka wiele przeszkód. Często, czy dany wniosek zostanie rozpatrzony zależy od dobrej woli urzędników lub przyjętej w danym mieście/gminie polityki w stosunku do rodzinnych ogrodów działkowych. Największą trudnością, z jaką spotyka się Związek jest przewlekłe rozpatrywanie sprawy bądź brak jakiejkolwiek inicjatywy we wszczęciu postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ROD. Związek w przeciągu ostatnich prawie 2 lat sukcesywnie składał wnioski o regulację na podstawie art. 76 ustawy o ROD. Mimo tego, Związkowi udało się uzyskać decyzje w stosunku do ponad **20%** powierzchni gruntów, objętych wnioskami. Ten wynik jest niezadawalający, a oczekiwania się dużo wyższe. W szczególności, że każda sprawa urzędowa powinna być rozpatrzona i żadne pismo nie powinno zostać bez odpowiedzi. Szczególnie PZD liczy na duże miasta, jak Warszawa, Kraków, Toruń, Katowice, Rzeszów czy Szczecin, które niestety nie współpracują ze Związkiem w tym zakresie. Duży optymizm wzbudziła postawa władz Wrocławia, które w końcu zaczęły wydawać decyzje. Pozytywne

działania można zaobserwować również w takich miastach jak: w Częstochowa, Kalisz, Lublin, Poznań, Malbork, Gdańsk. Pozostaje nadzieja, że urzędnicy innych miast pójdą śladem za m.in. Prezydenta Wrocławia, który wydał 35 decyzji i działkowcy w całej Polsce będą mogli już wkrótce cieszyć się takim samym spokojem jak ich wrocławscy użytkownicy działek. Bezczynność wójtów, burmistrzów lub prezydentów miasta, a także Skarbu Państwa jest w tej sprawie nie do przyjęcia. Dlatego Związek powinien dokonać starań, aby urzędnicy podejmowali przedmiotowe sprawy. Mogą temu pomóc inicjowane ze strony Związku spotkania z wójtami, burmistrzami, prezydentami miast, czy też starostami, reprezentującymi Skarb Państwa przy udziale kierowników odpowiednich wydziałów i zarządów ROD. A w razie zupełnej obojętności PZD powinien korzystać z dostępnych instrumentów prawnych i składać zażalenia i skargi na bezczynności organów administracji publicznej.

W ramach działań związanych z uzyskaniem decyzji potwierdzających prawo użytkowania na podstawie art. 76 ustawy o ROD ważne jest również kwestionowanie decyzji negatywnych w całości bądź w częściowym zakresie. Niestety, Związek spotkał się z kilkoma niekorzystnymi decyzjami. Dotychczas zostało wydanych kilka decyzji odmownych (np. ROD „Kleosin" w Kleosinie, ROD „Relaks" w Kędzierzynie Koźlu) oraz kilka decyzji stwierdzających odpłatność prawa użytkowania. Tak zdarzyło się m.in. w stosunku do gruntów ROD im. Wieniawskiego w Rzeszowie, którego decyzja została uchylona przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze. Tak samo stało się w przypadku gruntów ROD zajętych przez kieleckie ogrody działkowe, gdzie Prezydent Miasta Kielce wydał decyzje, w których ustalił opłatę roczną z tytułu użytkowania gruntów zajmowanych przez ROD im. Ks. P. Ściegiennego, ROD „Storczyk", ROD im. S. Staszica, ROD „Malina" i ROD „Kwiaty Polskie" w Kielcach w wysokości 1 zł brutto. W tych sprawach również Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Kielcach poparło argumentację Związku i wydało decyzje, w których stwierdziło, że użytkowanie PZD ustanawiane na podstawie art. 76 ustawy o ROD powinno mieć charakter nieodpłatny. Jak widać, Związkowi udaje się skutecznie kwestionować niekorzystne decyzje. Aby jednak takie decyzje nie były wydawane, PZD musi aktywnie uczestniczyć w każdym postępowaniu administracyjnym związanym z art. 76 ustawy o ROD oraz korzystać ze środków odwoławczych i zaskarżać niekorzystne dla PZD, ROD i działkowców rozstrzygnięcia.

Krajowa Rada PZD we współpracy z Okręgami PZD i zarządami ROD powinna podejmować ciągłe wysiłki na rzecz regulacji stanu prawnego gruntów ROD. Działkowcy powinny mieć pewność, że wszystkie struktury związkowe, korzystając z dobrodziejstwa art. 76 ustawy o ROD, dołożą największych starań, aby do końca ustawowego terminu zostały złożone wnioski w stosunku do pozostałych ROD i ich nieuregulowanej powierzchni. Związek nie może zmarnować szansy, jaką dała mu ustawa o ROD na uporządkowanie sytuacji prawnej gruntów ROD. PZD nie ma wpływu na liczbę wydanych decyzji, w tym czy będą one na korzyść PZD, ROD i działkowców. Ale ma wpływ na liczbę złożonych wniosków, które do 18 stycznia 2016 r. nie powinny pominąć żadnego ROD. Stworzone zostały dobre warunki w ustawie o ROD, aby rozwiązać problem gruntów o nieuregulowanym stanie prawnym. Rozwiązanie tego problemu jest w chwili obecnej priorytetowym zadaniem. Dlatego, dopóki ustawa obowiązuje należy korzystać z jej rozwiązań!

WICEPREZES	PREZES
/-/ Tadeusz JARZĘBAK	/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 25 listopada 2015 r.

Załącznik do uchwały nr 6/IV/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 25.11.2015 r. w sprawie zintensyfikowania działań związanych z regulacją stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych

Tabela nr 1 „Realizacja przez OZ PZD regulacji stanu prawnego całości/części ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD" na dzień 17.11.2015 r.

Lp.	OZ PZD	ROD, które wg OZ PZD kwalifikują się do zastosowania art. 76 ustawy o ROD			Złożone wnioski przez OZPZD o regulację stanu prawnego gruntów ROD o nabycie na podstawie art,.76 ustawy o ROD						Uzyskanie decyzji użytkowania			
		Liczba ROD	Ogółem powierz. ROD (w ha)	Liczba działek rodzinnych	Całość ROD – liczba	Część ROD – liczba	Ilość ROD ogółem	Powierzchnia ROD	Liczba działek rodzinnych	% powierz. ROD bez tytułu prawnego do powierz. podlegającej regulacji	Liczba ROD	Powierzchnia ROD (w ha)	% ROD podlegająca regulacji	% pow. podlegającej regulacji
1.	Bydgoszcz	45	235,5118	4902	35	10	45	235,5118	4902	100%	25	112,0564	55,6%	47,6%
2.	Częstochowa	18	77,6741	1291	11	7	18	77,6741	1291	100%	12	49,0244	66,7%	63,1%
3.	Elbląg	1	0,8560	21	0	1	1	0,8560	21	100%	0	0,0000	0,0%	0,0%
4.	Gdańsk	89	694,1836	16577	46	14	60	390,6129	9075	56%	22	154,8127	24,7%	22,3%
5.	Gorzów Wlkp.		uregulowany											
6.	Kalisz	54	318,0170	7080	47	4	51	309,6016	6935	97%	20	139,9827	37,0%	44,0%
7.	Koszalin	14	75,3786	1813	5	9	14	75,3786	1813	100%	12	72,4173	85,7%	96,1%
8.	Legnica		uregulowany											
9.	Lublin	94	645,0381	15770	76	15	91	632,7484	15468	98%	34	222,0787	36,2%	34,4%
10.	Łódzki	103	421,0967	10248	48	2	50	280,9146	7149	67%	4	8,1259	3,9%	1,9%
11.	Małopolski	144	719,5233	16387	109	15	124	587,4252	13807	82%	3	18,8046	2,1%	2,6%
12.	Mazowiecki	336	2167,0000	56950	174	6	180	1534,4822	35335	71%	17	157,3156	5,1%	7,3%
13.	Opolski	33	182,8943	4272	8	25	33	182,8739	4214	99%	17	84,1921	51,5%	45,8%
14.	Piła	8	8,1102	246	0	7	7	7,9163	246	98%	2	0,8083	25,0%	10,0%
15.	Podkarpacki	34	88,3094	1721	4	30	34	88,3094	1721	100%	7	31,0786	20,6%	35,2%
16.	Podlaski	6	17,4882	420	3	3	6	14,2167	345	81%	3	5,1587	50,0%	29,5%
17.	Poznań	99	700,0576	14995	76	23	99	700,0576	14995	100%	48	257,3963	48,5%	36,8%
18.	Słupsk	2	6,7439	125	0	2	2	6,7439	125	100%	1	2,4795	50,0%	36,8%
19.	Sudecki	7	22,2069	403	0	7	7	22,2069	403	100%	4	10,0647	57,1%	45,3%
20.	Szczecin	74	597,1170	11945	22	24	46	463,9264	9512	78%	5	23,7670	6,8%	4,0%

21.	Śląski	360	2200,9875	51393	259	96	355	2120,7203	49435	96%	37	114,5407	10,3%	5,2%
22.	Świętokrzyski	13	47,8852	1243	8	5	13	47,8852	1243	100%	1	3,1000	7,7%	6,5%
23.	Toruń.-Włocł.	63	122,6669	2614	19	40	59	110,3110	2309	90%	4	13,8583	6,3%	11,3%
24.	Warmiń.-Mazur.	14	159,1612	3392	7	5	12	151,3994	3152	95%	6	23,8292	42,9%	15,0%
25.	Wrocław	68	394,2741	10036	33	35	68	394,2741	10036	100%	36	246.6785	52,9%	62,6%
26.	Zielona Góra	5	1,5928	18	0	5	5	1,5928	18	100%	0	0,0000	0.0%	0.0%
		1684	**9904,7744**	**233862**	**990**	**390**	**1380**	**8437,6393**	**193550**	**85%**	**320**	**1751,5702**	**19,0%**	**17,7%**

UCHWAŁA NR 7/IV/2015

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 25 listopada 2015 r.
w sprawie powołania Komisji Odznaczeń Związkowych

§ 1

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców powołuje ze swego składu stałą komisję problemową – Komisję Odznaczeń Związkowych w składzie:

1. Izabela Ożegalska – Okręg Łódzki – Przewodnicząca
2. Ewa Błachut – Okręg Małopolski
3. Edward Galus – Okręg Świętokrzyski
4. Jerzy Karpiński – Okręg we Wrocławiu
5. Robert Klimaszewski – Okręg w Poznaniu
6. Zbigniew Kołodziejczak – Okręg Warmińsko-Mazurski
7. Stanisław Zawadka – Okręg Mazowiecki

§ 2

1. Komisja Odznaczeń Związkowych pracuje na potrzeby Krajowej Rady PZD i Prezydium Krajowej Rady PZD.
2. Przewodniczący komisji kieruje jej pracami.
3. Wyniki prac nad poszczególnymi tematami Komisja przedstawia w formie ocen, opinii, stanowiska lub wniosków.

§ 3

Komisja może wnosić projekty uchwał dotyczące zakresu jej działalności do Prezydium KR PZD i za pośrednictwem Prezydium KR do Krajowej Rady PZD.

§ 4

Komisja może korzystać z pomocy specjalistów zatrudnionych w okręgach i Krajowej Radzie, a także społecznych działaczy Związku.

§ 5

1. Obsługa organizacyjna Komisji oraz dokumentowanie jej pracy należy do sekretarza Komisji.
2. Sekretarza Komisji powołuje Prezydium KR PZD. Funkcje sekretarza może pełnić pracownik PZD.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES
/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 25 listopada 2015 r.

II. UCHWAŁY PREZYDIUM KR PZD

UCHWAŁA NR 298/2015
Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 24 listopada 2015 r.
w sprawie przyjęcia wytycznych dla rodzinnych ogrodów działkowych PZD w sprawie sporządzenia preliminarzy finansowych na 2016 r.

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie § 134 ust.2 pkt 6 Statutu PZD postanawia:

§ 1

Przyjąć *Wytyczne w sprawie sporządzenia preliminarzy finansowych rodzinnych ogrodów działkowych na 2016 r. wraz z załącznikami*.

§ 2

Zobowiązać wszystkie rodzinne ogrody działkowe do sporządzenia preliminarzy finansowych na 2016 r., zabezpieczając środki na realizację zadań wynikających z planu pracy na 2016 r. i zgodnie z niniejszymi wytycznymi.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK
/-/Barbara KOROLCZUK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 24 listopada 2015 r.

Wytyczne w sprawie opracowania preliminarzy finansowych rodzinnych ogrodów działkowych PZD na 2016 rok

Rodzinne Ogrody Działkowe PZD działalność finansową w 2016 r. winny prowadzić w oparciu o preliminarz finansowy uchwalony przez Walne Zebranie zgodnie z § 64 pkt. 6 statutu PZD. Preliminarze finansowe rodzinne ogrody działkowe sporządzają na drukach opracowanych w Jednostce Krajowej PZD z podziałem na:

- preliminarz finansowy działalności statutowej – rachunek zysków i strat,
- preliminarz finansowy funduszu rozwoju ROD,
- preliminarz finansowy funduszu oświatowego PZD.

Przy opracowywaniu preliminarza finansowego z działalności statutowej należy przestrzegać zasady zrównania przychodów z kosztami w oparciu o własne przychody uzyskane z tytułu składki członkowskiej bieżącej i zaległej, opłat ogrodowych, przychody finansowe oraz pozostałe przychody.

Planowane koszty winny zapewnić realizację zadań przewidzianych w planie pracy na 2016 r. oraz uwzględniać wzrost kosztów utrzymania i oszczędną gospodarkę finansową.

W kosztach działalności statutowej należy zaplanować zgodnie z planem pracy wszystkie wydatki związane z organizacją posiedzeń statutowych, z organizowaniem narad, odpraw, konkursów, wystaw i propagowania działalności okręgu PZD oraz koszty działalności socjalnej i oświatowej. Ważne jest również zabezpieczenie w preliminarzu finansowym ROD na 2016 r. środków na nagrody i świadczenia pieniężne zgodnie z uchwałami regulującymi te zagadnienia.

W kosztach administracyjnych należy zaplanować wydatki związane z funkcjonowaniem ROD , takiej jak: czynsz, energia, zużycie materiałów, płace, ZUS, koszty podróży służbowych.

W preliminarzu finansowym w rachunku wyników planowane przychody powinny zabezpieczać pokrycie planowanych kosztów. Preliminarz może zakładać rezerwę natomiast nie powinien zakładać niedoboru.

Preliminarz finansowy Funduszu Rozwoju ROD

Przy planowaniu wpływów i wydatków na Funduszu Rozwoju ROD w 2016 r. należy kierować się zapisami Uchwały nr 11/III/2015 KR PZD z dnia 1 października 2015 r. *w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych w PZD* (Biuletyn nr 7/2015).

Preliminarz finansowy Funduszu Oświatowego PZD

Należy sporządzić zgodnie z załączonym drukiem planując wpływy i wydatki z tego funduszu zgodnie z Uchwałą nr 6/III/2015 KR PZD z dnia 1 października 2015 r. *w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania Funduszu Oświatowego Polskiego Związku Działkowców* (Biuletyn nr 7/2015) .

Wszystkie jednostki PZD po stronie wpływów planu-

ją tylko tę cześć podwyższonej opłaty ogrodowej należnej danej jednostce zgodnie z podziałem wynikającym z § 1 Uchwały nr 7/III/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 1 października 2015 r. w sprawie podziału podwyższonej opłaty ogrodowej uiszczanej w roku nabycia prawa do działki (Biuletyn nr 7/2015).

Preliminarze finansowe sporządzone na załączonych drukach zgodnie z niniejszymi wytycznymi należy przesłać wraz z uchwałą Walnego Zebrania zatwierdzającą preliminarze zgodnie z (§ 64 pkt 6 statutu PZD) i opinią Komisji Rewizyjnej ROD **w terminie ustalonym przez poszczególne okręgi PZD.**

Za realizację wytycznych odpowiedzialni są prezes, skarbnik i księgowy ROD PZD.

Prezydium Krajowej Rady
Polskiego Związku Działkowców

Warszawa, dnia 24 listopada 2015 r.

UCHWAŁA NR 299/2015

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 24 listopada 2015 r.
w sprawie przyjęcia wytycznych dla ROD w sprawie sporządzenia sprawozdań finansowych za 2015 r.

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie § 134 ust. 2 pkt 6 statutu PZD postanawia:

§ 1

Przyjąć *Wytyczne w sprawie sporządzania sprawozdań finansowych rodzinnych ogrodów działkowych za 2015 r. wraz z załącznikami*.

§ 2

Zobowiązać wszystkie rodzinne ogrody działkowe do sporządzenia sprawozdań finansowych, zgodnie z przyjętymi wytycznymi, Zakładowym Planem kont PZD oraz ustawą o rachunkowości, które stanowią o konieczności sporządzenia sprawozdań finansowych na dzień kończący rok obrotowy tj. 31 grudnia 2015 r.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK
/-/Barbara KOROLCZUK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 24 listopada 2015 r.

Wytyczne w sprawie sporządzania sprawozdań finansowych rodzinnych ogrodów działkowych za 2015 r.

Rodzinne Ogrody Działkowe PZD zgodnie z art. 33 ust. 3 ustawy o ROD z 13 grudnia 2013 r. oraz zgodnie z § 64 ust 3 statutu PZD uchwalonego 2 lipca 2015 r. przez XII Krajowy Zjazd Delegatów PZD oraz zgodnie z Nowymi Zasadami Rachunkowości i Zakładowym Planem Kont PZD zatwierdzonym przez Prezydium KR PZD Uchwałą nr 104/2015 z 14 kwietnia 2015 r. zobowiązane są do sporządzenia na drukach opracowanych przez Krajową Radę PZD własnego sprawozdania finansowego **za 2015 r.**

Sprawozdanie finansowe każdej jednostki PZD składa się z:

1) bilansu,
2) rachunku zysków i strat (sprawozdanie działalności statutowej),
3) sprawozdania z funduszu oświatowego,
4) sprawozdania z funduszu rozwoju ROD,
5) informacji dodatkowej.

W celu sporządzenia prawidłowego, rzetelnego i terminowego sprawozdania finansowego, należy:

– zapisać w księgach rachunkowych wszystkie osiągnięte przychody i koszty dotyczące okresu sprawozdawczego, bez względu na termin ich zapłaty.
– przeanalizować wszystkie konta analityczne i syntetyczne, doprowadzić do realnych sald,
– bezwzględnie uzyskać potwierdzenia sald do wszystkich kont rozrachunkowych,
– w celu wykazania realnego wyniku należy zapewnić kompletność dokumentów oraz prawidłowe ujęcie przychodów i kosztów,
– po ujęciu wszystkich wymaganych dokumentów oraz uzgodnieniu sald, należy dokonać zamknięcia ksiąg rachunkowych na dzień 31 grudnia 2015 r.(kont syntetycznych, analitycznych, zestawienia obrotów i sald oraz dziennika).

Zgodnie z zasadami zawartymi w Zakładowym Planie

Kont PZD wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. należy przeprowadzić inwentaryzację roczną.

Spisem z natury należy objąć:
- środki pieniężne w gotówce i czeki,
- zapasy materiałów, towarów, środków trwałych oraz środki trwałe o niskiej wartości początkowej.

Jednym ze sposobów inwentaryzacji jest weryfikacja, która polega na porównaniu stanu określonego składnika aktywów lub pasywów wynikającego z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami księgowymi. Metodą tą inwentaryzuje się:
- grunty i środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony,
- środki trwałe w budowie,
- środki pieniężne w drodze.

Przeprowadzenie inwentaryzacji oraz jej wyniki należy odpowiednio udokumentować na arkuszach spisowych i uzgodnić z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione różnice wyjaśnić i rozliczyć w księgach 2015 r.

Prawidłowo sporządzone sprawozdanie finansowe należy organizacyjnie i dokumentacyjnie przygotować do:
- badania zgodnie z § 92 ust. 1 statutu PZD przez Komisję Rewizyjną ROD,
- przyjęcia zgodnie z § 64 pkt 3 statutu PZD przez walne zebranie ROD.

Przypominamy, że zgodnie z zasadami zawartymi w Zakładowym Planie Kont PZD dokumenty finansowo–księgowe, tj. księgi rachunkowe, dowody księgowe, dokumenty inwentaryzacyjne i sprawozdania finansowe, należy przechowywać w należyty sposób i chronić przed niedozwolonymi zmianami, nieupoważnionym rozpowszechnianiem, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

I. BILANS

W bilansie według załączonego druku należy wykazać wartości poszczególnych aktywów i pasywów, wynikające z wartości księgowej **na dzień 31 grudnia 2015 r.**

Po stronie aktywów konto 010 należy wykazać :
1) majątek trwały w wartości netto pomniejszony o umorzenie –konto 070.
2) w wydzielonej pozycji należy wykazać:
   - grunty będące własnością PZD w wartości początkowej (wartość początkowa jest to cena nabycia powiększona o koszty związane z jego nabyciem). Grunty będące własnością stanowią środek trwały i nie podlegają amortyzacji/umorzeniu,
   - prawo użytkowania wieczystego gruntów nabyte odpłatnie na rzecz PZD w wartości netto tj. wartość początkowej – cenie nabycia pomniejszonej o odpisy umorzeniowe. Okres umorzeniowy powinien wynosić dwadzieścia lat (stawka 5% rocznie).

Posiadane przez jednostki PZD prawo nieodpłatnego użytkowania wieczystego gruntów, zgodnie z Uchwałą nr 16/III/2015 KR PZD z 01.X.2015 r. w sprawie zasad ewidencji prawa użytkowania wieczystego na potrzeby sporządzania sprawozdań finansowych przez jednostki organizacyjne PZD (Biuletyn nr 7/15) należy wykazać w informacji dodatkowej poprzez odesłanie do ewidencji pozabilansowej.

Środki pieniężne wykazane w aktywach bilansu muszą być potwierdzone:
- gotówka w kasie - spisem z natury,
- środki finansowe w banku - pisemnym potwierdzeniem z banku (kopie wyciągu przekazać wraz ze sprawozdaniem do OZ PZD).

Do kont zespołu 2 „Należności” należy dołączyć specyfikacje należności i zobowiązań wraz z datą powstania. Każde saldo powinno być potwierdzone. Nie dopuszcza się tzw. "milczącego akceptu”, dlatego należy bezwzględnie w dokumentach zachować pisemne potwierdzenie salda z adnotacją tj. „saldo zgodne”, bądź saldo niezgodne z powodu...”. Salda niezgodne należy przeanalizować i doprowadzić do zgodności.

Wartości zapasów towarów i materiałów wykazane na kontach zespołu 3 wykazane w bilansie winny być potwierdzone w arkuszu spisu z natury.

Po stronie pasywów należy między innymi wykazać:
- **Stan Funduszu statutowego**, który jest podstawowym funduszem jednostki, ustanowionym Uchwałą nr 3/III/2015 Krajowej Rady PZD z 01.X.2015 w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania Funduszu Statutowego (Biuletyn nr 7/15) – konto 800,
- **Fundusz statutowy w środkach trwałych - konto 805** jest to równowartość majątku jednostki PZD sfinansowanego z Funduszu Rozwoju i innych źródeł określonych w statucie PZD,
- **stan Funduszu Rozwoju ROD – konto 810/**811 funkcjonujący zgodnie z Uchwałą 11/III/2015 z 01.X.2015 w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju ROD w PZD (Biuletyn nr 7/2015),

Stan funduszu wykazany w bilansie winien być zgodny ze stanem wykazanym w wydzielonym sprawozdaniu finansowym z tego funduszu.
- **wynik finansowy – konto 860** winien być zgodny z wynikiem w rachunku zysków i strat,
- **Fundusz Oświatowy – konto 851** stan wykazany w bilansie powinien wykazywać wartość zgodną ze stanem wykazanym w sprawozdaniu finansowym Funduszu Oświatowego,
- **zobowiązania** - zgodnie z ewidencją i potwierdzeniami sald.

W prawidłowo sporządzanym bilansie kwota aktywów równa się kwocie pasywów.

II. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

W rachunku zysków i strat należy wykazać przychody i koszty działalności statutowej w kolejności i sposób określony w załączonym druku. W pozycji składka członkowska należy wykazać wpływy które zgodnie z Uchwałą nr **5/XXIII/2014 KR PZD z 11.XII.2014 r.** w sprawie wysokości i podziału składki członkowskiej w PZD w 2015 r. wynoszą 6zł za działkę. Składka ta w całości pozostaje do dyspozycji ROD.

W pozycji **opłaty ogrodowe** – należy wykazać wpływy uzyskane zgodnie z uchwałą walnego zebrania z przeznaczeniem na funkcjonowanie ROD zgodnie z § 144 ust. 2 statutu PZD i § 83 ust. 2 regulaminu ROD.

Po stronie kosztów należy wykazać wszystkie poniesione koszty związaną z prowadzeniem działalności statutowej ogrodu. Należy zwrócić szczególną uwagę na właściwe zgodne z Zakładowym Planem Kont PZD zakwalifikowanie w rachunku zysków i strat ROD poszczególnych kosztów.

III. SPRAWOZDANIE FINANSOWE Z FUNDUSZU OŚWIATOWEGO PZD

Sprawozdanie to należy sporządzić zgodnie z załączonym drukiem wykazując wpływy i wydatki z tego funduszu ewidencjonowane zgodnie z Uchwałą 6/III/2015 KR PZD z 1.X.2015 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania Funduszu Oświatowego PZD (Biuletyn 7/2015 r.)

Po stronie przychodów funduszu między innymi należy wykazać 20% uzyskanych środków z tytułu podwyższonej opłaty ogrodowej pozostających do dyspozycji ROD zgodnie z Uchwałą nr 7/III/2015 r. z 1.X.2015 r. w sprawie podziału podwyższonej opłaty ogrodowej uiszczanej w roku nabycia praw do działki (Biuletyn nr 7/2015 r.)

Po stronie przychodów należy również wykazać odsetki bankowe wyliczone procentowym udziałem od posiadanych środków w banku. Stan Funduszu Oświatowego na dzień 31 grudnia 2015 r. winien być zgodny ze stanem Funduszu Oświatowego wykazanym w pasywach bilansu na 31.XII.2015 r.

IV. SPRAWOZDANIE FINANSOWE Z FUNDUSZU ROZWOJU ROD

Sprawozdanie to należy sporządzić na podstawie ewidencji księgowej prowadzonej zgodnie z Zakładowym Planem Kont PZD. W sprawozdaniu należy wykazać wpływy i koszty według załączonego druku. Gospodarka środkami Funduszu Rozwoju ROD winna być zgodna z Uchwałą nr 11/III/2015 r. KR PZD z dnia 01.X.2015 r. w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju ROD w PZD (Biuletyn nr 7/2015).

Po stronie wpływów między innymi należy wykazać:

Wpływy z zewnątrz:
- środki z funduszy europejskich,
- środki z funduszy krajowych,
- inne wpływy (np. dotacje z budżetu terenowego, środki od członków wspierających).

Wpływy z wpłat od użytkowników działek:
- podwyższona oplata ogrodowa,
- opłata ogrodowa,
- inne wpływy.

Wpływy z wykorzystania majątku PZD

Dotacje z jednostki nadrzędnej

Odsetki Bankowe

Wykorzystanie środków z Funduszu Rozwoju należy wykazać wydatki z podziałem na:
- budowę nowej infrastruktury ROD,
- remonty i modernizację urządzeń w ROD,
- nabywanie praw do gruntów pod ROD,
- inne wydatki.

Stan Funduszu Rozwoju powinien być zgodny z saldem konta 810/811 wykazanym w pasywach bilansu.

Do każdego sprawozdania należy sporządzić informację dodatkową zgodnie z załączonym drukiem.

Zarówno rachunek wyników, jak i sprawozdania z Funduszu Rozwoju i Funduszu Oświatowego należy przedstawić w porównaniu z rokiem 2014 oraz w stosunku do planu na 2015 r.

Każde sprawozdanie finansowe powinno być sporządzone zgodnie z Zasadami Zawartymi w Zakładowym Planie Kont PZD a zgodnie z § 92 ust. 1 statutu PZD winno być zbadane przez Ogrodową Komisję Rewizyjną i zgodnie z § 64 pkt.3 zatwierdzone na wniosek Ogrodowej Komisji Rewizyjnej przez walne zebranie. Kompletne sprawozdanie finansowe wraz z wymaganymi dokumentami (protokołem komisji rewizyjnej i uchwałą walnego zebrania) należy przekazać do Okręgowego Zarządu PZD.

Termin przekazania not rozrachunkowych oraz termin przekazania sprawozdania finansowego do OZ PZD ustalą poszczególne okręgowe zarządy PZD.

Za realizację wytycznych odpowiedzialni są: prezes, skarbnik i księgowy ROD PZD.

Prezydium Krajowej Rady
Polskiego Związku Działkowców

Warszawa, dnia 24 listopada 2015 r.

UCHWAŁA NR 307/2015

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku działkowców
z dnia 24 listopada 2015 r.

w sprawie rezerwy oraz wysokości oprocentowania w roku 2016 pożyczek udzielanych z Funduszu Samopomocowego PZD na inwestycje i remonty w rodzinnych ogrodach działkowych

Zgodnie z § 7 ust. 1pkt.1 i 2 uchwały nr 12/III/2015 Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 1października 2015 roku w sprawie Funduszu Samopomocowego PZD i zasad jego funkcjonowania, Prezydium Krajowej Rady PZD, działając na podstawie § 134 ust. 2 pkt 5i 6 statutu PZD, postanawia:

§ 1

1. Ustalić na rok 2016 oprocentowanie udzielanych rodzinnym ogrodom działkowym pożyczek wewnątrzorganizacyjnych z Funduszu Samopomocowego PZD na inwestycje i remonty w wysokości 2% w skali rocznej.
2. Dla zapewnienia płynności funkcjonowania Funduszu Samopomocowego rezerwa środków na rok 2016 wynosi nie mniej niż 200.000 złotych (słownie: dwieście tysięcy zł).
3. Zamieścić w Biuletynie Informacyjnym PZD komunikat o wysokości oprocentowania pożyczek udzielanych w 2016 r., dla ROD z Funduszu Samopomocowego PZD.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

SKARBNIK
/-/Barbara KOROLCZUK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 24 listopada 2015 r.

UCHWAŁA NR 281/2015

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 5 listopada 2015r.

w sprawie wytycznych do sposobu określania okręgów PZD oraz ROD w kontaktach z podmiotami zewnętrznymi

Działając na podstawie § 134 ust. 2 pkt 1 i 7 Statutu PZD, w celu zapewnienia realizacji przez jednostki organizacyjne PZD obowiązków wynikających z art. 34 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, Prezydium KR PZD postanawia:

§ 1

Zobowiązać okręgi PZD oraz rodzinne ogrody działkowe, jako jednostki organizacyjne PZD, do wskazywania w kontaktach z podmiotami zewnętrznymi danych tych jednostek zgodnie z postanowieniami niniejszej uchwały.

§ 2

1. Działając na zewnątrz (wobec osób trzecich) jednostka terenowa (okręg) powinna zamieszczać na dokumencie dane zgodnie z poniższym wzorcem:

„Polski Związek Działkowców stowarzyszenie ogrodowe w Warszawie
Okręg … (nazwa własna okręgu), adres (okręgu)
NIP (okręgu),
Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy KRS nr 0000293886”

2. Zamieszczając dane, o których mowa w ust. 1, okręg jest zobowiązany posługiwać się nazewnictwem wynikającym z wpisu, dotyczącego tego okręgu, jako jednostki terenowej PZD, dokonanego w KRS.

§ 3

1. Działając na zewnątrz (wobec osób trzecich) rodzinny ogród działkowy powinien zamieszczać na dokumencie dane zgodnie z poniższym wzorcem:

„Polski Związek Działkowców stowarzyszenie ogrodowe w Warszawie
Rodzinny Ogród Działkowy …. (nazwa własna ROD)
adres ROD, adres do korespondencji (jeżeli jest inny niż ROD)
NIP (ROD)
Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy KRS nr 0000293886”

2. Zamieszczając dane, o których mowa w ust. 1, rodzinny ogród działkowy jest zobowiązany posługiwać się nazewnictwem wynikającym z wpisu, dotyczącego tego ROD, dokonanego w Rejestrze Rodzinnych Ogrodów Działkowych.

§ 4

Poza danymi wskazanymi w § 2 lub 3, na piśmie mogą znajdować się dodatkowe dane okręgu albo ROD, jak np. REGON, telefon, adres e-mail, adres strony internetowej, nr rachunku bankowego jednostki.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 34 ustawy o KRS, podmioty wpisane do Rejestru są obowiązane umieszczać w pisemnych oświadczeniach, skierowanych, w zakresie swojej działalności, do oznaczonych osób i organów, następujące dane:

1) firmę lub nazwę;
2) oznaczenie formy prawnej wykonywanej działalności;
3) siedzibę i adres;
4) NIP;
5) oznaczenie sądu rejestrowego, w którym przechowywane są akta rejestrowe podmiotu oraz numer podmiotu w Rejestrze.

Zgodnie ze Statutem PZD poszczególne jednostki organizacyjne, zarówno okręgi, jak i ROD, nie posiadają osobowości prawnej. Jednocześnie w zakresie określonym przez Statut PZD zarządy tych jednostek mają prawo reprezentować PZD na zewnątrz (odpowiednio§ 69 ust. 2 i § 105 ust. 2 Statutu PZD).

W konsekwencji zasadnym jest stwierdzenie, iż przy działaniach skierowanych na zewnątrz, np. w korespondencji kierowanej do osób trzecich, tzw. papier firmowy jednostki powinien realizować wymogi zapisane w art. 34 ustawy o KRS. Jednocześnie, z uwagi na zakres umocowania organów danej jednostki, stosowane oznaczenie powinno precyzować fakt, że działanie podejmowane jest w związku z prowadzeniem spraw danej jednostki organizacyjnej PZD, a więc konkretyzować tą jednostkę.

Z powyższych względów Prezydium KR PZD postanowiło jak na wstępie.

WICEPREZES
/-/Zdzisław Śliwa

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Wzór dla okręgu

Polski Związek Działkowców stowarzyszenie ogrodowe w Warszawie
Okręg Mazowiecki w Warszawie ul. Żółkiewskiego 35 d ; 04-305 Warszawa
NIP 526-176-24-50 ; Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy KRS nr 0000293886

Fakultatywnie:
Regon 007015915-00024, mazowiecki@pzd.pl, tel 22 836 51 65, fax 22 612 44 22

Wzór dla ROD

Polski Związek Działkowców stowarzyszenie ogrodowe w Warszawie
Rodzinny Ogród Działkowy „Relaks” w Wejherowie
ul. Śląska 11, 80-788 Wejherowo
NIP 523-25-15-809
Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy KRS nr 0000293886

Fakultatywnie:
Regon 007015915-11223, relakswejherowo@pzd.pl, tel 58- 835 51 65, fax 58 - 615 44 22

Wyjaśnienie do uchwały: Oznaczanie jednostek PZD w korespondencji

Uchwałą nr 281/2015 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 5 listopada 2015r. wprowadziło wytyczne w zakresie sposobu oznaczania jednostek organizacyjnych PZD w korespondencji prowadzonej z podmiotami zewnętrznymi. Celem uchwały było opracowanie jednolitych zasad, których przestrzeganie pozwoli osobom działającym w imieniu ROD lub okręgów PZD, uniknąć narażenia się na zarzut naruszenia art. 34 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym. Niezależnie od tego, nowa sytuacja, w jakiej znalazły się jednostki PZD pod rządami ustawy o ROD, sprawiła, że wątpliwości budziła kwestia stosowego przez nie nazewnictwa. Uchwała Prezydium KR służy więc również usunięciu tych niejasności.

Zgodnie z art. 34 ustawy o KRS podmioty zarejestrowane w KRS (a więc również stowarzyszenia ogrodowe i ich jednostki organizacyjne) są obowiązane w swej korespondencji zamieszczać pewne informacje, wskazujące na to, od kogo pochodzi pismo. Jest to o tyle istotne, że za złamanie obowiązku może grozić nawet grzywna. Wprawdzie w praktyce sankcja ta jest stosowana niezmiernie rzadko, ale jednak istnieje. Ustawa wymaga aby na pismach znajdowały się informacje obejmujące:

1) firmę lub nazwę;
2) oznaczenie formy prawnej wykonywanej działalności;
3) siedzibę i adres;
4) NIP;
5) oznaczenie sądu rejestrowego, w którym przechowywane są akta rejestrowe podmiotu oraz numer podmiotu w Rejestrze.

Jak widać zakres danych objętych obowiązkiem zamieszczenia jest dosyć szeroki. Do tego, w przypadku jednostek PZD, dochodzi konieczność zaznaczenia na korespondencji, że pochodzi ona od okręgu lub ROD.

Poniżej prezentujemy wzory oznaczania korespondencji odpowiadające wymogom określonym w ustawie o KRS.

Wzór dla Okręgu PZD

Polski Związek Działkowców stowarzyszenie ogrodowe w Warszawie
Okręg w Gdańsku
80-244 Gdańsk ul. Grunwaldzka 102
NIP 957-05-82-050
Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy KRS nr 0000293886

Wzór dla ROD prowadzonego przez PZD

Polski Związek Działkowców stowarzyszenie ogrodowe w Warszawie
Rodzinny Ogród Działkowy „Relaks" w Wejherowie
ul. Śląska 11, 80-788 Wejherowo
NIP 523-25-15-809

Technika zamieszczenia tych informacji na piśmie jest zasadniczo obojętna. Może to być tzw. papier firmowy, ale równie dobrze można spełnić ten warunek posługując się pieczęcią z danymi wskazanymi w art. 34 ustawy o KRS. Przystawienie jej na korespondencji niewątpliwie można uznać za spełnienie wymogów ustawy. Rozwiązanie to wydaje się wskazane zwłaszcza w przypadku ROD, które niekoniecznie posługują się papierem firmowym.

Zamieszczenie w/w danych jest obligatoryjne. Fakultatywnie na papierze firmowym można podawać informacje dodatkowe, np. nr telefonu i faksu lub adres e-mail.

Oczywiście odrębnym zagadnieniem jest podpisanie pisma przez osoby umocowane do reprezentowania danej jednostki PZD. Kwestię tą reguluje wprost Statut PZD (§ 73 ust. 2 w przypadku ROD, § 111 ust. 3 w przypadku okręgu PZD).

Warto też wskazać, że obowiązek posługiwania się danymi wskazanymi w art. 34 ustawy o KRS dotyczy wyłącznie korespondencji (pism). Nie trzeba ich stosować w innych przypadkach, np. na tablicach informacyjnych zamieszczanych na bramach ROD, czy też jako dane adresowe nadawcy na kopertach.

Opracował:
r.pr. Bartłomiej Piech

UCHWAŁA NR 285/2015
Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 5 listopada 2015 r.
w sprawie zasad korzystania z energii elektrycznej w rodzinnych ogrodach działkowych

Prezydium Krajowej Rady PZD, działając na podstawie § 134 ust. 2 pkt 6 statutu PZD, postanawia:

§ 1

1. Podłączenie do sieci i korzystanie z energii elektrycznej w ROD.
   1) korzystanie z energii elektrycznej na działce możliwe jest poprzez podłączenie do sieci ogólnoogrodowej za zgodą zarządu ROD.
   2) podłączenie działki do sieci ogólnoogrodowej może dokonać osoba posiadająca stosowne uprawnienia.
   3) energia elektryczna na działce może być wykorzystywana tylko do celów wynikających z charakteru działki określonego w ustawie o ROD i regulaminie ROD, a w szczególności do zagospodarowania i uprawy działki oraz wypoczynku. W celu szczegółowego określenia praw i obowiązków działkowca z tytułu korzystania z energii na działce, zarząd ROD może wprowadzić umowę regulującą stosunki w tym zakresie.
   4) wykorzystywanie energii elektrycznej do celów innych niż wymienione w pkt 1, a zwłaszcza do celów zarobkowych, stanowi przesłankę do zablokowania dostaw energii przez zarząd ROD i sankcji przewidzianych w ustawie o ROD.
   5) rozpoczęcie dostaw energii do działki powinno być poprzedzone przeglądem i akceptacją indywidualnego podłączenia przez elektryka ogrodowego.
2. Rozliczenie zużycia energii elektrycznej.
   1) rozliczanie energii elektrycznej zużytej przez działkowca następuje wg ceny 1 kWh wynikającej z faktury wystawionej przez zewnętrznego dostawcę energii za dany okres rozliczeniowy.
   2) opłaty wnoszone przez działkowców z tytułu korzystania z energii elektrycznej ustalane są na podstawie wskazań indywidualnych podliczników. Zasady na jakich dokonywany będzie odczyt podliczników ustala zarząd ROD.
   3) działkowiec obowiązany jest udostępnić osobie upoważnionej przez zarząd ROD odczyt podlicznika, jeżeli znajduje się on na terenie działki lub w altanie.
   4) opóźnienie z uiszczeniem opłaty z tytułu zużytej energii albo opłaty energetycznej może stanowić podstawę do zablokowania dostaw energii przez zarząd ROD. Długość opóźnienia stanowiącego przesłankę do odcięcia dostaw powinna wynikać z uchwały walnego zebrania. O zamiarze odcięcia energii elektrycznej z tytułu nieopłacenia należności za jej zużycie zarząd ROD powiadomić działkowca na piśmie.
3. Za nielegalny pobór energii elektrycznej należy uznać w szczególności:
   a) podłączenie się do sieci energetycznej z pominięciem podlicznika,
   b) ingerencję w funkcjonowanie podlicznika, która wpływa na wskazanie ilości zużycia energii.
4. Stwierdzenie nielegalnego poboru energii elektrycznej stanowi podstawę do odłączenia energii od działki, zastosowanie sankcji ustawowych oraz dochodzenie od działkowca naprawienie szkody wyrządzonej ogrodowi poprzez zapłatę za zużytą poza opomiarowaniem energię elektryczną.

§ 2

1. Opłata ogrodowa energetyczna jest to corocznie uchwalana przez walne zebranie, na uzasadniony wniosek zarządu ROD, opłata przeznaczona na pokrycie strat powstających w trakcie przesyłu energii wewnątrz ogrodu. Podstawą obliczenia wysokości opłaty energetycznej jest różnica pomiędzy roczną opłatą za dostawę energii przez dostawcę zewnętrznego a środkami wynikającymi z sumowania wszystkich podliczników w ROD.
2. Wysokość opłaty energetycznej ustalana jest na podstawie danych z roku ubiegłego - strat wynikających z różnic pomiędzy wskazaniami licznika głównego, a sumą wskazań wszystkich podliczników do niego podłączonych. Dane te powinny być podstawą uzasadnienia wniosku zarządu ROD, o którym mowa w ust. 1.
3. Przy ustalaniu opłaty energetycznej należy uwzględnić nadwyżki lub niedobory z poprzedniego roku. W przypadku wystąpienia nadwyżki nie można przeznaczyć jej na cele inne niż obniżenie opłaty energetycznej w roku kolejnym oraz na nakłady na sieć ogólnoogrodową.
4. Opłatę energetyczną wnoszą działkowcy, których działki są podłączone do sieci ogrodowej.
5. Opłata energetyczna nie może być wyliczana proporcjonalnie od zużycia 1 kWh oraz wliczana do ceny za 1 kWh wynikającej z faktury wystawionej przez dostawcę energii elektrycznej.

§ 3

1. Nadzór i konserwacja sieci ogólnoogrodowej należy do zadań zarządu ROD.
2. Konserwację sieci ogólnoogrodowej i przyłączanie działek do sieci ogrodowej wykonuje, z upoważnie-

nia (na zlecenie) zarządu ROD, osoba (elektryk) posiadająca do tego uprawnienia wymagane przepisami powszechnie obowiązującymi w tym zakresie. W tym celu zarząd ROD może zaangażować osobę spoza członków PZD w ogrodzie. Osobę (elektryka) może także wskazać działkowiec, którego działka ma zostać podłączona do sieci ogólnoogrodowej. Kopie dokumentów potwierdzających uprawnienia powinny być złożone do zarządu ROD.

3. Do zadań elektryka należy w szczególności dokonywanie bieżących napraw sieci ogólnoogrodowej, nadzór nad jej stanem technicznym i właściwym oznakowaniem.
4. Koszty konserwacji i nadzoru nad siecią ogólnoogrodową oraz energii zużytej na potrzeby ogólnoogrodowe, pokrywane są z opłaty ogrodowej.

§ 4

1. Zarząd ROD może powołać komisję energetyczną i upoważnić ją w szczególności do:
   1) sprawdzania prawidłowości podłączeń instalacji elektrycznej na działkach,
   2) współpracy z działkowcami w zakresie związanym z korzystaniem z energii elektrycznej,
   3) rozwiązywania sporów związanych z wykorzystywaniem energii elektrycznej,
2. W przypadku nie powołania komisji energetycznej, jej funkcje pełnią osoby upoważnione przez zarząd ROD.

§ 5

1. W uzasadnionych przypadkach związanych z koniecznością sprawdzenia prawidłowości podłączeń lub w sytuacji wystąpienia przesłanek świadczących o nieprawidłowościach w korzystaniu z energii elektrycznej przez działkowca, komisja energetyczna może przeprowadzić kontrolę sieci na działce.
2. Kontrola przeprowadzana jest przez komisję energetyczną przy współudziale osoby, o której mowa w § 3 ust. 2.
3. Przedmiotem badania podczas kontroli jest sposób wykorzystania energii, prawidłowość podłączeń, oraz funkcjonowanie i stan podlicznika.
4. W trakcie przeprowadzenia kontroli musi być obecny działkowiec lub inna wskazana przez niego osoba pełnoletnia.
5. Z kontroli, w trakcie której wykryto nieprawidłowości, sporządzany jest protokół podpisywany przez członków komisji energetycznej oraz elektryka i działkowca lub reprezentującą go osobę. Protokół przedstawiany jest zarządowi ROD.
6. W przypadku odmowy złożenia podpisu przez osobę lub osoby wymienione w ust. 5 należy zaznaczyć to w protokole z podaniem przyczyny.
7. Bezpodstawne uniemożliwienie przez działkowca przeprowadzenia kontroli może być przesłanką do zablokowania dostawy energii elektrycznej do działki.

§ 6

1. Zarząd ROD jest zobowiązany do inicjowania zmian, skierowanych na poprawę stanu sieci pod kątem zwiększenia bezpieczeństwa jej użytkowników, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie normami oraz uniemożliwienia nielegalnego poboru energii. W uzasadnionych przypadkach zarząd ROD powinien dążyć do wymiany sieci ogólnoogrodowej, a także usytuowania indywidualnych urządzeń pomiarowych (podliczników) w zabezpieczonych skrzynkach, do których dostęp posiada tylko osoba upoważniona przez zarząd ROD.
2. W przypadku tworzenia nowej sieci w ogrodzie, podłączenia nowych użytkowników lub modernizacji sieci, podlicznik powinien zostać umieszczony w skrzynce poza altaną w miejscu dostępnym dla osób zajmujących się nadzorem nad siecią. Skrzynki z podlicznikami mogą znajdować się poza działką, przy alejkach ogrodowych.
3. Nowotworzona sieć ogólnoogrodowa powinna być prowadzona pod ziemią i zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności dotyczącymi norm bezpieczeństwa i przepisów dotyczących prowadzenia inwestycji.

§ 7

1. Podliczniki, na podstawie których dokonywane są rozliczenia z poszczególnymi działkowcami, powinny być zaplombowane oraz zaopatrzone w atest wymagany powszechnie obowiązującymi przepisami.
2. Działkowiec nie może ingerować w funkcjonowanie podlicznika i sieci ogólnoogrodowej. Wszelkie działania w tym zakresie są możliwe jedynie za zgodą osób odpowiedzialnych za nadzór nad siecią ogólnoogrodową.

§ 8

Działkowiec ponosi rzeczywiste koszty:
1) ponownego podłączenia energii elektrycznej do działki wyłączonej z winy użytkownika,
2) ponownego zaplombowania podlicznika rozplombowanego przez użytkownika,
3) likwidacji uszkodzeń urządzeń spowodowanych przez użytkownika działki.

§ 9

1. W ogrodach, w których nie ma sieci ogólnoogrodowej lub w których stan sieci ogólnoogrodowej to umożliwia, walne zebranie, na wniosek zarządu ROD, może podjąć uchwałę o wprowadzeniu indywidualnych rozliczeń pomiędzy działkowcami a zakładem dostarczającym energię elektryczną, na podstawie indywidualnych umów.
2. Na terenie jednego ogrodu nie mogą jednocześnie funkcjonować systemy oparte o podliczniki i indy-

widualne umowy z zakładami dostarczającymi energię elektryczną.

§ 10

1. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności związanych ze złym stanem technicznym sieci, niemożliwością zapobieżenia kradzieżom prądu, bezpieczeństwem ogrodu, zarząd ROD może podjąć decyzję o czasowym wyłączeniu energii elektrycznej w ogrodzie w okresie jesienno-zimowym. Uchwała w tej sprawie powinna być szczegółowo uzasadniona.
2. Walne zebranie może w drodze uchwały zobowiązać zarząd ROD do wyłączenia energii elektrycznej w ogrodzie w okresie jesienno - zimowym.
3. Informacja o terminie wyłączenia energii elektrycznej w ogrodzie powinna być podana do wiadomości działkowców (ogłoszenie na tablicach ogrodowych) z co najmniej 14 dniowym wyprzedzeniem.

§ 11

Zarząd ROD zawiera umowę (umowy) z dostawcą energii elektrycznej zgodnie z posiadanymi w tej mierze kompetencjami statutowymi i przepisami statutu PZD dot. reprezentacji ROD.

§ 12

Zarząd ROD, w oparciu o niniejsza uchwałę, opracowuje zasady korzystania z energii elektrycznej w ROD uwzględniając przy tym przede wszystkim funkcje działki i określając rodzaj dostarczanej energii do działek w ROD.

§ 13

Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą Uchwała Nr 45/2009 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 31 marca 2009 r. w sprawie wprowadzenia zasad regulujących korzystanie z energii elektrycznej w Rodzinnych Ogrodach Działkowych.

§ 14

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES
/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 5 listopada 2015 r.

UCHWAŁA NR 260/2015

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 20 października 2015 r.
w sprawie uchylenia uchwał Prezydium Krajowej Rady PZD

W związku z wejściem w życie statutu PZD uchwalonego w dniu 2 lipca 2015 r. przez XII Krajowy Zjazd Delegatów PZD, Prezydium KR PZD postanawia:

§ 1

Uchylić niżej wymienione uchwały Prezydium KR PZD:

1. Uchwała Nr 17/96 z 31.05.1996 r. w sprawie budowy i lokalizacji zbiorników na nieczystości ciekłe na działkach w pracowniczych ogrodach działkowych podmiejskich.
2. Uchwała Nr 18/96 z 31.05.1996 r. w sprawie lokalizacji i budowy zbiorników wodnych na działkach w pracowniczych ogrodach działkowych stałych.
3. Uchwała Nr 57/2001 z 7.06.2001 r. w sprawie zasad wydawania i ewidencji legitymacji w Polskim Związku Działkowców.
4. Uchwała Nr 60/2006 z 17.05.2006 r. w sprawie studiów i planów zagospodarowania przestrzennego tworzonych przez gminy.
5. Uchwała Nr 102/2007 z 04.06.2007 r. w sprawie studium i planów zagospodarowania przestrzennego tworzonych przez gminy.
6. Uchwała Nr 38/2010 z 25.03.2010 r. w sprawie zamieszkiwania i zameldowania za działkach w ROD.
7. Uchwała Nr 39/2010 z 25.03.2010 r. w sprawie przydziału działek w Rodzinnych Ogrodach Działkowych.
8. Uchwała Nr 58/2010 z 7.04.2010 r. w sprawie budownictwa ponadnormatywnego na działkach.
9. Uchwała Nr 44/2011 z 30.03.2011 r. w sprawie sporządzania sprawozdań z planu i realizacji inwestycji i remontów w ROD.
10. Uchwała Nr 91/2012 z 19.04.2012 r. w sprawie Programu szkolenia kandydatów na działkowców.
11. Uchwała Nr 39/2014 z 19.02.2014 r. w sprawie przyjęcia wytycznych w sprawie sporządzania sprawozdań finansowych na okoliczność wyodrębnienia ROD.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES
/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 20 października 2015 r.

UCHWAŁA NR 262/ 2015

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 20 października 2015 r.
w sprawie studium i planów zagospodarowania przestrzennego tworzonych przez gminy

Prezydium Krajowej Rady PZD działając zgodnie z § 134 ust. 2 pkt 7 statutu PZD postanawia:

§ 1

1. Wprowadzić instrukcję w sprawie sposobu sprawdzania studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminach i zapobiegania negatywnym skutkom decyzji gmin w stosunku do ROD.
2. Instrukcja stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ustalają przeznaczenie terenu, określają sposób jego zagospodarowania, oraz zasady kształtowania polityki przestrzennej w jednostkach samorządu terytorialnego.

PZD od szeregu lat przywiązuje ogromną wagę do istnienia ogrodów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, bowiem od ich zapisów uzależnione jest funkcjonowanie i bezpieczeństwo ogrodów w Polsce. Zapisanie w miejsce istniejących ogrodów lub w ich sąsiedztwie innego przeznaczenia terenu niż zieleń działkowa, w konsekwencji wiąże się z ich likwidacją. Dlatego tak ważnym elementem regulacji stanu prawnego gruntów ROD jest uczestniczenie Związku w tworzeniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz walka o zachowanie w nich ogrodów działkowych.

Prezydium KR PZD biorąc pod uwagę znaczenie tematu i bezwzględną potrzebę jego realizacji, uznaje za najbardziej racjonalne zaangażowanie w realizację tych zadań rodzinnych ogrodów działkowych. Decydowanie o przyszłości ogrodów nie może się odbywać bez istotnego udziału rodzinnych ogrodów działkowych i działkowców, którzy są żywotnie zainteresowani zachowaniem czy umieszczeniem ogrodów w planach, a w przypadku istnienia ogrodu w planie zapewnienia sobie „odpowiedniego sąsiedztwa". Dlatego właśnie Prezydium KR PZD w tej sprawie powierzyło ogromną rolę zarządom ROD i aktywowi ogrodowemu.

WICEPREZES
/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 20 października 2015 r.

UCHWAŁA NR 263/2015

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 20 października 2015 r.
w sprawie sporządzania sprawozdań z planu i realizacji inwestycji i remontów w ROD

Prezydium Krajowej Rady PZD, działając na podstawie na podstawie § 134 ust. 2 pkt 7 statutu PZD, postanawia co następuje:

§ 1

1. Zobowiązać okręgi do sporządzania sprawozdawczości w zakresie planu inwestycji i remontów w ROD na dany rok kalendarzowy.
2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 należy sporządzać w formie i zgodnie z danymi uwidocznionymi w załączonej do niniejszej uchwały tabeli A „ Plan inwestycji i remontów w ROD na rok …..".
3. Z uwagi na włączanie do planu nowych zadań, sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 może podlegać aktualizacji.
4. Plan inwestycji i remontów w ROD należy przesyłać do wiadomości jednostki krajowej PZD do dnia 31 lipca każdego roku oraz każdorazową jego aktualizację.

§ 2

1. Zobowiązać okręgi do sporządzania sprawozdawczości za dany rok kalendarzowy w zakresie:
   a) realizacji planów i remontów, zgodnie z danymi uwidocznionymi w załączonej do niniejszej uchwały tabeli B „Realizacja planów inwestycji i remontów za rok …....."
   b) wielkości i rodzaju zadań rzeczowych zrealizowanych w ramach inwestycji i remontów w ROD, zgodnie z danymi uwidocznionymi w tabeli C „Wielkość zadań zrealizowanych w ramach inwestycji i remontów w ROD w roku …".
2. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1 należy przesyłać do wiadomości jednostki krajowej PZD w terminie do 30 kwietnia każdego roku.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES
/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 20 października 2015 r.

III. KRAJOWA KOMISJA REWIZYJNA

1. Informacja

W dniu 12 listopada br. odbyło się posiedzenie Krajowej Komisji Rewizyjnej Polskiego Związku Działkowców, działającej na podstawie § 140 pkt. 2 Statutu PZD.

Tematem przewodnim był projekt Regulaminu KKR, który w wyniku dyskusji został przyjęty przez członków Komisji. Członkowie Komisji omówili wyniki kontroli w wybranych ROD oraz sprawy bieżące. Ponadto, zapoznali się z efektem prac dotyczących zakupu programu finansowo-księgowego dla ROD.

Radca prawny, Bartłomiej Piech, zapoznał uczestników Komisji i omówił najważniejsze przepisy uchwalonego Regulaminu ROD.

W wyniku obrad i głosowania, Krajowa Komisja Rewizyjna zatwierdziła Uchwałę nr 7/III/2015 w ws. wprowadzenia do stosowania i przestrzegania Regulaminu KKR PZD oraz uchwałę nr 8/III/2015 ws. wprowadzenia obowiązujących wzorów protokołów i sprawozdań.

BW

2. Regulamin komisji rewizyjnych

UCHWAŁA NR 7/III/2015
Krajowej Komisji Rewizyjnej Polskiego Związku Działkowców
z dnia 12 listopada 2015 roku
w sprawie uchwalenia Regulaminu Komisji Rewizyjnych PZD

Krajowa Komisja Rewizyjna PZD działając na podstawie § 140 pkt.2 Statutu PZD postanawia:

§ 1

Wprowadzić do stosowania i przestrzegania Regulamin Komisji Rewizyjnych Polskiego Związku Działkowców.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 3

Odpisem Uchwały powiadomić Prezesa Polskiego Związku Działkowców.

SEKRETARZ
/-/ Roman Żurkowski

PRZEWODNICZĄCA
/-/ Maria Fojt

Warszawa, dnia 12 listopada 2015 r.

Regulamin Komisji Rewizyjnych stowarzyszenia ogrodowego Polski Związek Działkowców

I. ZASADY ORGANIZACYJNE FUNKCJONOWANIA KOMISJI REWIZYJNYCH

§ 1

1. Sposób działania komisji rewizyjnych w jednostkach PZD określają przepisy Statutu PZD regulujące funkcjonowanie organów PZD oraz niniejszy Regulamin.
2. Zakres kompetencji komisji rewizyjnych określają w szczególności:
   – dla komisji rewizyjnych w ROD, zapisy § 89 do 93 Statutu PZD,
   – dla okręgowych komisji rewizyjnych PZD, zapisy § 113 do 117 Statutu PZD,
   – dla Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD, zapisy § 136 do 140 Statutu PZD.
3. Ilekroć w niniejszym Regulaminie jest mowa o komisji, rozumie się przez to, Krajową Komisję Rewizyjną PZD, okręgową komisję rewizyjną PZD lub komisję rewizyjną ROD.

§ 2

Zgodnie z § 36 Statutu PZD przewodniczący komisji lub jego zastępca mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym w zebraniach innego organu danej jednostki organizacyjnej PZD.

§ 3

Krajowa Komisja Rewizyjna PZD i okręgowa komisja rewizyjna PZD może realizować swoje zadania przy pomocy ekspertów, w szczególności rewidentów i biegłych.

§ 4

1. Nie można być jednocześnie członkiem komisji rewizyjnej ROD i członkiem zarządu ROD.
2. Nie można być jednocześnie członkiem okręgowej komisji rewizyjnej PZD i okręgowego zarządu PZD.
3. Nie można być jednocześnie członkiem Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD i Krajowej Rady PZD lub Prezydium Krajowej Rady PZD.

§ 5

1. Osoba bliska członka komisji nie może być członkiem organu PZD w danej jednostce organizacyjnej PZD.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, dotyczy również małżonka osoby bliskiej członka komisji.
3. Przez osobę bliską rozumie się - małżonka, zstępnych, wstępnych, rodzeństwo, dzieci rodzeństwa oraz osoby pozostające w stosunku przysposobienia.

§ 6

1. Posiedzenia komisji rewizyjnej ROD odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na pół roku.
2. Posiedzenia Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD i okręgowej komisji rewizyjnej PZD odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż trzy razy w roku.

§ 7

Posiedzenia komisji zwołuje i prowadzi przewodniczący, a w razie jego nieobecności zastępca przewodniczącego.

§ 8

1. Z posiedzeń komisji sporządza się protokół, który obejmuje w szczególności:
   – miejsce i datę posiedzenia,
   – przyjęty porządek posiedzenia,
   – wykaz podjętych uchwał, których tekst stanowią załącznik do protokołu,
   - listę osób uczestniczących w posiedzeniu.
2. Protokół z posiedzenia komisji rewizyjnej ROD podpisują przewodniczący lub jego zastępca oraz protokolant.
3. Protokół z posiedzenia Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD i okręgowej komisji rewizyjnej PZD podpisują przewodniczący lub jego zastępca tej komisji oraz jej sekretarz.

§ 9

1. W przypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa powszechnie obowiązującego lub związkowego przez zarząd ROD lub poszczególnych jego członków, przewodniczący komisji rewizyjnej ROD ma obowiązek powiadomić o tym właściwy okręgowy zarząd PZD.
2. W przypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa powszechnie obowiązującego lub związkowego przez okręgowy zarząd PZD, jego prezydium lub jego poszczególnych członków, przewodniczący okręgowej komisji rewizyjnej PZD ma obowiązek powiadomić o tym Prezydium Krajowej Rady PZD.
3. W przypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa powszechnie obowiązującego lub związkowego przez Prezydium Krajowej Rady PZD lub poszczególnych jego członków, przewodniczący Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD ma obowiązek powiadomienia o tym Krajową Radę PZD.

II. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 10

Celem kontroli jest badanie działalności jednostki organizacyjnej PZD lub organu PZD w zakresie:

1/ legalności, tj. zgodności podejmowanych działań z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności: ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, ustawy prawo o stowarzyszeniach , Statutu PZD, Regulaminu ROD i uchwał organów statutowych,

2/ gospodarności, tj. celowego i oszczędnego dysponowania środkami finansowymi na zasadach rachunku ekonomicznego oraz dbałości o właściwe zabezpieczenie majątku,

3/ rzetelności, tj. dokumentowania wszystkich podejmowanych czynności zgodnie ze stanem faktycznym.

§ 11

1.Komisja rewizyjna ROD prowadzi działalność kontrolną w ROD.

2. Komisja rewizyjna ROD:
   1/ przeprowadza kontrolę i ocenę działalności zarządu ROD, w tym finansowej,
   2/ bada i opiniuje roczne sprawozdanie zarządu ROD i sprawozdanie finansowe ROD,
   3/ przedstawia, wraz z wnioskami, wyniki kontroli

oraz ocenę rocznego sprawozdania zarządu ROD i rocznego sprawozdania finansowego ROD na walnym zebraniu,

4/ przedstawia na walnym zebraniu sprawozdawczo – wyborczym ocenę z działalności zarządu ROD za okres kadencji wraz z wnioskiem w sprawie absolutorium dla ustępującego zarządu ROD,

2. Komisja rewizyjna ROD przeprowadza kontrolę z własnej inicjatywy, na polecenie okręgowej komisji rewizyjnej PZD lub na wniosek prezydium okręgowego zarządu PZD. Po przeprowadzeniu kontroli komisja rewizyjna ROD podejmuje czynności zgodnie z § 92 ust. 3 i 4 Statutu PZD.

§ 12

1. Okręgowa komisja rewizyjna PZD prowadzi działalność kontrolną w okręgu PZD.
2. Okręgowa komisja rewizyjna PZD:
   1/ przeprowadza w każdym roku kalendarzowym kontrolę i ocenę działalności okręgowego zarządu PZD, w tym finansowej,
   2/ bada i opiniuje roczne sprawozdanie okręgowego zarządu PZD i sprawozdanie finansowe okręgu PZD oraz zbiorcze sprawozdanie finansowe z ROD,
   3/ jest uprawniona doprzeprowadzania kontroli działalności ROD,
   4/ opracowuje sprawozdania i wnioski na okręgowy zjazd delegatów oraz stawia wniosek w sprawie udzielenia absolutorium okręgowemu zarządowi PZD,
   5/ nadzoruje komisje rewizyjne ROD.
3. Okręgowa komisja rewizyjna PZD przeprowadza kontrole z własnej inicjatywy, na polecenie Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD lub po uwzględnieniu wniosku prezydium okręgowego zarządu PZD.

§ 13

1. Krajowa Komisja Rewizyjna PZD sprawuje kontrolę nad działalnością statutową i finansową PZD.
2. Krajowa Komisja Rewizyjna PZD:
   1/ bada i opiniuje roczne sprawozdanie finansowe jednostki krajowej PZD, roczne sprawozdanie z działalności Prezydium Krajowej Rady PZD, zbiorcze sprawozdanie finansowe z ROD i okręgów PZD oraz roczne sprawozdanie finansowe PZD,
   2/ przeprowadza kontrolę i ocenę działalności Krajowej Rady PZD i Prezydium Krajowej Rady PZD, w tym finansową,
   3/ jest uprawniona do przeprowadzenia kontroli działalności okręgów PZD i ROD,
   4/ opracowuje sprawozdania i wnioski na Krajowy Zjazd Delegatów PZD oraz stawia wniosek w sprawie udzielenia absolutorium Krajowej Radzie PZD,
   5/sprawuje nadzór nad okręgowymi komisjami rewizyjnymi PZD.
3. Krajowa Komisja Rewizyjna PZD przeprowadza kontrole z własnej inicjatywy lub po uwzględnieniu wniosku Prezydium Krajowej Rady PZD.

III. ZASADY I TRYB PRZEPROWADZANIA KONTROLI I DOKUMENTOWANIA JEJ USTALEŃ

§ 14

1. Kontrole mogą być przeprowadzane, jako:
   1/ badanie całokształtu działalności jednostki organizacyjnej PZD,
   2/ badanie zagadnień problemowych,
   3/ badanie rocznych sprawozdań finansowych,
   4/ badanie skarg.
2. Zakres kontroli ustala przewodniczący komisji rewizyjnej prowadzącej kontrolę, z tym że w przypadku przeprowadzenia kontroli na polecenie organu nadrzędnego, zawarte w nim określenie zakresu kontroli, jest wiążące.
3. Kontrolę przeprowadza się w siedzibie kontrolowanej jednostki oraz w miejscu wykonywania jej zadań.
4. W przypadku braku siedziby, w której organy ROD wykonują swoje działania (np. domu działkowca), kontrolę przeprowadza się w siedzibie okręgu PZD.
5. Wykonywanie czynności kontrolnych należy tak zorganizować, aby nie utrudniać jednostce kontrolowanej wykonywania bieżących czynności.

§ 15

1. Komisja rewizyjna przeprowadza kontrole poprzez zespół kontrolny składający się co najmniej z dwóch jej członków.
2. Zespół kontrolny i jego kierownika powołuje przewodniczący komisji rewizyjnej lub zastępujący go w pełnieniu obowiązków zastępca przewodniczącego.
3. W skład zespołu kontrolnego Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD i okręgowej komisji rewizyjnej PZD mogą być powoływani dodatkowo specjaliści (np. prawnicy, księgowi, specjaliści ds. inwestycyjnych i ogrodniczych) niebędący członkami tych komisji.
4. Kierownik zespołu kontrolnego ustala podział zadań między członków i kieruje tym zespołem.

§ 16

1. Przed rozpoczęciem kontroli kierownik zespołu kontrolnego przedstawia prezesowi zarządu kontrolo-

wanej jednostki tematykę kontrolną.

2. Członkowie zespołu kontrolnego przeprowadzający kontrolę uprawnieni są do:
   1/ przeglądu wszystkich pomieszczeń i urządzeń kontrolowanej jednostki,
   2/ wglądu do wszystkich akt i dokumentów zgodnie z zakresem kontroli, a także sporządzania niezbędnych kserokopii lub wyciągów,
   3/ sprawdzenia stanu składników majątkowych,
   4/ występowania do członków organów i pracowników kontrolowanej jednostki o udzielanie wyjaśnień ustnych i pisemnych.
3. Prezes zarządu kontrolowanej jednostki ma obowiązek zapewnić kontrolującym możliwość wykonywania czynności wskazanych w ust. 2.

§ 17

1. W trakcie kontroli zespół kontrolny ma obowiązek zbadać realizację zaleceń wydanych na podstawie poprzednich kontroli, a w przypadku ich nie wykonania ustalić osoby odpowiedzialne za zaniechanie.
2. W trakcie kontroli członkowie zespołu kontrolnego mogą udzielać instruktażu, zwłaszcza w zakresie kontrolowanych zagadnień.
3. Zespół kontrolny nie jest upoważniony do wydawania zarządzeń i zaleceń podczas przeprowadzania kontroli.

§ 18

1. Ustalenia kontroli muszą wynikać z dokumentów, oględzin obiektów i urządzeń oraz oświadczeń osób udzielających wyjaśnień z ramienia kontrolowanej jednostki.
2. Dokumenty i ich ewidencję członkowie zespołu kontrolnego sprawdzają pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym, w szczególności badając ich legalność, kompletność i rzetelność sporządzania.
3. Odpis lub wyciąg dokumentu sporządzanego dla potrzeb kontrolujących poświadcza za zgodność z oryginałem prezes zarządu (jego zastępca) jednostki kontrolowanej lub prezes zarządu (jego zastępca) jednostki, w której dokument się znajduje, z tym że dokumenty finansowe poświadcza osoba odpowiedzialna za prowadzenie księgowości w tej jednostce.

§ 19

Członkowie zespołu kontrolnego w toku kontroli dokonują komisyjnego sprawdzenia stanu środków pieniężnych w kasie i innych składników majątkowych w obecności osoby materialnie odpowiedzialnej za sprawdzane składniki majątkowe, a w razie jej nieobecności, przy udziale prezesa zarządu jednostki lub jego zastępcy. Z czynności sprawdzenia stanu środków pieniężnych i innych składników majątkowych sporządza się oddzielne protokoły, które podpisuje osoba materialnie odpowiedzialna lubosoba obecna przy sprawdzeniu i dołącza się je do protokołu z kontroli.

§ 20

1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół.
2. Protokół z kontroli powinien zawierać:
   1/ Informacje wstępne, w tym:
   – pełną nazwę kontrolowanej jednostki i jej adres,
   – datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli,
   – wskazanie organu przeprowadzającego kontrolę
   – imiona i nazwiska członków zespołu kontrolnego, w tym specjalistów powołanych na podstawie § 15 ust. 3,
   – określenie zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą,
   – imiona i nazwiska prezesa zarządu jednostki kontrolowanej lub jego zastępcy orazinnych osób udzielających w imieniu tej jednostki wyjaśnień i informacji;
   2/ Ustalenia kontroli, w tym:
   – jakie dokumenty były badane i z jakiego okresu czasu,
   – stan faktyczny kontrolowanych zagadnień i jego odzwierciedlenie w dokumentacji,
   – ocenę rzetelności i zgodność z prawem dokumentacji (finansowej, organizacyjnej, prawnej),
   – informację w zakresie realizacji zaleceń wydanych na podstawie poprzednich kontroli,
   – ocenę realizacji zadań objętych zakresem kontroli;
   3/ Informacje końcowe:
   – wykaz załączników,
   – datę podpisania protokołu,
   – potwierdzenie odbioru protokołu z kontroli,
   – ilość sporządzonych egzemplarzy z zaznaczeniem, że są one przeznaczone wyłącznie do użytku służbowego.

§ 21

1. Ustalenia kontroli należy formułować zwięźle i ujmować w protokole w grupach tematycznych.
2. W razie stwierdzenia istotnych nieprawidłowości należy:
   1/ określić, na czym one polegają oraz podać ich rozmiary i częstotliwość,
   2/ wskazać konkretne fakty (przykłady), przyczyny i okoliczności ich powstania,
   3/ wskazać ich ujemne skutki, a w szczególności możliwe do ustalenia rozmiary szkody, w tym utracone korzyści,
   4/ o ile jest to możliwe, wskazać osoby odpowiedzialne lub współodpowiedzialne za zaistnienie nieprawidłowości i pobrać od nich pisemne wyjaśnienie , a także ustosunkować się do rzetelności tych wyjaśnień.

§ 22

1. Protokół z kontroli podpisują:

– członkowie zespołu kontrolnego,
– prezes (lub jego zastępca) wraz z drugim członkiem zarządu jednostki kontrolowanej,
- osoba prowadząca księgowość kontrolowanej jednostki, jeśli kontrola obejmuje sprawy finansowe i rachunkowe.

2. Podpisy prezesa zarządu (lub jego zastępcy) wraz z drugim członkiem zarządu jednostki kontrolowanej składane są pod klauzulą: „Kontrolowany ma prawo wnieść w ciągu 14 dni od dnia zakończenia kontroli zastrzeżenia oraz złożyć wyjaśnienia do ustaleń zawartych w protokole. Wyjaśnienia (zastrzeżenia) składa się na piśmie do powołującego zespół kontrolny".
3. W przypadku braku podpisania protokołu przez którąkolwiek z osób wskazanych w ust. 1, kierownik zespołu kontrolnego powinien wskazać przyczynę braku podpisu.

§23

1. Postanowienia § 12-20 stosuje się odpowiednio do kontroli działalności komisji rewizyjnych ROD lub okręgowej komisji rewizyjnej PZD przeprowadzanej przez nadrzędną komisję rewizyjną.
2. W przypadku kontroli, o której mowa w ust. 1, obowiązki przypisane w § 12-20do zarządu kontrolowanej jednostki, przypisane są do kontrolowanej komisji rewizyjnej. W szczególności, ilekroć w przywołanych §§ jest mowa o prezesie zarządu kontrolowanej jednostki lub jego zastępcy, należy wówczas przez to rozumieć przewodniczącego kontrolowanej komisji rewizyjnej lub jego zastępcę.

IV. POSTANOWIENIA POKONTROLNE

§ 24

1. Protokół z kontroli wraz z załącznikami oraz wnioskami zespołu wynikającymi z kontroli kierownik zespołu kontrolnego przekazuje przewodniczącemu komisji rewizyjnej prowadzącej kontrolę.
2. Przewodniczący:
   1/ w razie braku stwierdzenia podczas kontroli naruszeń obowiązujących przepisów, w tym działań lub zaniechań sprzecznych z ustalonym w PZD porządkiem prawnym lub przypisanymi zadaniami, pozostawia protokół w aktach komisji rewizyjnej,
   2/ w razie stwierdzenia podczas kontroli naruszeń obowiązujących przepisów, w tym działań lub zaniechań sprzecznych z ustalonym w PZD porządkiem prawnym lub przypisanymi zadaniami, przekazuje odrębnym pismem protokół wraz z załącznikami organowi sprawującemu nadzór nad organem, z którego działaniem związane są stwierdzone naruszenia,
   3/ w razie stwierdzenia podczas kontroli naruszeń obowiązujących przepisów, w tym działań lub zaniechań sprzecznych z ustalonym w PZD porządkiem prawnym lub przypisanymi zadaniami, które należy zaklasyfikować jako działanie na szkodę działkowców lub PZD, przekazuje odrębnym pismem protokół wraz z załącznikami organowi sprawującemu nadzór nad organem, z którego działaniem są związane stwierdzone naruszenia, informując jednocześnie o konieczności podjęcia przez ten organ natychmiastowych działań przewidzianych przepisami związkowymi oraz prawem powszechnie obowiązującym.

§ 25

1. W przypadku, gdy zespół kontrolny Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD kontrolował działalności komisji rewizyjnej ROD, Przewodniczący Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD:
   1/ w razie braku stwierdzenia naruszeń przepisów, w tym działań lub zaniechań sprzecznych z ustalonym w PZD porządkiem prawnym lub przypisanymi zadaniami, pozostawia protokół w aktach komisji,
   2/ w razie stwierdzenia naruszeń przepisów, w tym działań lub zaniechań sprzecznych z ustalonym w PZD porządkiem prawnym lub przypisanymi zadaniami, przekazuje odrębnym pismem protokół wraz załącznikami do okręgowej komisji rewizyjnej PZD w celu podjęcia działań zgodnych ze statutowymi kompetencjami.
2. W przypadku, gdy zespół kontrolny Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD kontrolował działalności okręgowej komisji rewizyjnej PZD, Przewodniczący Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD:
   1/ w razie niestwierdzenia naruszeń przepisów, w tym działań lub zaniechań sprzecznych z ustalonym w PZD porządkiem prawnym lub przypisanymi zadaniami, pozostawia protokół w aktach komisji,
   2/ w razie stwierdzenia naruszeń przepisów, w tym działań lub zaniechań sprzecznych z ustalonym w PZD porządkiem prawnym lub przypisanymi zadaniami, przedstawia wyniki kontroli na posiedzeniu Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD w pełnym składzie w celu podjęcia działań zgodnych ze statutowymi kompetencjami.
3. Do postępowania pokontrolnego, gdy zespół kontrolny okręgowej komisji rewizyjnej PZD kontrolował działalności komisji rewizyjnej ROD, przepisy ust.2 stosuje się odpowiednio.

§ 26

Odrębną uchwałą Krajowa Komisja Rewizyjna PZD może wprowadzić wzory protokołów i sprawozdań przeznaczonych do stosowania w pracach komisji.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 27

1. Niniejszy Regulamin obowiązuje od dnia 1 stycznia 2016 roku.
2. Z dniem wejścia w życie niniejszego Regulaminu tracimocRegulamin Kontroli Komisji Rewizyjnych PZD wprowadzony Uchwałą Nr 1/II/2006 Krajowej Komisji Rewizyjnej Polskiego Związku Działkowców z dnia 15 listopada 2006 roku.

Krajowa Komisja Rewizyjna
Polskiego Związku Działkowców

Warszawa, dnia 12 listopada 2015 r.

3. Wzory protokołów i sprawozdań

UCHWAŁA NR 8/III/2015
Krajowej Komisji Rewizyjnej Polskiego Związku Działkowców
z dnia 12 listopada 2015 roku
w sprawie wprowadzenia obowiązujących wzorów protokołów i sprawozdań

Krajowa Komisja Rewizyjna PZD działając na podstawie § 140 pkt 2 Statutu PZD w związku z § 26 Regulaminu Komisji Rewizyjnych Stowarzyszenia Ogrodowego Polskiego Związku Działkowców przyjętego w dniu 12 listopada 2015r. postanawia:

§ 1

Wprowadzić wzory protokołów i sprawozdań przeznaczonych do stosowania w pracach komisji rewizyjnych działających w PZD od dnia 1 stycznia 2016r., których tekst stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 3

Odpisem Uchwały powiadomić Prezesa Polskiego Związku Działkowców.

SEKRETARZ
/-/ Roman Żurkowski

PRZEWODNICZĄCA
/-/ Maria Fojt

Warszawa, dnia 12.11.2015 r.

Wzór

PROTOKÓŁ

kontroli przeprowadzonej w ROD ……w (podać miejscowość) ……
w dniu/dniach …….przez Komisję Rewizyjną ROD …… w składzie:

1. …….(imię i nazwisko oraz funkcja)
2. …….. jw.
3. …….. jw.

Komisja Rewizyjna ROD działając na podstawie zapisów Statutu PZD § 91 i 92 oraz planów pracy na rok/na kadencję i harmonogramu pracy, przeprowadziła kontrolę (badanie, lustrację) całokształtu działalności lub wybranych zagadnień (podać jakich) w ROD……w ..…….. (nazwa ROD i miejscowość) za okres od ……. do …….. (dzień, miesiąc, rok)

W czasie kontroli (badania, lustracji) z ramienia Zarządu ROD brali udział i udzielali wyjaśnień:
1. …….(imię i nazwisko oraz funkcja w Zarządzie ROD)
2. …… jw.
3. …… jw.

Kontrola obejmuje zagadnienia (do omówienia):
1. Wykonanie zaleceń pokontrolnych.
2. Prawidłowość prowadzonej ewidencji.
3. Sprawozdawczość.
4. Działalność organizacyjno-gospodarcza.
5. Działalność finansowa.
6. Inne zagadnienia.
7. Ocena działalności Zarządu ROD.

Ustalenia kontroli.
……..
……

Wnioski:
1. ……
2. ……
3. ……
4. ……

Protokół sporządzono w ……jednobrzmiących egzemplarzach, który służy wyłącznie do użytku służbowego Związku.

„ Kontrolowany ma prawo wnieść w ciągu 14 dni od dnia zakończenia kontroli zastrzeżenia oraz złożyć wyjaśnienia do ustaleń zawartych w protokole. Wyjaśnienia (zastrzeżenia) składa się na piśmie do powołującego zespół kontrolny.”

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń w protokole winien znaleźć się zapis – jakiego zagadnienia dotyczy lub należy przyjąć zastrzeżenie w oddzielnym piśmie, a pismo to winno stanowić załącznik do protokołu. Fakt zgłoszenia zastrzeżeń winien w protokole być odnotowany.

W przypadku nie zgłoszenia zastrzeżeń należy zapisać, że: na tym protokół zakończono nie zgłaszając zastrzeżeń i po przeczytaniu podpisano.

Podpisy
Członków Zarządu Członków Komisji Rewizyjnej

miejscowość, data

Stosuje się odpowiednio do kontroli w OZ PZD

Wzór

BADANIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niezależnie od przeprowadzanych, co najmniej raz w roku kalendarzowym kontroli działalności merytoryczno-finansowej, Komisje Rewizyjne ROD przeprowadzają badanie sprawozdań finansowych za rok kalendarzowy a wyniki przedstawiają na Walnych Zebraniach Sprawozdawczych lub Sprawozdawczo-Wyborczych.

PROTOKÓŁ

z badania sprawozdania finansowego za okres……..
Badanie przeprowadził w dniu/dniach ……Zespół Kontrolny Komisji Rewizyjnej
W składzie ……
w obecności ……

I. Informacje i ustalenia porządkowe:

1. Należy podać informacje dotyczące: a/ organizacji rachunkowości (metoda ewidencji i technika), b/ oceny zapisów (terminowość, prawidłowość, zgodność z Zakładowym Planem Kont PZD i przepisami ustawy o rachunkowości oraz z uchwałami Związku).

2. Badane sprawozdanie finansowe jest prawidłowe pod względem formalnym i rachunkowym, gdyż: a/ składa się z formularzy wymienionych w wytycznych Krajowej Rady PZD dot. sprawozdawczości, b/ poszczególne formularze sprawozdania podpisane zostały przez upoważnione osoby, c/ sprawozdanie nie zawiera błędów rachunkowych.

3. Sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych (zestawień obrotów i sald).

4. Zachowana została ciągłość bilansowa (stan początkowy kont wynika z zatwierdzonego sprawozdania na koniec roku ubiegłego).

II. Ustalenia szczegółowe.

1. Majątek trwały i inwestycje: a/ stwierdzenie zgodności stanów końcowych z ewidencją i inwentaryzacją, b/ prawidłowość naliczonych umorzeń, c/ inwestycje rozpoczęte i zakończone – zgodność z inwentaryzacją.

2. Środki pieniężne i rachunki bankowe: a/ stwierdzenie zgodności stanu kasy ze stanem ewidencji i raportem kasowym, b/ zgodność sald rachunków bankowych z wyciągiem i potwierdzeniem bankowym, c/ udokumentowanie występujących sum pieniężnych w drodze.

3. Rozrachunki i roszczenia: a/ ustalenie realności sald na podstawie ewidencji analitycznej, b/ zgodność rozliczeń wewnątrzzwiązkowych, c/ uzasadnienie występujących należności i zobowiązań przedawnionych, d/ aktywność w egzekwowaniu należności, e/ potwierdzenie sald.

4. Materiały i towary handlowe: a/ ocena prawidłowości inwentaryzacji, b/ zgodność wartości z danymi ewidencji księgowej.

5. Fundusze: a/ prawidłowość ujęcia i zgodność z ewidencją poszczególnych funduszy, b/ prawidłowość podziału wypracowanej nadwyżki z roku ubiegłego (powinno być dokonane w formie uchwały Zarządu zgodnie z przepisem związkowym w tej sprawie).

6. Przychody – koszty – wynik: a/ prawidłowość naliczeń przychodów (w tym z tytułu składek członkowskich i innych opłat), b/ prawidłowość klasyfikacji kosztów, c/ prawidłowość ustalenia wyniku.

III. Wnioski końcowe.

W oparciu o ustalenia zawarte w niniejszym protokole stwierdza się, że badane sprawozdanie finansowe, sporządzone na dzień ……, którego bilans wykazuje po stronie aktywów i pasywów sumę zł …….. i zamyka się wynikiem finansowym(nadwyżka-niedobór) w wysokości zł …….. jest rzetelne i zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i zasadami rachunkowości i wobec czego kwalifikuje się do zatwierdzenia. Komisja Rewizyjna ROD stawia wniosek o jego zatwierdzenie.

IV. Wnioski porządkowe.

Jeżeli w wyniku badania stwierdzono nieprawidłowości lub usterki, nierzutujące na rzetelność sprawozdania finansowego, a wymagające wprowadzenia odpowiednich korekt, należy je wymienić z zaleceniem ich usunięcia lub korekty w określonym terminie.

Protokół sporządzono w ……jednobrzmiących egzemplarzach, który służy wyłącznie do użytku służbowego Związku.

Na tym protokół zakończono wnosząc zastrzeżenia/ nie wnosząc zastrzeżeń i po przeczytaniu podpisano.

Zarząd Podpisy członków Komisji

…… ……

miejscowość, data

Wzór

SPRAWOZDANIE KOMISJI REWIZYJNEJ

na Walne Zebranie ROD (Okręgowy Zjazd Delegatów PZD)
sprawozdawcze lub sprawozdawczo-wyborcze
Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej na walnych zebraniach stanowi odrębny dokument, zawierający ustalenia i dorobek Zarządu w okresie ostatniego roku lub kadencji.

Sprawozdanie winno zawierać, co najmniej:
1. Informacje o pracy Komisji Rewizyjnej:
a/ skład Komisji i ewentualne osobowe zmiany,
b/ częstotliwość kontroli,
c/ tematyka kontroli,
d/ ustalenia wynikające z kontroli,
e/ udział Przewodniczącego Komisji w posiedzeniach Zarządu ROD.
2. Ocena pracy Zarządu ROD m.in. w zakresie:
a/ prawidłowości działalności statutowo-programowej, organizacyjnej, gospodarczej, szkoleniowej i zaopatrzenia członków w nawozy,
b/ wyników badania finansowego ROD,
c/ działalności na rzecz ochrony środowiska,
d/ kolegialności podejmowania decyzji,
e/ zabezpieczenia majątku ROD,
f/ realizacji programu oświatowego i rozwoju ROD,
g/ realizacji uchwał Walnych Zebrań przez Zarząd ROD,
h/ zagospodarowania ogrodu i działek w tym altany ponadnormatywne i ewentualne zamieszkiwanie.
3. Osiągnięte wyniki na działalności ROD w poszczególnych latach:
a/ uzyskane przychody i poniesione koszty,
b/ osiągnięty wynik (nadwyżka lub niedobór),
c/ przestrzeganie zasady oszczędnej gospodarki finansowej.
4. Podsumowanie i wnioski:
Apel do członków Związku o współpracę z organami ogrodu w zakresie przestrzegania zapisów Statutu PZD i Regulaminu ROD.
Skierowanie wniosków merytorycznych wynikających z bieżącej działalności do Walnego Zebrania.
W przypadku pozytywnej oceny pracy Zarządu ROD postawienie wniosku o:
a/ przyjęcie sprawozdania finansowo-merytorycznego Zarządu lub ustępującego Zarządu,
b/ udzielenie ustępującemu Zarządowi absolutorium za kadencję (na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym ROD),
c/ przyjęcie planu pracy na następny rok lub na kadencję wraz z preliminarzem finansowym.
Natomiast w przypadku negatywnej oceny pracy Zarządu ROD koniecznym jest postawienie wniosku o nie przyjęcie sprawozdania Zarządu a na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym ROD o nie udzielenie Zarządowi absolutorium za kadencję.

IV. KOMUNIKATY KR PZD

Komunikat KR PZD w sprawie budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania na działkach w ROD

Krajowa Rada na posiedzeniu w dniu 25 listopada 2015 r. po raz kolejny omówiła problem budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania na działkach w ROD, ponieważ te negatywne zjawiska, stanowią rażące naruszenie prawa i należy im bezwzględnie przeciwdziałać. Dyskusję na ten temat poprzedziło badanie przeprowadzone w okręgach. Po analizie nadesłanych danych Krajowa Rada stwierdziła, że według stanu na dzień 17 listopada 2015 roku nastąpiło zahamowanie budownictwa ponadnormatywnego na działkach.

Budynki o niedozwolonej powierzchni w skali całego kraju stanowią jedynie 1,02% wszystkich altan. Powszechnie uznaje się, że największy wpływ na zmniejszenie liczby ponadnormatywnych altan miały zmiany, jakie zaszły w prawie budowlanym, bowiem zalegalizowane zostały w miastach budynki wcześniej zaliczane do ponadnormatywnych, tj. o powierzchni od 25 m^2 do 35 m^2, a także obawa przed konsekwencjami wynikającymi z zapisów ustawy o ROD o braku wypłaty odszkodowania za ponadnormatywną altanę i obowiązek zgłaszania przez zarząd ROD przekroczenia wielkości altany do Nadzoru Budowlanego. Również w opinii samych działkowców obecnie dopuszczalna powierzchnia zabudowy jest wystarczająca.

Mimo spadku ogólnej liczby ponadnormatywnych budynków na terenie całego kraju, w niektórych okręgach ich ilość budzi duże zaniepokojenie. Na posiedzeniu Krajowej Rady podkreślono jednak, że najwięcej ponadnormatywnych budynków powstało w ogrodach, które istniały jeszcze przed II wojną światową i były wtedy osiedlami mieszkalnymi oraz altany wybudowane w latach 70-tych i 80-tych XX wieku.

Krajowa Rada uznała, że problem budownictwa ponadnormatywnego jest poważny. W związku z tym zobowiązała wszystkie organy Związku do aktywnego eliminowania tego zjawiska na działkach w ROD. Krajowa Rada zleciła okręgowym zarządom i zarządom ROD bezwarunkowe wykonywanie w tym zakresie postanowień ustawy o ROD, statutu PZD i regulaminu ROD. Obowiązkiem zarządów jest bowiem kontrolowanie i nadzorowanie stanu zagospodarowania działek m.in. pod kątem budownictwa, dlatego trzeba bezwzględnie stosować obowiązujące przepisy.

Krajowa Rada uznała za konieczne podjęcie przez wszystkie struktury Związku odpowiednich działań, które skutecznie wyeliminują w przyszłości samowolę budowlaną w ogrodach.

Mimo, że zmniejszyła się liczba ponadnormatywnych altan, to odnotowano wzrost ilości osób zamieszkujących na działkach w ROD. Krajowa Rada podkreśliła, że zamieszkiwanie na działkach jest działaniem sprzecznym z ustawą o ROD, z której wynika wprost, że jest to zabronione. Zakaz zamieszkiwania na działce jest wyraźnie podkreślony także w regulaminie ROD. Krajowa Rada potwierdziła, że zamieszkujący w altanach rażąco naruszają prawo. Korzystanie z działki i altany w celach mieszkalnych zaprzecza bowiem podstawowym funkcjom ROD, ponieważ ogrody działkowe mają na celu zaspokajanie potrzeb wypoczynkowych, rekreacyjnych i socjalnych działkowca oraz jego rodziny i nie mogą pełnić funkcji mieszkaniowej.

Krajowa Rada wydała uchwałę w sprawie budownictwa ponadnormatywnego oraz zamieszkiwania na terenie działek w ROD, w której wymieniła metody i formy przeciwdziałania tym problemom, jakie powinny być bezzwłocznie podejmowane przez zarządy ROD i okręgowe zarządy. Uchwała ta zostanie opublikowana w najbliższym numerze Biuletynu.

Krajowa Rada uznała za konieczne podjęcie działań systemowych mających na celu eliminację tego zjawiska i niedopuszczenie do budowania kolejnych domów i zamieszkiwania w nich. W tym celu wyraźnie zaleciła stosowanie przepisów zawartych w ustawie o ROD, statucie PZD i regulaminie ROD.

Krajowa Rada poleciła również Prezydium KR przygotowanie, opracowanie i uchwalenie szczegółowych przepisów wykonawczych w tym zakresie.

Krajowa Rada
Polskiego Związku Działkowców

Komunikat KR PZD w sprawie deklaracji od podatku rolnego i nieruchomości

Krajowa Rada PZD informuje, że w dalszym ciągu obowiązują zwolnienia od podatku rolnego i od podatku od nieruchomości, które zagwarantowała ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych.

Zwolnienie z podatku rolnego dotyczy gruntów położonych na terenie ROD, z wyjątkiem będących w posiadaniu podmiotów innych niż działkowcy lub stowarzyszenia ogrodowe. Natomiast zwolnienie z podatku od nieruchomości dotyczy gruntów, altan działkowych, obiektów o powierzchni zabudowy do 35 m^2 oraz budynków stanowiących infrastrukturę ogrodową w rozumieniu ustawy o ROD, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Aby uzyskać powyższe zwolnienia, każdy zarząd ROD winien złożyć do urzędu miasta/gminy (właściwego ze względu na miejsce położenia ogrodu) deklarację od podatku rolnego i deklarację od podatku od nieruchomości w następujących terminach:

– do 15 stycznia 2016 r. – w zakresie podatku rolnego,
– do 31 stycznia 2016 r. – w zakresie podatku od nieruchomości.

Wniosków o zwolnienie z podatku rolnego zarządy ROD nie muszą składać! Bowiem zgodnie z ustawą o podatku rolnym, zwolnienie z podatku rolnego następuje z urzędu. To samo dotyczy podatku od nieruchomości.

Krajowa Rada
Polskiego Związku Działkowców

Komunikat KR PZD w sprawie wydania i dystrybucji Statutu PZD, Regulaminu ROD i innych dokumentów

Krajowa Rada PZD informuje, że Prezydium Krajowej Rady w ostatnim czasie podjęło kilka decyzji o wydaniu pozycji, które ułatwią funkcjonowanie i właściwe zarządzanie organom PZD, a działkowcom ułatwią korzystanie z prawa w PZD. Są to:

1. Statut PZD uchwalony na XII Krajowym Zjeździe Delegatów PZD w dniu 2 lipca 2015 roku, zarejestrowany w KRS dnia 9 września 2015 roku. Wydrukowano go w nakładzie 60 000 egzemplarzy, a koszty wydania i dystrybucji pokrywa KR PZD i okręgi po 50%. Statut PZD trafił już do zarządów ROD.
2. Regulamin ROD uchwalony przez Krajową Radę w dniu 1 października 2015 roku. Regulamin ROD bezpłatnie otrzyma każdy działkowiec w ROD, niezależnie od tego czy jest członkiem PZD, czy też nie. Został wydrukowany w nakładzie 1 000 000 egzemplarzy, a koszty wydania i dystrybucji pokryją po połowie KR PZD oraz okręgi ze środków budżetowych. Regulamin ROD zostanie przekazany do okręgów, skąd zarządy ROD powinny go odbierać dla wszystkich działkowców w swoim ROD.
3. Zawiadomienia na walne zebrania sprawozdawcze w ROD w roku 2016 w formie karty pocztowej z przeznaczeniem dla każdego członka PZD. Koszty wydruku i dystrybucji do okręgów 900 000 sztuk zawiadomień pokryje Krajowa Rada PZD ze środków budżetowych. Zarządy ROD odbierają zawiadomienia dla członków PZD ze swojego ROD z okręgów.
4. Regulamin Komisji Rewizyjnych PZD uchwalony przez Krajową Komisję Rewizyjną w dniu 12 listopada 2015 roku. Regulamin jest przeznaczony dla komisji rewizyjnych na wszystkich szczeblach, zarządów ROD i okręgów. Został on wydrukowany w nakładzie 22 000 egzemplarzy, a koszty pokryje KR PZD.
5. III wydanie książki „Prawo w PZD" z aktualnymi przepisami prawnymi. Książka będzie zawierała: ustawę z dnia 13 grudnia 2013 roku o rodzinnych ogrodach działkowych, statut PZD uchwalony na XII Krajowym Zjeździe Delegatów PZD w dniu 2 lipca 2015 r., regulamin ROD uchwalony przez Krajową Radę PZD w dniu 1 października 2015 r., Regulamin Komisji Rewizyjnych uchwalony w dniu 12 listopada 2015 roku, wyciągi ze specustaw i innych regulujących sprawy dotyczące funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych. „Prawo w PZD" będzie przeznaczone dla zarządów ROD, komisji rewizyjnych, okręgowych zarządów i jednostki krajowej. Nakład 10 000 egzemplarzy. Koszty druku i dystrybucji pokryje KR PZD ze środków budżetowych.

Krajowa Rada
Polskiego Związku Działkowców

Komunikat KR PZD w sprawie pomocy finansowej dla ROD

Polski Związek Działkowców w trzech kwartałach 2015 roku przekazał na rzecz 368 rodzinnych ogrodów działkowych środki finansowe w formie dotacji w wysokości blisko 2 miliony 700 tysięcy złotych. Środki przeznaczane są dla ROD, które podejmują się realizacji zadań inwestycyjnych związanych z budową nowej lub modernizacją istniejącej ogólnoogrodowej infrastruktury.

Wnioski składane są przez ogrody bezpośrednio do jednostek terenowych PZD- okręgów, które bezpośrednio nadzorują funkcjonowanie ROD i pracę ich zarządów. Wnioski są oceniane i badane pod względem zgodności z prawem oraz ich zasadności i celowości. Związek ma ograniczone możliwości finansowe więc dba, aby przekazywana pomoc finansowa trafiała do ROD najbardziej tego potrzebujących. Warto jednak potrzebami ogrodów zainteresować także włodarzy gmin. Obecne unormowania prawne zawarte w ustawie z dnia 13 grudnia 2013 r. o ROD, dają podstawy prawne gminom do udzielenia dotacji przeznaczonej na rozwój ROD, a w szczególności na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, o ile wpłynie to na poprawę warunków do korzystania z ROD przez działkowców lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do ROD. Dlatego też zarządy ROD i działkowcy nie powinni zwlekać, gdyż w tej sprawie należy wykazać aktywność. Zatem zachęcamy do skorzystania z możliwości, które daje ustawa z dnia 13 grudnia 2013 roku o rodzinnych ogrodach działkowych.

Krajowa Rada
Polskiego Związku Dzialkowców

Komunikat KR PZD: opłaty w ROD bez zmian

W dniu 25 listopada 2015r KR PZD podjęła decyzje finansowe odnoszące się do wszystkich ROD prowadzonych przez PZD. Jak wynika z przyjętych uchwał, w 2016 r. te z obciążeń finansowych działkowców, o których wysokości decyduje KR PZD, mają pozostać na tegorocznym poziomie.

Uchwałą nr 4/IV/2015 ustalono wysokość składki członkowskiej w PZD. Pozostała ona na dotychczasowym poziomie – w 2016 r. nadal ma wynosić 6 zł. W przypadku małżonków, gdy oboje są członkami PZD, płacą oni po 3 zł. Zgodnie z uchwałą KR PZD środki pochodzące ze składek w całości pozostaną w dyspozycji zarządu ROD z przeznaczeniem na koszty działalności statutowej prowadzonej w ogrodzie.

Poza decyzją w/s składki członkowskiej, KR PZD podjęła także uchwałę nr 3/IV/2015 o zasadach partycypacji ROD w kosztach działalności prowadzonej na rzecz ogrodów i działkowców przez jednostki okręgowe i krajową PZD. Również w tym przypadku utrzymano ubiegłoroczny poziom obciążeń. W 2016 r. tzw. partycypacja nadal ma wynosić równowartość 7 gr. za m^2 działki.

Warto przypomnieć, że zgodnie z ustawą o ROD i statutem PZD, uchwalanie opłat ogrodowych służących pokryciu kosztów funkcjonowania ROD, należy do kompetencji walnych zebrań. Z uwagi na strukturę PZD, organizacji ogólnokrajowej, ze szczeblami regionalnymi i ogrodowymi, cześć zadań związanych z działaniem ROD nie jest jednak realizowana bezpośrednio w ogrodzie, ale na szczeblu okręgu i krajowym. Dlatego też, zgodnie ze statutem PZD, część środków z opłaty uchwalanej przez walne zebranie przekazywana jest przez zarząd ROD do okręgów. W/w uchwała nr 3/IV/2015 służy właśnie określeniu zasad rozliczania się ROD z tego tytułu. Środki przekazane z ogrodów służą na pokrycie kosztów działalności prowadzonej na rzecz ROD i działkowców przez struktury okręgowe i krajowe PZD. Zgodnie z decyzją KR PZD podział wpłat przekazanych z ROD w ramach partycypacji ma być następujący:

– 65 % pozostanie w dyspozycji okręgu;
– 30 % pozostanie w dyspozycji jednostki krajowej PZD;
– 3% zasili Fundusz Samopomocowy PZD;
– 2% zasili Fundusz Obrony ROD.

Krajowa Rada
Polskiego Związku Działkowców

Komunikat KR PZD w sprawie regulacji stanu prawnego gruntów ROD

Krajowa Rada PZD na posiedzeniu w dniu 25 listopada 2015 r. zapoznała się ze stanem zaawansowania działań w zakresie regulacji stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 ustawy o ROD. Temat jest na bieżąco monitorowany, gdyż regulacja stanu prawnego gruntów ROD jest niezwykle istotna dla dalszego ich funkcjonowania oraz zabezpieczenia praw działkowców i PZD. Dotychczas zakwalifikowano 1684 ROD o powierzchni bliskiej 10tyś ha do regulacji stanu prawnego na podstawie art. 76 ustawy o ROD.

Dzięki zaangażowaniu wszystkich struktur PZD do gmin lub Skarbu Państwa , jako właścicieli gruntów zostały złożone wnioski w stosunku do 1380 ROD o powierzchni blisko 8500 ha, co stanowi 85% powierzchni podlegającej regulacji na podstawie art. 76 ustawy o ROD.

Zgodnie z art. 76 ustawy o ROD należy wykazać, że w dniu wejścia w życie tej ustawy ogród spełniał jedną z czterech przesłanek (teren ROD przeznaczono w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod ogród działkowy, albo ROD funkcjonuje ponad 30 lat, a nabycie własności gruntu przez Skarb Państwa czy też gminę nastąpiło w związku z zakładaniem bądź funkcjonowaniem na nim ogrodu, albo ogród, w chwili wejścia w życie ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych z 1981 r. miał ustaloną lokalizację stałą, albo przekształcił się z ogrodu czasowego w stały na mocy przepisów tejże ustawy).

Krajowa Rada PZD stwierdziła, że działkowcy mogli się przekonać, że ustawa „działa" z korzyścią dla nich, gdyż PZD uzyskał decyzje na mocy których potwierdzone zostało na rzecz PZD prawo użytkowania do gruntów o powierzchni ponad 1751 ha na której funkcjonują 320 ROD.

Krajowa Rada PZD stwierdza, że uprawnione organy właścicieli gruntów (gmin/Skarbu Państwa) zbyt wolno rozpatrują wnioski złożone przez Związek, narzucają wymagania nie przypisane prawem w zakresie składanych dokumentów lub co gorsza w ogóle nie wszczynają postępowań. Kwestia ta wymaga podjęcia rozmów z włodarzami miast i interwencji ze strony struktur Związku i działkowców. Związek nadal będzie podejmować przewidziane prawem działania i wzmożone wysiłki w obronie ROD. Za najistotniejsze działanie uznano złożenie w terminie do 18 stycznia 2016 r. wniosków w stosunku do wszystkich ROD kwalifikujących się do regulacji na podstawie art. 76 ustawy o ROD. Z uwagi na pozostały czas należy zintensyfikować w tym względzie działania, aby pozostałe jeszcze około 1500 ha objąć regulacją prawną. Należy pamiętać, że ustawa dała dobre rozwiązania prawne i nie wolno tej możliwości zaprzepaścić .

Krajowa Rada PZD zaapelowała o wzmożony wysiłek aby w działaniach w zakresie regulacji stanu prawnego ROD, nie pominąć żadnego ROD, który spełnia kryteria wymienione w art. 76 ustawy o ROD z 13 grudnia 2013 roku.

Krajowa Rada
Polskiego Związku Działkowców

Komunikat KR PZD w sprawie pozyskiwania środków z budżetu gminy

Krajowa Rada PZD przypomina zarządom ROD o możliwości ubiegania się o dotacje celowe z budżetu Gmin. Obecne unormowania zawarte w art. 17 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o ROD, dają podstawy prawne gminom do udzielenia dotacji przeznaczonej na rozwój ROD, a w szczególności na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, o ile wpłynie to na poprawę warunków do korzystania z ROD przez działkowców lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do ROD. Zatem warto potrzebami ogrodów i działkowców zainteresować włodarzy gmin pamiętając, że gminy mają obowiązek do dnia 15 listopada każdego roku opracować projekt planu budżetu swojej gminy, który następnie zazwyczaj do końca roku musi zostać uchwalony. Dlatego też zarządy ROD nie powinny zwlekać, gdyż w tej sprawie należy wykazać aktywność. Ujęcie w budżetach gmin środków finansowych, które mogą zostać przeznaczone na dotacje dla ROD, daje realne podstawy przeznaczenia tych środków na konkretne potrzeby w zakresie inwestycji i modernizacji infrastruktury ogólnoogrodowej ROD, a więc sieci energetycznych, wodociągowych, placów zabaw, siłowni plenerowych, ogrodzeń itp.

Zarządy ROD najlepiej wiedzą jakie są potrzeby w zarządzanych przez nich ogrodach i winny w tym względzie opracować stosowne wnioski. Teraz jest również czas na przygotowanie się do przyszłorocznych walnych zebrań, które zgodnie z § 64 pkt 8 statutu PZD, mają prawo decydować o przyjęciu do realizacji konkretnego zadania inwestycyjnego lub remontowego w ROD oraz jego finansowaniu. Zatem jeśli zarządy ROD już dziś określą potrzeby ROD w tym względzie i zadbają o uję-

cie w budżetach gmin środków z przeznaczeniem na inwestycje i remonty, to w przyszłym roku, będą mogły na walnym zebraniu zaprezentować wniosek w zakresie realizacji zadania oraz wskazać na możliwość dofinansowania zadania z budżetu gminy. Pozyskanie takich środków obniży w tym względzie wielkość partycypacji finansowej wszystkich działkowców. To ostatni moment, aby zarządy ROD mogły zgłosić swoje propozycje do przyszłorocznego budżetu gmin, właściwych ze względu na położenie ogrodu. Szczegółowe informacje na ten temat i terminy spotkań z mieszkańcami można znaleźć na stronach internetowych poszczególnych gmin.

Krajowa Rada PZD zachęca do składania wniosków i udziału w konsultacjach nad gminnymi budżetami. To jedna z wielu możliwości pozyskania środków finansowych na inwestycje w ROD, które są urządzeniami użyteczności publicznej i służą działkowcom oraz całemu społeczeństwu.

Szczegółowe regulacje w zakresie sporządzania budżetu gminy można znaleźć w ustawie o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 roku – art. 211, art. 233 oraz art. 234. (DZ. U. nr 157 poz. 1240 z 2009 z póź. zm.)

Krajowa Rada
Polskiego Związku Działkowców

V. ZMIANY W PRAWIE PRACY W 2016 r.

1. Minimalne wynagrodzenie

Od 1 stycznia 2016 r. kwota minimalnego wynagrodzenia brutto za pracę dla pracownika w drugim roku pracy zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu wyniesie 1850 zł. i będzie o 100 zł. wyższa od obowiązującej w 2015 r. W pierwszym roku pracy pracownika zatrudnionego w ROD na pełny etat w 2016 r. wyniesie 1480 zł. W obu przypadkach pracownikowi zatrudnionemu w ROD w niepełnym wymiarze czasu pracy należy zagwarantować wynagrodzenie nie niższe niż minimalne, proporcjonalnie do liczby godzin pracy przypadających do przepracowania. Jeżeli pracownik ma umówione wynagrodzenie minimalne za pracę świadczoną w grudniu 2015 r., to w takiej wysokości powinien je otrzymać w styczniu 2016 r. Wynika to z tego, że wynagrodzenie w określonej wysokości przysługuje za pracę wykonaną, a data wypłaty nie ma wpływu na wysokość wynagrodzenia.

2. Zmiana rodzajów umów o pracę

Obecnie umowę o pracę można zawrzeć na czas nieokreślony, na czas określony lub na czas wykonania określonej pracy.

Ustawa z 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw, która wejdzie w życie 22 lutego 2016 r. zmieniła katalog umów o pracę. Z Kodeksu pracy została usunięta umowa zawierana na czas wykonywania określonej pracy. Pozostawiono możliwość zawierania umów na czas określony w ramach zastępstwa nieobecnego pracownika w związku z usprawiedliwioną nieobecnością.

Umowa na okres próbny – dotychczasowe przepisy dopuszczały zawieranie z pracownikiem jednej umowy na okres próbny. Nie wskazywały celu, na jaki można było zawrzeć umowę na okres próbny. W świetle nowej regulacji umowa o pracę na okres próbny, nieprzekraczający 3 miesięcy, ma na celu sprawdzenie kwalifikacji pracownika i możliwości jego zatrudnienia na konkretnym stanowisku pracy. Ponadto możliwe będzie ponowne zawarcie umowy o pracę na okres próbny z tym samym pracownikiem, jeżeli ma być zatrudniony w celu wykonywania innego rodzaju pracy, a także po upływie co najmniej 3 lat od dnia ustania poprzedniego stosunku pracy, jeżeli pracownik ma być zatrudniony w celu wykonywania tego samego rodzaju pracy.

Umowa na czas określony – obecnie zgodnie z art. 25^1 Kodeksu pracy zawarcie kolejnej umowy o pracę na czas określony jest równoznaczne w skutkach prawnych z zawarciem umowy o pracę na czas nieokreślony, jeżeli poprzednio strony (Zarząd ROD i pracownik) dwukrotnie zawarły umowę o pracę na czas określony, na następujące po sobie okresy pracy, a przerwa między rozwiązaniem

poprzedniej a nawiązaniem kolejnej umowy o pracę nie przekroczyła miesiąca. Nie ma limitów dotyczących długości i czasu trwania umów na czas określony.

Do limitu umów na czas określony nie wlicza się umowy na zastępstwo i umowy na okres próbny.

Począwszy od dnia 22 lutego 2016 r. z tym samym pracownikiem Zarząd ROD będzie mógł zawrzeć trzy umowy na czas określony, a łączny czas trwania tych umów nie może przekroczyć 33 miesięcy.

Zmienią się również zasady rozwiązywanie umów terminowych. Obecnie umowa terminowa mogła być wypowiedziana za 2 tygodniowym wypowiedzeniem, jeżeli została zawarta na okres powyżej 6 miesięcy i przewidziano w niej klauzulę dopuszczającą wypowiedzenie. Po 22 lutego 2016 r. okres wypowiedzenia umowy o pracę na czas określony będzie uzależniony od stażu pracy u danego pracodawcy i wyniesie: 2 tygodnie w przypadku zatrudnienia przez okres krótszy niż 6 miesięcy, 1 miesiąc w przypadku zatrudnienia przez okres co najmniej 6 miesięcy i 3 miesiące w przypadku zatrudnienia przez okres co najmniej 3 lat.

Umowa na zastępstwo - obecnie okres wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas zastępstwa nieobecnego pracownika wynosi 3 dni robocze, niezależnie od długości trwania tej umowy. Od 22 lutego 2016 r. okres wypowiedzenia takiej umowy będzie taki jak dla umowy na czas określony, a więc uzależniony od okresu zatrudnienia u danego pracodawcy, tj. od 2 tygodni do 3 miesięcy.

3. Dni wolne na opiekę nad dzieckiem

W świetle dotychczas obowiązujących przepisów, zgodnie z Art. 188 Kodeksu pracy pracownikowi wychowującemu przynajmniej jedno dziecko w wieku do 14 lat przysługuje zwolnienie od pracy w wymiarze 2 dni w roku. Wymiar zwolnienia jest stały, niezależny od liczby dzieci. Z uprawnienia do zwolnienia może skorzystać tylko jedno z rodziców. Od 2 stycznia 2016 r. pracownik będzie miał wybór. Będzie mógł korzystać ze zwolnienia od pracy na dziecko do 14 lat w dniach lub w godzinach, a więc skorzystać z 2 dni lub z 16 godzin takiego zwolnienia. W przypadku pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy zwolnienie na opiekę udzielanej w wymiarze godzinowym będzie ustalane proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy tego pracownika. Niepełną godzinę zwolnienia od pracy będziemy zaokrąglać w górę do pełnej godziny.

Jeżeli oboje rodzice dziecka są zatrudnieni, z opieki na dziecko może korzystać jedno z nich. Mogą się też podzielić tym uprawnieniem i każdy z rodziców może wykorzystać po jednym dniu tego zwolnienia od pracy.

JP

VI. PUBLICYSTYKA

1. Przełom w walce o warszawskie ogrody działkowe

Dobre wieści dla warszawskich ogrodów działkowych, a przede wszystkich dla tych objętych roszczeniami. Wojewódzki Sąd Administracyjny (WSA) wydał niezmiernie istotne orzeczenie, które diametralnie zmienia sytuację, w jakiej dotychczas znajdował się Polski Związek Działkowców i warszawscy działkowcy. Od wielu miesięcy, jeśli nie lat, Związek próbował przebić mur obojętności i wybiórczo przyjmowanych zapisów prawa przez stołecznych urzędników, co nie tylko hamuje proces regulowania stanu prawnego warszawskich gruntów ROD, ale też utrudnia obronę ogrodów przed roszczeniami. Teraz zyskał w tej walce oręż, który może stać się ocaleniem dla warszawskich ROD.

Droga przez mękę

Wiele stołecznych ogrodów powstało na terenach, które m.st. Warszawa lub Skarb Państwa pozyskało na podstawie Dekretu Bieruta. Dlatego też roszczenia byłych właścicieli o zwrot nieruchomości (dokładniej o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego), choć adresowane do m.st. Warszawy, finalnie skierowane są prze-

ciwko ROD. Tymczasem obrona praw działkowców i Związku w konkretnych sprawach była dotąd praktycznie niemożliwa. Dlaczego? PZD nie jest uznawany za stronę postępowań administracyjnych dot. zwrotu nieruchomości, więc miasto nie zawiadamiało go o ich prowadzeniu. Niestety takie postępowanie było zgodne z orzecznictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego (SKO). O tym, jak traktowani byli działkowcy świadczy choćby sprawa dużego ogrodu na Mokotowie o powierzchni ok. 12 ha – ROD „Sobieskiego". OZM PZD otrzymało zawiadomienie o toczącym się postępowaniu dot. powierzchni 1,7414 ha i możliwości zapoznania się z jego aktami. Jednak w urzędzie odmówiono ich udostępnienia upoważnionemu pracownikowi OZM PZD wyjaśniając ustnie, iż zawiadomienie wysłano przez pomyłkę, gdyż PZD nie jest stroną i dowie się o treści rozstrzygnięcia z decyzji, która zostanie Związkowi doręczona. Jak w takim wypadku Związek mógł bronić warszawskich ogrodów działkowych zagrożonych roszczeniami i likwidacją?

Roszczeń przybywa

Tymczasem skala toczących się spraw i postępowań jest niemała. Rozpoznawanie wniosków byłych właścicieli o zwrot zabranych dekretem nieruchomości znacznie przyspieszyło. Co więcej, pierwsza decyzja, jaka zapadła w takiej sprawie dotycząca ROD „Bilonik" pokazała, że władze Warszawy dążą za wszelką cenę do zaspokojenia roszczeń „dekretowców" kosztem ogrodów. Gdyby nie działania PZD, który zaskarżył tę niekorzystną decyzję administracyjną najpierw do SKO, a następnie do WSA w Warszawie, doprowadzając do jej uchylenia, to zapewne ogród, jak i kilka innych, byłyby w chwili obecnej jedynie wspomnieniem.

W stolicy roszczeniami dekretowymi objętych jest 69 rodzinnych ogrodów działkowych w granicach administracyjnych sprzed 1945 r. Obszar zagrożonego terenu to około 411 ha, na których znajduje się 9875 działek rodzinnych. Roszczenia dotyczą więc blisko 20 tysięcy warszawskich działkowców i ich rodzin. Fakt położenia ogrodu w obszarze działania Dekretu nie oznacza automatycznie, iż są objęte roszczeniem, ale mogą się one pojawić, gdyż M.st. Warszawa wciąż wraca do kolejnych, nierozpoznanych od lat wniosków o zwrot gruntów. W zdecydowanej większości oznacza to wydanie decyzji ustanawiającej prawo użytkowania wieczystego na rzecz byłych właścicieli. Decyzja jest podstawą do sporządzenia umowy użytkowania wieczystego, która może być zawarta po zakończeniu postępowania likwidacyjnego części ROD, umożliwiającego wydanie nieruchomości. Choć Warszawa wskazuje, że likwidacja będzie przeprowadzana zgodnie z rozdziałem 3 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, to jednak działkowcy nie mogą czuć się bezpiecznie. Przedstawiciele miasta interpretują bowiem ustawę o ROD w błędny i bardzo niekorzystny dla działkowców sposób. Zdaniem urzędników wbrew zapisom ustawy odszkodowania za naniesienia i nasadzenia na działkach mają wypłacać byli właściciele! Taka interpretacja prezentowana była podczas spotkań w ramach Komisji Warszawskiej. To zaś oznacza konieczność dochodzenia odszkodowania w drodze długotrwałych postępowań sądowych. Co więcej, działkowcom, ani PZD nie przysługują wówczas nieruchomości zamienne na odtworzenie ogrodu.

Pozorna współpraca

Związek wielokrotnie podejmował na wszelkie możliwe sposoby próby uzyskania informacji na temat ilości postępowań o zwrot nieruchomości, na których zlokalizowane są ROD. Niestety otrzymywany od urzędników warszawskich przekaz był zdawkowy i nie pomogły w tym względzie także prace powołanej przez Prezydent Warszawy - Komisji Warszawskiej. Celem jej działania miało być wspólne rozwiązanie problemu stanu prawnego gruntów warszawskich ROD również tych objętych roszczeniami byłych właścicieli. Toczące się od niechcenia wszystkie spotkania komisji, prowadzone były jednak pod dyktando miejskich urzędników. Pomimo pism wysyłanych przez Związek, władze Warszawy nie wykazywały chęci wyznaczenia terminu kolejnych spotkań, jak również nie informowały o decyzjach i krokach podejmowanych wobec ogrodów. Działkowców karmiono jedynie zdawkowymi informacjami, a urzędnicy zasłaniali się osobliwie interpretowanymi przepisami ustawy. Niestety ze względu na upór magistratu stawiającego kolejne nie przewidziane w ustawie wymagania, wciąż nierozwiązana pozostaje kwestia regulacji stanu prawnego gruntów ROD w Warszawie. W sprawie tej Okręgowy Zarząd Mazowiecki PZD złożył w sumie ponad 100 wniosków w oparciu o art. 76 ustawy o ROD. Od wielu miesięcy urzędnicy ich nie rozpoznają, przez co zamknęli PZD drogę do uzyskania statutu strony w postępowaniach dekretowych. Wszystko wskazuje na to, że to błędne koło zostanie wreszcie przerwane.

Wyrok WSA uratuje ogrody?

Orzeczenie wydane przez WSA wyjaśniło, że już na etapie oczekiwania na wydanie decyzji o regulacji stanu prawnego w oparciu o art. 76 ustawy o ROD, PZD nabywa prawo do informowania o roszczeniach dekretowych. Sąd stwierdził bowiem, że nabycie prawa użytkowania gruntu na podstawie art. 76 ustawy o ROD nastąpiło z mocy prawa, z dniem wejścia w życie ustawy o ROD. Zatem jeśli ogród spełnia jeden z warunków wymienionych w ustawie, to działkowcy tytuł prawny do nieruchomości nabyli niezależnie od wydanej – bądź nie – decyzji. WSA wskazał, że sama decyzja urzędników stwierdzająca nabycie prawa użytkowania ma jedynie charakter potwierdzenia stanu faktycznego, a nie tworzy prawa, bo to nastąpiło w wyniku wejścia w życie ustawy o ROD.

Interes publiczny, a prywatny

PZD w swojej skardze na decyzję administracyjną Prezydenta Warszawy ustanawiającą użytkowanie wieczyste na części ROD „Bilonik" w Warszawie, wskazywał na jeszcze jeden, niezwykle ważny aspekt całej sprawy. To, że spadkobiercy złożyli wniosek dekretowy o przyznanie prawa własności czasowej do gruntu nie oznacza, że należało ustanowić dla nich taką decyzję poniekąd z automatu, tak jak to się stało. Od wejścia w życie dekretu minęło już ponad 60 lat. Na przestrzeni lat, uchwalane były inne uregulowania prawne, w tym te dotyczące rodzinnych ogrodów działkowych. Ustawa o ROD z 13 grudnia 2013 r., nadała ogrodom działkowym status urządzeń użyteczności publicznej, które służą zaspokajaniu potrzeb wypoczynkowych, rekreacyjnych, socjalnych i innych, poprzez zapewnienie powszechnego dostępu do ROD całej społeczności lokalnej. Dlatego też rozpatrując wniosek o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego należy wziąć pod uwagę, czy dla zaspokojenia partykularnych interesów jednostki zasadna jest likwidacja ROD, który służy szerszej grupie mieszkańców? Interes społeczny nie może być pomijany i marginalizowany na rzecz interesu prywatnego. Ponieważ teren objęty zaskarżoną decyzją ujęty był w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy jako teren zieleni urządzonej z udziałem sportu i rekreacji, wątpliwe staje się, czy użytkownik wieczysty będzie mógł korzystać z przyznanej nieruchomości w sposób zgodny ze studium i jaką formę to użytkowanie może przyjąć.

„Dekretowiec" jak bumerang

Niestety faktem jest, że Warszawa wydając swoje decyzje w odniesieniu do wniosków dekretowych nie brała pod uwagę ani interesu społecznego, ani możliwości dalszego wykorzystywania tych terenów przez użytkowników wieczystych. Tak, jakby dla władz Warszawy interes obywateli był mniej ważny od interesów grupki byłych właścicieli. Nie da się tutaj nie dostrzec analogii do pomysłów przedstawicieli Zrzeszenia „Dekretowiec". Przypomnijmy zatem, że „dekretowiec" nie tak dawno oficjalnie sugerował, aby ok 500 ha gruntów, na których są rodzinne ogrody działkowe wydać bezpośrednio byłym właścicielom, zaś pozostałe ogrody, do których nie zgłaszano roszczeń (ok 700 ha) przenieść poza stolicę. Pozyskane w ten sposób grunty mogłyby zostać przeklasyfikowane na budowlane i sprzedane deweloperom. Uzyskane w ten sposób pieniądze proponowano przeznaczyć na spłatę reszty roszczeń dekretowców. Nie wspomniano przy tym o odszkodowaniach dla działkowców i Związku, ani też o kosztach odtworzenia ogrodów. Czy zatem postępowanie miasta zmierza de facto do realizacji tych postulatów? Nawet jeśli tak było, to wyrok WSA daję nadzieję na inny scenariusz.

Wydanie przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie ww. wyroku jest więc momentem przełomowym i niewątpliwie dużym sukcesem PZD w walce o prawa działkowców i ogrody poprzez regulację ich stanu prawnego. W kontekście ww. wyroku dotychczasowe nieprzychylne dla PZD działania Prezydenta m.st. Warszawy przy realizacji wniosków o wydanie decyzji stwierdzających nabycie prawa użytkowania gruntów ROD, mogą okazać się mniej szkodliwe. WSA przesądził, że pomimo braku decyzji, Związek już posiada tytuł prawny do gruntów ROD spełniających przesłanki z art. 76 ustawy o ROD, o którego formalne potwierdzenie w zakresie ROD położonych na terenie Warszawy – wystąpił do Prezydenta m.st. Warszawy. W konsekwencji Związek powinien być informowany o roszczeniach i ma status strony w postępowaniu administracyjnym, a tym możliwość obrony ROD i praw działkowców. Dlatego też dalsze blokowanie wniosków regulujących stan prawny gruntów z mocy art. 76 ustawy o ROD traci sens. Miejmy nadzieję, że ten głos rozsądku płynący z orzeczenia WSA sprawi, że władze Warszawy zaprzestaną dalszej obstrukcji względem działkowców, ogrodów i PZD.

AH

2. Działkowcy w sieci urzędniczych absurdów

Niespełna cztery miesiące zostało Polskiemu Związkowi Działkowców na uregulowanie stanu prawnego gruntów rodzinnych ogrodów działkowych. Nabycie do nich prawa użytkowania umożliwiła nowa ustawa o ROD. Przez minione ponad półtora roku Związek wykonał tytaniczną pracę w tym zakresie. Niestety mimo przepisów, które w rzeczywistości, pozwalają na potwierdzenie stanu faktycznego, niektóre gminy piętrzą przed PZD trudności i zwlekają z wydaniem decyzji, co działa ze szkodą dla działkowców.

Wejście w życie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych 19 stycznia 2014 roku dało Polskiemu Związkowi Działkowców dwa lata na uregulowanie sytuacji prawnej gruntów. Dotyczy to ROD położonych na terenach, które są własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. W tym czasie miała zapaść decyzja o likwidacji ogrodu, bądź na wniosek PZD, o przyznaniu jemu prawa użytkowania do terenów ROD. O prawo takie PZD może się ubiegać, kiedy ogród spełnia przynajmniej jeden warunek wymieniony w art. 76 ustawy o ROD. Zalicza się do nich m.in. położenie ogrodu na terenach państwowych, wpis tego terenu do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jako zieleń działkowa, istnienie ogrodu od co najmniej 30 lat (ogród musiał zostać założony przed 19 stycznia 1984 roku) oraz posiadanie przez ogród statusu stałego.

Związek dba o ogrody działkowe

Większość polskich rodzinnych ogrodów działkowych spełnia kryteria wymienione w art. 76 ustawy o ROD. Dlatego PZD, korzystając z dobrodziejstwa tego aktu prawnego, aktywnie występuje z wnioskami o przyznanie mu tytułu prawnego do terenów ogrodów.

W całej Polsce Związek dotychczas złożył 1218 wniosków, co stanowi 71 proc. powierzchni wszystkich ROD bez tytułu prawnego. Łączna powierzchnia ogrodów działkowych wskazanych we wnioskach to ponad 7,5 tys. hektarów. Niestety dotąd rozpatrzono i wydano decyzje dotyczące zaledwie 234 rodzinnych ogrodów działkowych. Zastanawiająca jest zatem ta urzędnicza opieszałość i wszystkie kłody rzucane pod nogi Polskiemu Związkowi Działkowców. Mowa o absurdalnych próbach obarczenia działkowców opłatami za uzyskanie tytułu prawnego do ogrodów i nieuzasadnione prawnie wymaganie coraz to kolejnych dokumentów.

Urzędnicy wstrzymując się z wydawaniem decyzji próbują zyskać na czasie. Bowiem przyznanie prawa użytkowania Polskiemu Związkowi Działkowców daje ogrodom dalszą gwarancję istnienia, a procedura likwidacji takiego ROD dla władz samorządowych bardzo się komplikuje. Tymczasem pomysłów, zwłaszcza tych komercyjnych, na wykorzystanie terenów ogrodów jest od groma.

Urzędnicze wymówki

Kodeks postępowania cywilnego przewiduje okres 30 dni na wydanie decyzji administracyjnej, w tym także tych w odpowiedzi na wnioski Polskiego Związku Działkowców. W rzeczywistości PZD i działkowcy czekają na decyzję urzędu nawet kilka miesięcy. Ciężko stwierdzić czy to roszczenia, którymi obarczone są niektóre ogrody, zwłaszcza te warszawskie, tak skutecznie blokują ich wydawanie. Być może w tych sytuacjach urzędnicy obawiają się brać za nie odpowiedzialność, licząc, że uda im się zbyć działkowców milczeniem.

W innych miastach, takich jak Katowice czy Kraków, urzędnikom również brakuje determinacji w podejmowaniu decyzji. W niektórych wydano zaledwie pojedyncze decyzje, tak jak w Gdańsku, Częstochowie czy w Bydgoszczy, podczas gdy pozostałe wnioski w dalszym ciągu czekają na rozpatrzenie.

Sprawa jest kuriozalna, bowiem urzędnicy mają za zadanie jedynie potwierdzić stan faktyczny. PZD chce nabyć prawo użytkowania do ogrodów, które istnieją na terenie miast od kilkudziesięciu lat i na stałe wrosły w ich krajobraz. Jednak nagle okazuje się, że to co było proste i oczywiste jest w opinii urzędników dużo bardziej skomplikowane. Zasłaniają się oni potrzebą przeprowadzenia pracochłonnych i długich analiz stanu prawnego gruntów. Z dnia na dzień zaczynają też potrzebować dodatkowych dokumentów, np. map, których wysokie koszty sporządzenia mieliby ponieść działkowcy. Nie ma jednak ani jednego przepisu, który wymagałby tych wszystkich dodatkowych formalności. Nie sposób nie odnieść wrażenia, że trwa walka o każdy dzień o odsunięcie w czasie korzystanych dla Związku i działkowców decyzji. Taką bowiem metodę stosują zarówno urzędnicy we Wrocławiu, jak i w Warszawie. Jednak w obydwu tych przypadkach, po skargach PZD, Samorządowe Kolegium Odwoławcze stwierdziło niezrozumiałą opieszałość z ich strony i wyznaczyło prezydentom miast konkretne terminy na rozpatrzenie wniosków. Związek nie pozwoli na dalsze zabawy losem działkowców i polskich ogrodów.

Czy da się zarobić na ogrodach?

Tam, gdzie jest szansa na sprawne uregulowanie stanu prawnego gruntów ROD, urzędnicy poszli o krok dalej. Szczególną kreatywnością wykazał się Prezydent Kielc, który zażądał od działkowców rocznej opłaty za prawo do terenów ogrodów. Chciał otrzymywać zaledwie złotówkę rocznie, jednak liczy się sam fakt, a nie wysokość opłaty. Dlaczego działkowcy mają płacić nawet tę symboliczną złotówkę za coś, co w świetle obowiązujących przepisów przysługuje im nieodpłatnie? Dla Polskiego Związku Działkowców i użytkowników ogrodów postawa Prezydenta Kielc jest zupełnie niezrozumiała. Okazała się również taka dla Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które przyznało PZD rację i tym samym potwierdziło, że decyzje wydawane w oparciu o art. 76 ustawy o ROD mają charakter nieodpłatny, a żądanie odpłatności jest dodatkowym elementem i powoduje rażące naruszenie prawa.

Kielecka sprawa niestety nie jest jednak pierwszą. W podobny sposób próbował potraktować działkowców Prezydent Rzeszowa, który w wydaniu decyzji przyznającej Związkowi prawa do terenów ROD, widział okazję na dodatkowe wpływy do miejskiego budżetu. Jego działania zablokowało Samorządowe Kolegium Odwoławcze, które zanegowało decyzję Prezydenta i stanowczo wypowiedziało się, że decyzje podejmowane na podstawie art. 76 ustawy o ROD nie mogą być obarczone żadnymi opłatami.

PZD tarczą działkowców

Polski Związek Działkowców nieustannie musi pilnować przestrzegania zapisów ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, w tym artykułu 76. PZD podejmuje szereg działań, aby ochronić interesy działkowców i zapewnić ogrodom gwarancję dalszego istnienia. Nie przesadzone jest stwierdzenie, że bez niego rodzinne ogrody działkowe zostałyby już dawno rozprzedane, a ich majątek roztracony. Potwierdza to zaskakujące postępowanie polskich urzędników względem przyznawania Związkowi praw do terenów ROD. Dlaczego ludzie, którzy powinni służyć obywatelom, utrudniają działkowcom życie? Można się tylko domyślać, że zapewne wydawanie decyzji o przyznaniu prawa użytkowania dla PZD nie jest dla urzędu korzystne. Gdy tereny ogrodów są prawnie zapisane PZD, dużo trudniej jest doprowadzić do ich likwidacji, a ich tereny sprzedać pod inwestycje.

Nie wszyscy są jednak przeciwko działkowcom. Prezydent Gliwic podjął decyzję, w której stwierdził, że prawo do terenów ogrodów powinno być nadawane Związkowi niezwłocznie w przypadkach, gdy nie występują żadne problemy geodezyjno – prawne. A co więcej, ma się to odbywać w sposób nieodpłatny. Nie można mówić, że Prezydent Gliwic zrobił jakiś ukłon w stronę działkowców, ale na docenienie zasługuje fakt, że postępuje on zgodnie z przepisami ustawy o ROD i nie próbuje ich podważać wzorem prezydentów innych miast.

Pomimo ciągle napotykanych trudności i oporu ze strony administracji państwowej, można być pewnym, że PZD zrobi wszystko, aby zabezpieczyć interesy działkowców i uchronić ich przed fantazyjną i zupełnie sprzeczną z wykładnią prawa interpretacją przepisów przez urzędników.

AD

3. Rodzinne ogrody działkowe wolne od dymu

Na świecie przez zanieczyszczone powietrze corocznie umiera 3,5 mln osób, w Polsce zagrożonych utratą życia z tego powodu jest co roku około 45 tysięcy osób. Liczba ofiar zatrutego powietrza w naszym kraju jest więc ponad dziesięć razy wyższa niż ofiar wypadków drogowych, w których ginie co roku ponad 3 tys. osób. Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli alarmuje: Polska od lat ma najbardziej zanieczyszczone powietrze w całej Unii Europejskiej. Niestety, mimo znacznych nakładów samorządów na ograniczenie tego negatywnego zjawiska, efekty są raczej marne. Rząd postanowił zatem rozwiązać problem systemowo. 6 października br. prezydent RP podpisał tzw. ustawę antysmogową, która ma na celu ograniczenie szkodliwych substancji w powietrzu. Ustawa ta ma także zastosowanie w stosunku do rodzinnych ogrodów działkowych.

Tzw. ustawa antysmogowa to nowelizacja ustawy Prawo ochrony środowiska – aktu, który już od dawna był wyczekiwany przez ekologów. Jak bowiem wskazują badania poziomy stężeń szkodliwych substancji w powietrzu znacznie przekraczają normy. Najgorsza sytuacja jest na południu Polski. W ubiegłym roku w Krakowie dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza były przekroczone aż przez 150 dni w roku (!). Inne miasta też nie mają się czym pochwalić. Nowy Sącz – 126 dni, Zabrze i Gliwice – 125 dni, Katowice – 123 dni. Warto się zastanowić czy naprawdę chcemy oddychać takim powietrzem.

Dlaczego powietrze jest zanieczyszczone?

Przyczyn zanieczyszczeń powietrza jest wiele. Wśród nich są zanieczyszczenia komunikacyjne, które stanowią aż 63 procent wszystkich zanieczyszczeń. Dotyczą one jednak głównie dużych miast. Z kolei najpowszechniejszym problem są zanieczyszczenia pochodzące z pieców przydomowych i lokalnych kotłowni węglowych. I to w tym zakresie tzw. ustawa antysmogowa kładzie największy nacisk, dając samorządom szerszą paletę narzędzi do walki z zanieczyszczonym powietrzem. Od teraz będą mogły narzucać wymagania emisyjne wobec kotłów i pieców na węgiel oraz decydować z jakich paliw można korzystać i w jakich rodzajach instalacji.

Do przyczyn wysokiego stężenia szkodliwych substancji w powietrzu przyczynia się również spalanie, zarówno odpadów roślinnych, jak i śmieci. Ta niewygodna sprawa niestety dotyczy także rodzinnych ogrodów działkowych. Lokalne gazety regularnie donoszą o sytuacjach spalania na działkach. Nie jest to jednak problem regionalny, bowiem dotyczy on ogrodów w całej Polsce.

Spalanie w ROD a prawo

Działkowcy są środowiskiem przyjaznym przyrodzie, które dobrze żyje ze społecznością lokalną. Polski Związek Działkowców pokłada zatem nadzieje, że incydenty spalania do jakich dochodzi w ROD wynikają jedynie z nieznajomości prawa i alternatywnych metod pozbywania się odpadów, a nie ze złej woli. Warto zatem wiedzieć, że spalania odpadów zakazuje ustawa o utrzymaniu czystości i porządków w gminach. Osoba, która spala odpady zielone, liście, gałęzie w ogrodzie działkowym może zostać ukarana mandatem w wysokości do 500 zł lub grzywną 5000 zł. Natomiast art. 191. ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach mówi: Kto wbrew przepisowi art. 155, termicznie przekształca odpady poza spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów podlega karze aresztu lub grzywny. Co więcej, całkowity zakaz spalania odpadów i resztek roślinnych jest zapisany również w regulaminie ROD uchwalonym 1 października br., którego każdy działkowiec powinien przestrzegać. Nowy regulamin ROD wchodzi w życie 1 stycznia 2016 roku.

Zakaz spalania w ROD jest też uwzględniony w prawie miejscowym większości gmin. Jego przestrzeganie kontroluje straż miejska, która w razie jego złamania może nałożyć na działkowca mandat. Jeśli jednak Twoja gmina nie wprowadziła tego zakazu, nie pozwala Ci to na spalanie w ROD – jak już wspomniano – zakazują tego bowiem przepisy szczegółowe, czyli regulamin ROD.

„Problem spalania na działkach staje się wyjątkowo trudny dla ROD, dlatego że mimo uchwał samorządów lokalnych, regulaminu ROD oraz działalności informacyjnej Związku w wielu ogrodach działkowcy w okresie wiosennym i jesiennym, ale też i letnim spalają resztki roślinne i wszystkie odpady, które są na działkach, w tym produkty wysoce trujące, jak opakowania po środkach ochrony roślin czy butelki po wszelkiego rodzaju płynach. Wszystko to powoduje, że u ludzi, którzy doświadczają skutków takiego spalania, a w szczególności mieszkańców okolicznych osiedli i kierowców rodzi się negatywna ocena ogrodów działkowych" – pisze Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców w komunikacie w sprawie tzw. ustawy antysmogowej .

Komu przeszkadza spalanie na działkach?

Spalanie w rodzinnych ogrodach działkowych nie tylko zagraża bezpieczeństwu innych działkowców i zabija mikroorganizmy. Dym, który wydziela się w jego trakcie, jest powodem dyskomfortu okolicznych mieszkańców pobliskich osiedli i kierowców dróg przebiegających wzdłuż ogrodów, a także innych działkowców. Należy podkreślić, że spalanie w ROD niszczy również dobrą opinię PZD i działkowców jaką cieszą się oni wśród władz samorządowych i mieszkańców sąsiadujących z ROD. Spalanie w ogrodach budzi niepotrzebną niechęć wobec całego środowiska działkowego. To przykre, w szczególności, że jak tej pory działkowcy są postrzegani jako ludzie pozytywnie zakręceni na punkcie ekologii z olbrzymim szacunkiem do ziemi i plonów jakie ona daje. Nie warto zatem psuć ich wizerunku przez spalanie w ROD, tym bardziej, że jest tyle możliwości pozbywania się zbędnych odpadów.

Zwraca na to uwagę Krajowa Rada PZD w komunikacie w sprawie tzw. ustawy antysmogowej: „Często niezadowolenie (okolicznych mieszkańców ROD – red.) wyraża się w apelach do władz miasta, aby ostro krytykowały takie zachowanie działkowców. Nieraz nawet padają propozycje, aby władze samorządowe całkowicie zlikwidowały ogrody działkowe. Płynie stąd wniosek dla całego Związku, Krajowej Rady, okręgowych zarządów, a przede wszystkim zarządów ROD i samych działkowców, aby zaprzestać działań, które przyczyniają się do skażenia środowiska. Zarządy ogrodów powinny zwrócić na to szczególną uwagę i egzekwować postanowienia regulaminu w tym zakresie. Działkowcy natomiast po-

winni mieć świadomość, że spalając działają nie tylko na własną szkodę, ale przede wszystkim na szkodę całej społeczności działkowej w Polsce".

Kompostowanie – sprawdź jakie to proste

Najlepszym sposobem, a także najbardziej pożytecznym na pozbycie się odpadów roślinnych, jest założenie na działce własnego kompostownika. Uwaga – jest to także obowiązek działkowca zapisany w regulaminie ROD. Nawet jeżeli jesteś młodym działkowcem i Twoja wiedza o gospodarowaniu na działce jest niewielka nic nie stoi na przeszkodzie by podjąć wyzwanie i założyć własny kompostownik. Z radą śpieszy Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, która wydała broszurę o kompostowaniu. Każdy działkowiec może ją nabyć bezpłatnie w okręgowych zarządach i w zarządach ROD. Jest ona także dostępna na stronie pzd.pl w zakładce wydawnictwa – broszury. Dowiesz się z niej krok po kroku jak założyć i prowadzić kompostownik. Jeśli ta wiedza wciąż będzie dla Ciebie niewystarczająca możesz zwrócić się z prośbą o poradę do inspektora ds. ogrodniczych w Twoim okręgu bądź do bardziej doświadczonego działkowca w Twoim ogrodzie. Polecamy również lekturę miesięczników – „działkowiec" i „Mój Ogródek", które pełne są cennych rad związanych z uprawą działki.

Czyste powietrze dla nas wszystkich

Do 2020 roku na wszelkie działania z zakresu poprawy jakości powietrza rząd przeznaczy 12 mld zł. Lwia część tych środków pochodzi z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wojewódzkich funduszy oraz Unii Europejskiej. Nowa tzw. ustawa antysmogowa daje nadzieję na zmiany. Dużo jednak zależy od postawy każdego z nas, bowiem duże zmiany zaczynają się od tych małych. Warto chociażby zacząć od zaprzestania spalania w rodzinnych ogrodach działkowych i na prywatnych działkach. Każdy z nas przyczynia się do tego, aby powietrze było czystsze!

AD

4. Kilka słów o energii elektrycznej w ROD w okresie jesienno-zimowym

Na działkach w ROD rozpoczął się sezon jesienno-zimowy. Wiąże się to nieuchronnie z problemem, jaki często pojawia się wówczas z energią elektryczną – w wielu ogrodach jest ona bowiem na ten okres wyłączana. Działkowcy często nie rozumieją takiego stanu rzeczy i domagają się wyjaśnień.

Warto więc wiedzieć, że zasady korzystania przez działkowców z sieci energetycznej znajdującej się na terenie Ogrodu, w myśl § 95 ust. 1 Regulaminu ROD, uchwalane są przez walne zebranie ROD. Zasady te winny być zgodne z wytycznymi obowiązującymi w PZD, a więc m.in. z obowiązującą w tym względzie Uchwałą Krajowej Rady PZD (Nr 45/2009). W ramach przepisów tejże uchwały - walne zebranie w każdym ROD uchwala obowiązujący na terenie Ogrodu zbiór zasad czy też regulamin korzystania z energii elektrycznej.

W przedmiotowej uchwale Krajowej Rady PZD znajdziemy § 11, który stanowi, że w uzasadnionych przypadkach Zarząd ROD może podjąć uchwałę o wyłączeniu energii elektrycznej na okres jesienno-zimowy. Uchwała w tej kwestii powinna być szczegółowo uzasadniona. Do podjęcia uchwały może także zobowiązać Zarząd walne zebranie ROD. W praktyce rzadko zdarza się, by zarządy podejmowały takie decyzje bez wcześniejszych konsultacji z pozostałymi działkowcami. Dzieje się tak zazwyczaj w nagłych i nieprzewidzianych, lecz w dalszym ciągu uzasadnionych przypadkach. Najczęściej jednak zagadnienie to poruszane jest przez zarządy ROD podczas walnych zebrań, celem dania działkowcom możliwości wypowiedzenia się na ten ważny temat i znalezienia wspólnie najodpowiedniejszego rozwiązania. Tym bardziej, że problem ten pojawia się przecież co roku i jest wszystkim dobrze znany. Z jakich więc powodów działkowcy decydują się na czasowe wyłączanie na terenie ROD prądu?

Oprócz złego stanu technicznego sieci energetycznych, stwarzającego wysokie prawdopodobieństwo zimowych awarii, najczęściej związne jest to niestety z brakiem możliwości zapobieżenia kradzieżom prądu. Jesień i zima to bowiem okres, w którym na terenie altan działkowych pojawiają się w poszukiwaniu schronienia przed zimnem bezdomni. Oczywiście korzystają wówczas z elektrycznych grzejników i innych urządzeń pozostawionych na działkach – czajników, grzałek, lamp. Zjawisko „zimowania" bezdomnych na terenach ROD jest niestety częste i bardzo ciężko jest je opanować społecz-

nie działającym w zarządach działkowcom. Odpowiednie służby powołane do walki z bezdomnością czy do czuwania nad bezpieczeństwem – również rozkładają ręce i pozostają wobec tego problemu bezradne. Do powyższego dochodzą także problemy z kradzieżami prądu wśród samych działkowców, którzy zdecydowali się spędzić zimę na działce nie zważając na powszechnie obowiązujące przepisy prawa, wyraźnie mówiące o wypoczynkowej i rekreacyjnej funkcji działek i zakazie zamieszkiwania. Niestety podobne historie nadal nie należą do rzadkości i wpływają nie tylko na wizerunek rodzinnych ogrodów działkowych, ale i na portfele pozostałych osób, które korzystają z działek.

„Zimowanie" na działkach daje bowiem czasem w efekcie wręcz astronomiczne kwoty do uregulowania w rozliczeniach za energię elektryczną za okres jesieni i zimy. Całą tę kwotę muszą oczywiście pokryć działkowcy, gdyż dla dostawcy prądu liczą się terminowo opłacane rachunki. Postępowanie dostawców jest proste i zgodne z prawem – nieopłacone rachunki skutkują odcięciem dostaw prądu do całego ROD. Tym samym wszyscy członkowie społeczności ponoszą obciążenia finansowe, bądź inne przykre konsekwencje sprzecznych z przepisami działań kilku czy kilkunastu osób. By temu zapobiec – walne zebrania upoważniają zarządy ROD do czasowego wyłączania energii elektrycznej.

Zawsze należy pamiętać, że to przede wszystkim działkowcy decydują o losach ogrodu i o tym, co na nim się dzieje. Warto więc uczestniczyć w walnych zebraniach i mieć wpływ na podejmowane decyzje oraz przede wszystkim – być ich świadomym. Pozwoli to na uniknięcie niepotrzebnych nerwów oraz zdziwienia, gdy następnym razem pójdziemy zimą na działkę i okaże się, że w gniazdku nie płynie prąd.

AŚ, OZ Świętokrzyski

5. Aktywny senior to przepis na długie życie

Świat się starzeje, a Polska jest w czołówce najszybciej starzejących się państw europejskich. Jak informuje Światowa Organizacja Zdrowia WHO, w ciągu najbliższych 10 lat ilość seniorów podwoi się, a już niedługo po raz pierwszy w historii ludzkości, liczba osób dorosłych w wieku 65 lat i starszych będzie przewyższała liczbę dzieci w wieku poniżej 5 roku życia. To oznacza, że na świecie będzie żyło więcej osiemdziesięciolatków i dziewięćdziesięciolatków niż kiedykolwiek wcześniej. Eksperci ostrzegają, że ze względu na starzenie się społeczeństwa konieczna jest aktywizacja osób w średnim wieku i seniorów, a także dostosowanie warunków do potrzeb populacji o zmieniającej się strukturze wiekowej. W praktyce znaczy to tyle, że każdy z nas zestarzeje się i już dziś musimy zacząć myśleć o tym, jak sprawić, by nasze społeczeństwo było sprawne, zdrowe i zadowolone. Zatem zamiast bujanych foteli potrzebujemy aktywizacji osób starszych, a także rozpowszechnienia idei prowadzenia zdrowego trybu życia. Wzorem i nieocenionym źródłem inspiracji mogą być ogrody działkowe. „W zdrowym ciele, zdrowy duch" – mówi polskie przysłowie, a zdrowie to przecież jedyna rzecz na świecie, której kupić się nie da. Działkowcy, którzy na co dzień korzystają z ogrodów działkowych nie od dzisiaj mają świadomość, jak cenne są to tereny i jakie korzyści płyną z ich użytkowania. Ich dobroczynny wpływ na zdrowie to fakty potwierdzone wieloma badaniami.

Minuty dla zdrowia

Jak informują naukowcy z Uniwersytetów w Westminster i Essex w Wielkiej Brytanii, wystarczy zaledwie 30 minut pracy na działce tygodniowo, by poprawiło się nasze samopoczucie, a zarazem zmniejszyło ryzyko problemów psychicznych. Korzyści z przebywania na świeżym powietrzu i pracy na łonie natury jest jednak znacznie więcej. Badania pokazały, że działkowcy mają lepsze samopoczucie, zdrowie, samoocenę i wskaźnik BMI (miara prawidłowej masy ciała względem wzrostu), który ma znaczenie w ocenie zagrożenia chorobami związanymi z nadwagą i otyłością, np. cukrzycą, chorobą niedokrwienną serca, miażdżycą. Co więcej, praca na działce wpływa na ludzi odstresowująco. Działkowcy biorący udział w badaniu odczuwali też mniejsze napięcie psychiczne i byli bardziej pogodni i rzadziej wpadali w gniew. – Uprawianie działki może odegrać ważną rolę w poprawie psychicznego samopoczucia u osób zamieszkałych w mieście, gdzie kontakt z naturą jest utrudniony, przez co istnieje podwyższone ryzyko problemów psychicznych – zauważa współautorka badań, dr Carly Wood z University of Essex.

Pasja i hobby

Wyniki badań potwierdzają też sami działkowcy. Pani Felicja z ROD „Pod brzozą" w Bydgoszczy ma już 90 lat, a mimo to wciąż pełna jest sił, zdrowia i energii. Jak sama określa - jest „pozytywnie zakręcona". Nikt, kto ją widzi nie dałby jej tyle lat, ile wskazuje metryka. Potrafi godzinami opowiadać o każdym krzaczku i każdej roślince znajdujących się u niej na działce, o tym jakie należy dać podłoże, kiedy przyciąć, a kiedy przesadzić. Tę pasję i miłość widać w działce pani Felicji - jest tam bowiem 20 krzewów dalii, 40 krzaków bukszpanu formowanych i przycinanych na kształt kuli, wspaniała kolekcja funkii o różnie wybarwionych ogromnych liściach, krzewy hortensji (bukietowe, pienne i ogrodowe), sosenka przycięta w kształcie czapy i magnolie. Pani Felicja obecną działkę użytkuje od 1982 roku. Wcześniej też miała działkę, ale została ona zlikwidowana wraz z całym ogrodem na cel publiczny. Skąd czerpie swoją wiedzę na temat ogrodnictwa? Jak sama zdradza, pochłania każdą publikację wydawaną przez Krajową Radę PZD i Wydawnictwo Działkowiec. Czyta nie tylko „działkowca", „Mój ogródek", „Vademecum Działkowca", ale także liczne broszury tematyczne – „cięcie letnie roślin sadowniczych", „letnie cięcie krzewów ozdobnych", „ściółkowanie gleby". Ponadto interesują ją wszystkie czasopisma dot. uprawy, pielęgnacji roślin i gleby. – Działka wyzwala we mnie dodatkową energię i utrzymuje mnie w dobrym zdrowiu fizycznym i psychicznym – mówi 90-letnia działkowiczka. Pomimo wykorzystania każdego skrawka ziemi pod rośliny kwitnące, na działce znalazło się też miejsce na warzywnik, w którym uprawia wspaniałe, dorodne pomidory. Zaś pod drzewami owocowymi w okresie kwitnienia można podziwiać dywan z tulipanów. Pani Felicja to żywy dowód na to, jak zbawienny wpływ ma praca w ogrodzie na zdrowie i samopoczucie osób starszych.

– Zamiast kursów komputerowych podarujcie starszym osobom działki – zaapelowała na łamach krakowskich mediów do władz miejskich 87-letnia Eleonora Chmielarska z Bochni. Kobieta sama ma działkę, dlatego tym bardziej dostrzega pozytywne aspekty jej posiadania i chce, aby miasto udostępniło emerytom nieużytki, by można byłoby urządzić tam ogrody działkowe dla starszych osób. – Praca na działce daje mi sporo satysfakcji, ale też siłę. Mimo mojego wieku nie zażywam żadnych leków. Ruch na świeżym powietrzu jest najlepszym lekarstwem na starość – mówi pani Eleonora.

Dla ducha i umysłu

Szczęśliwi ci, którzy mają ogród działkowy, gdzie mogą odpoczywać na świeżym powietrzu w otoczeniu bujnej, pachnącej zieleni i czuć w rękach ziemię. Co mają zrobić ci, którzy nie mają swojej działki? Okazuje się, że ogrody działkowe to miejsce, gdzie każdy – niezależnie od wieku - może znaleźć coś dla siebie. W ogrodach organizowanych jest wiele zajęć i aktywności, w których mogą uczestniczyć wszyscy mieszkańcy miast, bez konieczności posiadania działki w ROD. Są to nie tylko wszelkiego typu imprezy, festyny i zabawy w ROD. Ogrody działkowe otwierają swoje bramy i zapraszają seniorów do korzystania z letniego wypoczynku na łonie natury. Uczestnicy nie uprawiają wówczas działek, ale i nie leżą czekając na opaleniznę. Popularne „wczasy na działkach" organizowane przez Zarządy ROD bogate są w zajęcia ruchowe: naukę tańca, gimnastykę, czy wykłady z ciekawych dziedzin życia. Kiedy zaś kończą się wakacje i przychodzi zima, to ogrody działkowe przenoszą aktywność do domów działkowca, gdzie organizowane są wspólne spotkania, warsztaty i inne zajęcia.

Pod koniec października br. na terenie ROD „Energetyk" w Zabrzu zorganizowano Jesienny Turniej Szachowy, w którym mogli wziąć udział zarówno mieszkańcy Zabrza, jak i działkowcy z zabrzańskich ROD. – To pierwsza tego typu inicjatywa, a jej celem była integracja nie tylko działkowców z 30 zabrzańskich ogrodów, ale także lokalnej społeczności. Do współpracy zaprosiliśmy Radę Dzielnicy i Klub Uczniowski, który propaguje szachy wśród młodzieży i osób starszych – mówi Marta Pawłowska Prezes ROD „Energetyk", która potwierdza, że pomysł okazał się bardzo trafiony. Zainteresowanie przerosło najśmielsze oczekiwania. Uczestnicy chwalili inicjatywę i chcą kontynuować dalej szachowe pojedynki. – Chcemy aktywizować wszystkich seniorów nie tylko tych z ogrodów działkowych, a propagowanie gier umysłowych uważam za dobry kierunek działania. Bałabym się zrobić zajęcia ruchowe. Nie każdy jest w stanie ćwiczyć, pływać i uczestniczyć w wysiłku fizycznym, a przecież równie ważny jest sprawny umysł – dodaje prezes Pawłowska, która zapewnia, że podobne inicjatywy są już w przygotowaniu i będzie ich jeszcze więcej.

Kto chce, ten korzysta

Ciekawych zajęć organizowanych w ROD nie brakuje. Członkowie klubu seniora „Działkowiec" spotkali się niedawno w ROD „Urodzaj" w Poznaniu na pierwszych warsztatach nauki decoupage. Prace plastyczne pozwalają na poprawę sprawności manualnej rąk. Decoupage to technika zdobnicza polegająca na przyklejaniu na odpowiednio spreparowaną powierzchnię (drewna, metalu, szkła, tkaniny, plastiku, ceramiki) wzoru wyciętego z papieru lub serwetki papierowej, a następnie polakierowaniu przedmiotu. W zajęciach uczestniczyć może każdy, kto chce i zapisze się na zajęcia. Działkowcy organizują się nie tylko w ogrodach, ale wychodzą też z inicjatywą do społeczności lokalnych. W Grudziądzu powstał Działkowy Klub Zainteresowań, który za zadanie obrał sobie propagowanie wśród działkowców, zainteresowań twórczych oraz wiedzy ogrodniczej poprzez wymianę doświadczeń. Zabiegani we współczesnym świecie ludzie mają coraz mniej okazji do spotkań twarzą w twarz, z ludźmi o różnych zainteresowaniach. Stąd klub pragnie przełamać stereotypy, konfrontować różne spojrzenia, wymieniać się wiedzą i umiejętnościami a przy tym wspierać w tych obszarach, gdzie młodzi i starsi mogą się uzupełniać. Jak podkreślają uczestnicy spotkań - tematów jest bez liku.

Propozycji nie brakuje też dla tych, którzy wolą aktywność ruchową. Kilkanaście kilometrów od centrum Łodzi w ROD „Polanka" powstał park aktywnej rehabilitacji na świeżym powietrzu. Projekt ten to realizacja programu działania Polskiego Związku Działkowców w zakresie zagospodarowania i modernizacji ROD oraz przystosowania ogrodu do nowych funkcji. Pozwala on działkowcom dbać o swoją kondycję. Ponadto w ramach projektu „EKO-SENIOR" współfinansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych (ASOS), łódzcy działkowcy 60+ mogli uczestniczyć w spotkaniach i bezpłatnych konsultacjach z doświadczonymi ekspertami z zakresu dietetyki, zdrowej żywności i zdrowego odżywania, a przede wszystkim ekologicznych upraw na działkach.

Senior - WIGOR w ROD

Podobnych inicjatyw skierowanych w szczególności do osób starszych jest w całej Polsce wiele. Współcześni seniorzy są nad wyraz aktywni i sprawni, a ogrody działkowe robią co mogą, by wychodzić naprzeciw oczekiwaniom lokalnych społeczności, jak i samych działkowców. Ogrody to prawdziwy skarb, dlatego należy odpowiednio o nie dbać i stale starać się poprawiać ich stan oraz unowocześniać ich infrastrukturę, aby mogły służyć jak największej rzeszy społeczeństwa. Ogrody są bez wątpienia znakomitym miejscem organizowania czasu wolnego dla osób aktywnych, będących w dojrzałym wieku. Ogrody posiadają często doskonałe zaplecze w postaci domów działkowca i terenów wspólnych, które znakomicie nadają się do wykorzystania. Dlatego jedną z propozycji ich wykorzystania jest tworzenie profesjonalnych dziennych domów pobytu seniorów. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zobowiązało się przeznaczyć na ten cel aż 370 mln zł do 2020 roku w ramach programu „Senior-Wigor". Każda jednostka samorządu terytorialnego może uzyskać jednorazowe wsparcie finansowe na utworzenie placówki nawet do 250 tys. zł. Na adaptację budynku przewidziano aż do 180 tys. zł, natomiast dotacje na wyposażenie domu jednorazowo mogą wynieść aż 70 tys. zł. Z budżetu państwa zostanie też sfinansowana jedna trzecia kosztów utrzymania seniora w domu dziennym. Inwestycja może być przeprowadzana w ROD w ramach partnerstwa z samorządem. Współczesne domy seniora to połączenie uniwersytetu trzeciego wieku, klubu seniora, biblioteki i gabinetu rehabilitacyjnego w jednym. Warto pomyśleć o tym, jakie korzyści mogłyby przynieść takie inwestycje w ogrodach nie tylko działkowcom, ale i mieszkańcom miast. Nabór wniosków odbywa się w czerwcu, jednak ich przygotowanie to wiele pracy, którą warto zacząć już dziś!

Ogrody działkowe to nie tylko miejsce dla młodych małżeństw z dziećmi, ale też przede wszystkim dla seniorów, których z roku na rok przybywa w Polsce lawinowo. 14 listopada w Polsce obchodzony jest Dzień Seniora. To znakomita okazja do tego, by zwrócić się z apelem do wszystkich Zarządów ROD o podejmowanie działań w środowiskach lokalnych, które przyniosą pomoc i radość seniorom, a także pozwolą im aktywnie włączyć się w życie lokalnej społeczności. Polski Związek Działkowców prowadzi program modernizacji działek oraz przeznacza dotacje na celowe inwestycje w ogrodach, a w ostatnim czasie rozpoczął także starania o uzyskanie wsparcia finansowego z funduszy Unii Europejskiej na rozwój ROD. Wszystko po to, aby stale poprawiać stan ogrodów i sprawiać, by jeszcze lepiej służyły społeczności miasta, a także zwiększały ich atrakcyjność dla wszystkich grup wiekowych. Ogrody działkowe mogą też zdobywać potrzebne fundusze na rozwój ROD w ramach budżetów obywatelskich i dotacji celowych z budżetów gminy. Ogrody działkowe to prawdziwy skarb narodowy. Wciąż jest jeszcze wiele dobrego do zrobienia…

AH

6. Inwestycje w ogrodach. Pieniądze na wyciągnięcie reki

W ogrodach działkowych potrzeb jest wiele. Najlepiej wiedzą o tym sami działkowcy i zarządy ROD. Aby ogrody działkowe mogły być ogrodami na miarę XXI wieku potrzebne są remonty i inwestycje. Do wielu z nich brakuje dróg dojazdowych. Nie wszystkie ogrody posiadają odpowiednią infrastrukturę, ale przede wszystkim podstawowe przyłącza, jak woda, prąd czy kanalizacja. Wychodząc naprzeciw potrzebom rozwojowym ROD, Polski Związek Działkowców w swoich działaniach i stanowiskach skupia się na wykorzystaniu dodatkowych źródeł finansowych, z których ogrody i Związek mogłyby skorzystać dla realizacji różnych zadań. Jedną z propozycji jest właśnie budżet obywatelski, który daje ogromną szansę na dobre i potrzebne inwestycje nie tylko dla miast, ale także i dla ogrodów działkowych. Skoro samorządy niezbyt chętnie udzielają dotacji dla ROD, to działkowcy, a zarazem przecież i mieszkańcy miast, mogą wziąć sprawy we własne ręce i przy odrobinie wysiłku przekonać do swoich pomysłów innych obywateli miast i w ten sposób zdobyć potrzebne środki w ramach budżetów partycypacyjnych.

Czym jest budżet obywatelski?

To pewna część budżetu każdego miasta, o wydatkowaniu którego mogą bezpośrednio decydować jego mieszkańcy. W ten sposób mogą oni wyrażać swoje zdanie i głosować na projekt, który w ich przekonaniu, powinien zostać zrealizowany w ramach miejskiego budżetu. Ten sposób wydatkowania gminnych budżetów zyskuje z roku na rok coraz większe uznanie wśród społeczności lokalnych i cieszy się coraz większą popularnością. Zasady są dość proste. Zgłaszane inicjatywy powinny przyczyniać się do rozwoju miasta, poprzez budowę, modernizację, przebudowę lub rozbudowę elementu infrastruktury miejskiej, dzięki której podniósłby się komfort i jakość życia jego mieszkańców. W tej sferze mieszczą się więc nie tylko remonty ulic, wyposażanie szkół, szpitali, budowa ścieżek rowerowych, basenów czy parków, ale też inwestycje w infrastrukturę ogrodów działkowych. Jest to możliwe dzięki zapisom w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych. Ustawa, uchwalona w trybie inicjatywy obywatelskiej, pod którą podpisało się prawie milion Polaków, nadała ogrodom status urządzeń użyteczności publicznej, dzięki czemu stanowią one element socjalnej infrastruktury, która jest powszechnie dostępna dla wszystkich członków społeczności lokalnej. Budżet partycypacyjny to nie tylko pomoc finansowa w realizacji określonego projektu. Miasto przeznacza środki, ale także gwarantuje ich właściwe wydanie. Dlatego działkowcy nie muszą martwić się o przygotowanie całej inwestycji, zaawansowane i kosztowne projekty, czy kwestie związane z wyłonieniem wykonawcy.

Spróbowali, choć nie wierzyli w sukces

Zdecydowana większość ogrodów działkowych położona jest w miastach i miasteczkach, co sprawia, że mogą one ubiegać się o inwestycje z budżetów swoich gmin, a szanse na wygraną są naprawdę duże. Wszak społeczność działkową tworzą całe rodziny, ich znajomi i przyjaciele, którzy chętnie korzystają z dobrodziejstw ogrodnictwa działkowego. Na konkretną inwestycję w ROD można z budżetu obywatelskiego otrzymać nawet pół miliona złotych. Właśnie taką kwotę otrzymają działkowcy z największego w Świnoujściu ROD „Granica" na wykonanie melioracji w ogrodzie. – Myśmy nie wierzyli, że to może się udać – mówi prezes Zarządu Teresa Napiórkowska. Wspomina o tym, że najpierw Zarząd ROD "Granica" przymierzał się do pozyskania środków finansowych z Unii Europejskiej, jednak okazało się to niemożliwe ze względu na wyczerpanie się środków w jednym z Programów Operacyjnych, w ramach którego można było wykonać meliorację. Zarząd ROD szukał więc kolejnych możliwości sfinansowania potrzebnej inwestycji. Prezydent Świnoujścia na projekty zgłoszone przez mieszkańców w ramach budżetu obywatelskiego przeznaczył aż 2,5 miliona złotych, więc zarząd ROD zdecydował się wystartować w konkursie i poddać swój projekt pod powszechne głosowanie mieszkańców miasta. – Faktyczna ilość oddanych głosów na poszczególne projekty przerosła nasze oczekiwania - powiedział Prezydent Świnoujścia Janusz Żmurkiewicz. Projekt działkowców ROD „Granica" był jednym z 20 zgłoszonych projektów. Dzięki mobilizacji, integracji i zaparcia w dążeniu do osiągnięcia ważnego celu, działkowcom udało się znaleźć wśród zwycięzców, którzy otrzymają 500 tys. zł. na realizację swojego zamierzenia. – Najpierw trzeba było zmobilizować działkowców oraz sympatyków ogrodnictwa do żmudnej pracy przy zbieraniu głosów poparcia. Formularze były stale dostępne w biurze Zarządu ROD, ale przede wszystkim „wędrowały" po mieście roznoszone przez działkowców – wspomina Prezes ROD „Granica". Ten wkład i wysiłek osób, które złożyły wnioski docenił pre-

zydent Świnoujścia, który podczas ogłaszania wyników podkreślał, iż „wielu z nich przeprowadziło prawdziwą kampanię promująca swoje projekty, co zaowocowało tak dużą liczbą głosów."

Ponad 1/3 kasy zgarnęli działkowcy

Ogromna radość panuje też wśród działkowców w Zabrzu, gdzie zakończyła się właśnie druga edycja budżetu obywatelskiego. Tu do wydania było znacznie więcej pieniędzy niż w Świnoujściu, bo aż 4 mln zł, ale też i trudniej było znaleźć się wśród zwycięzców. Chętnych do uszczknięcia z tej kwoty nie brakowało. Sukces zabrzańskich ROD jest bezapelacyjny i bezprecedensowy w skali całego kraju. Do działkowców z miejskiego budżetu trafi w sumie prawie 1,5 mln zł na realizację proponowanych inwestycji. Tym samym zgarną oni aż 36 proc. zabrzańskiego budżetu partycypacyjnego. Sukces niejedno ma imię, bowiem w przygotowanie i promowanie projektu wśród mieszkańców Zabrza włączyło się praktycznie całe środowisko działkowe. Jednak sama idea i nawiązanie ścisłej współpracy pomiędzy aż 7 prezesami ROD, a następnie opracowanie i zgłoszenie 3 projektów to zasługa Prezesa ROD „Wiśnia" Leszka Buckiego. – Udział w każdej edycji daje doświadczenia, uczy tego, jak przygotowywać kolejne projekty – wyjaśnia Prezes Bucki, który brał udział także w I edycji budżetu partycypacyjnego w Zabrzu. W ubiegłym roku projekt dotyczący budowy parkingu przy ROD „Wiśnia" przegrał w rywalizacji z innymi inicjatywami. Jednak Prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik doceniła aktywność działkowców i sfinansowała projekt z innych środków, przeznaczonych na miejskie inwestycje. – Dlatego w tym roku do współpracy zaprosiłem Zarządy 6 innych ROD, bo razem mieliśmy większą szansę na zwycięstwo – mówi Leszek Bucki. Choć nie wszyscy uwierzyli w osiągnięcie sukcesu, włączyli się aktywnie w zdobywanie podpisów. – Chodziliśmy po działkowcach, osiedlowych sklepach, rodzinach i kościołach, by zachęcić ludzi do głosowania – opowiada. Wspólny wysiłek przyniósł niespodziewane efekty. Działkowcy złożyli w sumie trzy projekty dotyczące instalacji solarnych lamp oświetleniowych na alejkach ogrodowych w siedmiu ROD. Projekt pierwszy dotyczył ROD „Webera" i ROD „Biała Róża", projekt drugi dotyczył ROD „Wiśnia", ROD „1000-lecia" i ROD „Ratownik", natomiast projekt trzeci dotyczył ROD „Róża" i ROD „Odrodzenie" w Mikulczycach. Wszystkim udało się wygrać. – Nasz przykład pokazuje, że budżety obywatelskie to duża szansa dla realizacji wielu inwestycji na terenie ogrodów działkowych. Zaszczepiliśmy w prezesach ROD ideę uczestnictwa i pokazaliśmy, że się da, choć pewnie jeszcze bardziej widoczne będzie to wtedy, gdy inwestycje będą zrealizowane. W głowie mam już pomysły na kolejne projekty – mówi Prezes ROD „Wiśnia".

„Po owocach ich poznacie"

Powyższe przykłady pokazują, że budżety obywatelskie nie są mrzonką, ale realną szansą na inwestycje w ogrodach, które są niemalże na wyciągnięcie ręki. Najlepszym potwierdzeniem tych słów jest zrealizowana z budżetu obywatelskiego Miasta Wejherowa inwestycja pod nazwą „Zielona szkoła – uczmy dzieci dbania o przyrodę" w ROD im. Floriana Ceynowy. – Czytałem o różnych projektach, które był już realizowane w różnych częściach kraju i wpadłem na pomysł, żeby zrobić u nas zieloną szkołę w ramach budżetu obywatelskiego – mówi pomysłodawca i inicjator projektu Kazimierz Miotk, Prezes Zarządu ROD im. Ceynowy w Wejherowie. Jak dodaje, ogród dysponował niezagospodarowanym terenem przy świetlicy ogrodowej. Zrodził się więc pomysł, by wykorzystać go pod projekt „zielonej szkoły", a więc miejsca, które będzie służyć dzieciom i młodzieży w bliższym kontakcie z przyrodą, ekologią i zdrowym trybem życia. Projekt zyskał uznanie i miejskie dofinansowanie. Dziś, dzięki budżetowi partycypacyjnemu udało się całkowicie zmienić ten zakątek ogrodu, uprzątnąć niezagospodarowany dotąd teren i przekształcić go w przestrzeń znakomicie zorganizowaną, służącą młodemu pokoleniu jako miejsce edukacji. – To nauka przez praktykę. Dzieci mogą się tu zajmować pracami ogrodniczymi. Podczas lekcji uczniowie poznają na czym polega siew, sadzenie i pielęgnacja roślin – wyjaśnia prezes ogrodu Kazimierz Miotk. Dzięki tej inwestycji, ogród działkowy zyskał nie tylko wspaniałe miejsce edukacji i wypoczynku, ale także prestiż i szacunek. Nie tylko Wejherowianie zobaczyli potencjał, jaki tkwi w ogrodach działkowych i jak cenne mogą być to tereny dla całej społeczności lokalnej, niezależnie od wieku. Takie inwestycje znakomicie pokazują, że ogrody działkowe mogą służyć zarówno seniorom, rodzinom, jak i dzieciom oraz młodzieży.

Walczyć do końca

O inwestycję w ramach budżetu obywatelskiego w 2014 roku zawalczyli też działkowcy z ROD „Radość" w Katowicach-Bogucicach. – Zachęcił mnie do działania jeden ze znajomych, katowicki radny. Wniosek napisaliśmy w niespełna dwa dni, bo nie było już więcej czasu. I udało się – mówi prezes ogrodu Alicja Pająk. ROD „Radość" to największy w Katowicach ogród, który zajmuje 17,5 hektara i liczy sobie 458 działek. – Każde pieniądze na inwestycje w tym ogrodzie są potrzebne i mile widziane – mówi prezes Pająk i dodaje, że także i w tym roku ogród startował z projektem – tym razem wybudowania parkingu wokół ogrodu. Choć nie udało się, to działkowcy już zapowiadają, że w przyszłym roku mobilizacja będzie jeszcze większa i wtedy musi się udać.

W ramach budżetu obywatelskiego ROD „Radość" w Katowicach przyznano 90 tyś. zł na budowę schodów i podjazdu dla osób niepełnosprawnych przy wejściu do ogrodu. – Przychodzą do nas matki z wózkami, osoby starsze, niepełnosprawni na wózkach inwalidzkich. Z tego ogrodu korzysta bardzo dużo osób praktycznie z całego miasta, dlatego musimy i chcemy ułatwiać ludziom korzystanie z niego przez potrzebne inwestycje z budżetu miejskiego, bo ogrodów zwyczajnie nie stać na tak drogie realizacje niezbędnych projektów – mówi. ROD „Radość" to jedyny dotąd ogród w Katowicach, który złożył i otrzymał dofinansowanie w ramach budżetu partycypacyjnego. Realizacja podjazdów dla niepełnosprawnych wciąż jest w toku, bowiem okazało się, że kwota 90 tys. to zdecydowanie za mało, by wybudować trwałe i dobre jakościowo podjazdy. Konieczne było więc złożenie wniosku o zwiększenie kwoty dofinansowania. Urząd Miasta w Katowicach postanowił zwiększyć kwotę dofinansowania do 160 tys. zł, zatem inwestycja będzie mogła być kontynuowana w najbliższym czasie.

Chcieć, to móc

Podobnych inwestycji, które realizowane są w ogrodach działkowych z budżetów obywatelskich, jest w całym kraju o wiele więcej. We Włocławku działkowcy z ROD „Przyszłość" otrzymali fundusze na utwardzenie drogi dojazdowej do ich ogrodu, zaś w 2016 realizowana będzie modernizacja jednej z ulic dojazdowych do ROD „Lisek" we Włocławku. Ostrowieccy działkowcy nie wiedzą jeszcze, czy uda im się wywalczyć dofinansowanie na doprowadzenie wody pitnej do ROD "KAKTUS". Nieznane są też wyniki głosowania na budżet obywatelski w Tuchowie, gdzie działkowcy chcieliby obok Domu Działkowca w ROD „Bratek" stworzyć dostępne dla całej społeczności lokalnej rodzinne miejsce zabaw z placem zabaw, wiatą grillową, kącikiem sportowym z siłownią plenerową oraz sanitariatami. To, czy działkowcom uda się zrealizować te projekty i wiele więcej, okaże się dopiero po ogłoszeniu wyników wszystkich lokalnych głosowań.

Jeśli nie budżet obywatelski to co?

Inną możliwością finansowania ogrodowych inwestycji są dotacje celowe z budżetów gmin, które są obecnie w trakcie opracowywania. To zatem ostatni moment, aby zarządy ROD mogły zgłosić swoje propozycje do przyszłorocznego budżetu gmin. Potrzebami ogrodów i działkowców można zainteresować włodarzy gmin, pamiętając przy tym, że gminy mają obowiązek do dnia 15 listopada każdego roku opracować projekt planu budżetu swojej gminy, który następnie zazwyczaj do końca roku musi zostać uchwalony. Komunikat w sprawie pozyskiwania środków z budżetu gminy wydała Krajowa Rada PZD, która zachęciła zarządy ROD, by nie zwlekały w tej sprawie i wykazały swoją aktywność w składaniu wniosków i udziale w konsultacjach nad gminnymi budżetami. :Ujęcie w budżetach gmin środków finansowych, które mogą zostać przeznaczone na dotacje dla ROD, daje realne podstawy przeznaczenia tych środków na konkretne potrzeby w zakresie inwestycji i modernizacji infrastruktury ogólnoogrodowej ROD, a więc sieci energetycznych, wodociągowych, placów zabaw, siłowni plenerowych, ogrodzeń itp." – czytamy w komunikacie.

Dotacje celowe to jedna z wielu możliwości pozyskania środków finansowych na inwestycje w ROD. Podobnie jak budżety partycypacyjne miast, są one dobrą okazją, by zrealizować wyznaczone zadania inwestycyjne w ogrodach działkowych, a przez to zwiększyć ich atrakcyjność.

Przykłady zrealizowanych inwestycji pokazują, że korzystanie z dostępnych form dofinansowania z budżetów samorządowych jest jak najbardziej realne i osiągalne dla działkowców. W ten sposób ogrody mogą zyskać potrzebne środki finansowe na rozwój infrastruktury ROD. Razem działkowcy mogą naprawdę wiele. Udowodnili to już wielokrotnie, a teraz mogą to pokazać m.in. w lokalnych głosowaniach na projekty w ramach budżetów obywatelskich.

AH

7. Zimowi lokatorzy – problem rodzinnych ogrodów działkowych

Od wczesnej wiosny do późnej jesieni działkowcy spędzają czas w rodzinnych ogrodach działkowych na uprawie roślin i wypoczynku. Na zimę ogrody jednak pustoszeją, a działki okrywają się grubą warstwą śnieżnego puchu. Niestety ROD tylko z pozoru są puste w okresie zimowym, bowiem altanki stają się schronieniem dla osób bezdomnych i niektórych działkowców, którzy swoje altany chcieliby traktować jak całoroczne domy.

Koczujący bezdomni w rodzinnych ogrodach działkowych to problem, z którym działkowcy i Polski Związek Działkowców zmaga się od lat. Osoby ubogie, nie posiadające własnych mieszkań bądź świadomie rezygnujące z mieszkania ze swoją rodziną, decydują się na spędzenie zimy w altanach opuszczonych na ten czas przez działkowców. Nie zawsze są to jednak tylko ludzie rzeczywiście ubodzy, poszukujący schronienia nad głową, ale także ci z marginesu społecznego, którzy upatrują w ROD świetne miejsce na alkoholowe libacje. Towarzyszy im przy tym myślenie, że skoro zimą ruch na działkach zamiera, mogą „wprosić się" na teren ogrodu i bezprawnie zająć na czas zimy czyjeś mienie. Ich obecność w ROD to nie tylko bezpardonowe naruszanie własności działkowców, ale także realne zagrożenie dla ich dobytku. W skutek prób ich dogrzewania się czy pozostawiania niedogaszonych niedopałków papierosów, pożarowi, a nawet całkowitemu spaleniu ulega wiele altan.

Czy można mieszkać zimą w ROD?

Prawo krajowe i związkowe zabrania zamieszkiwania w ROD – dotyczy to zarówno działkowców, którzy chcieliby pozostać w altanach na zimę, jak i bezdomnych, którzy próbują stworzyć w nich swój „tymczasowy dom". Mówi o tym ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych z 13 grudnia 2013 roku w art. 12, jak i regulamin ROD. Nie bez znaczenia jest, że ustawodawca i władze Związku uregulowały tę kwestię w powyższych dokumentach. Rodzinne ogrody działkowe mają bowiem służyć konkretnym celom i z pewnością jednym z nich nie jest całoroczne zamieszkiwanie bądź zimowanie w nich.

Należy podkreślić, że ROD są obszarami użyteczności publicznej, na których nie można stawiać domów ani w nich zamieszkiwać, prowadzić działalności gospodarczej ani budować altan większych niż przewidują przepisy. Wielkość altany przewidziana w przepisach jest wystarczająca dla celów, którym ma służyć. Rodzinne ogrody działkowe nie są przystosowane do wypełniania funkcji mieszkalnych, zarówno pod względem funkcjonalnym, jak i infrastruktury, bowiem nie posiadają one odpowiedniej sieci wodociągowej, energetycznej, ani kanalizacji.

Po co istnieją ogrody?

Mówi o tym art. 3 ustawy o ROD. Ogrody są zakładane i prowadzane przez PZD, aby poprawić warunki socjalne działkowców, którzy w większości należą do tej skromniejszej, słabiej wyposażonej części społeczeństwa. Nie oznacza to jednak, że altany mają stać się dla nich swoistym rodzajem lokalów socjalnych, ale że ich domowy budżet ma zostać odciążony w postaci samodzielnie wychodowanych warzyw i owoców, których nie muszą już później kupować w supermarketach po znacznie zawyżonych cenach.

Innym celem rodzinnych ogrodów działkowych jest zapewnianie działkowcom miejsca do wypoczynku, a także do integracji wielopokoleniowych rodzin. Świetnie odzwierciedla się to w licznych imprezach organizowanych w ROD w całej Polsce tj. pikniki rodzinne, festyny, konkursy biegowe czy turnieje szachowe. Dzięki takim wspaniałym inicjatywom ulegają zacieśnieniu więzi rodzinne i lokalnej społeczności, a seniorzy i niepełnosprawni – często wykluczeni z życia społecznego – są zachęcani do podejmowania aktywności.

Tworzenie rodzinnych ogrodów działkowych to także szansa na rewitalizację zdegradowanych terenów. Ich funkcjonowanie wpływa pozytywnie na środowisko naturalne, gdyż ROD są miejscem bioróżnorodności. Praca w ogrodzie, ale także uczestnictwo w jego życiu, pozytywnie wpływa na zdrowie psychiczne człowieka i kształtuje jego charakter. Co ważne, rodzinne ogrody działkowe nie są zamknięte - korzystać mogą z nich w różnych zakresach także ich okoliczni mieszkańcy i to także jest jednym z powodów istnienia ROD w miastach. Warto wspomnieć, że Krajowa Rada PZD jest w trakcie opracowywania Programu Rozwoju Społecznego ROD, który pozwoli na jeszcze szersze otwarcie ogrodów na społeczeństwo.

Jednak jak widać, ustawodawca nie przewidział wśród funkcji ROD roli mieszkalnej. Wynika to także z samej historii rodzinnych ogrodów działkowych, które nigdy w swojej ponad stuletniej tradycji nie służyły i nie miały służyć zamieszkiwaniu.

Nie bez kozery rodzinne ogrody są także określane jako „działkowe". Etymologia słowa „działka" jednoznacznie wskazuje, że jest to obszar wykorzystywany przez mieszkańców miasta do odpoczynku i uprawy roślin. Zatem zaówno prawo, ale także praktyka językowa i historia ogrodów świadczą o tym, że mieszkanie w ROD jest nieuprawnione.

Konsekwencje nielegalnego mieszkania w ROD

Zatem wbrew przepisom krajowym i związkowym postępuje każda osoba, która decyduje się na całoroczne zamieszkiwanie w altanie. Ciężko więc w takiej sytuacji nazywać ją działkowcem, gdyż użytkowaną działkę wykorzystuje ona w sposób niezgodny z przepisami. Konsekwencją łamania przez nią przepisów jest wypowiedzenie umowy dzierżawy. Z szacunku dla innych działkowców i litery prawa, wszyscy działkowcy powinni wykorzystywać swoje działki i altany zgodnie z ich przeznaczeniem. Nie ma możliwości, aby Polski Związek Działkowców przymykał oko na jakiekolwiek odstępstwa od tej reguły.

Kiedy mówimy jednak o drugim rodzaju zimowych lokatorów ROD, czyli bezdomnych – o osobach, które nie mają żadnego związku prawnego z ROD, a decydują się na nielegalne zajęcie mienia działkowców – konsekwencje mogą być dużo poważniejsze. Nie chodzi tu jedynie o względy prawne wynikające z naruszenia czyjeś własności, ale o zagrożenia jakie stwarza przebywanie zimą w ROD.

Altany z założenia są budowlami letniskowymi i nie są przystosowane do zimowania czy całorocznego w nich zamieszkiwania. Zgodnie z ustawą o ROD na ich budowę nie trzeba mieć pozwolenia i nie przechodzą one także odbiorów technicznych. Stan instalacji wodno – energetycznych w pełnizaspokaja potrzeby wypoczynkowego użytkowania altany, ale nie traktowania jej jako domu. Co więcej, na okres zimowy woda w ogrodzie jest zakręcana – rury położone są w ziemi bardzo płytko, a zakręcenie wody pozwala uniknąć zamarzania jej w rurach i ich awarii. Ponadto walne zebranie w ROD może także zdecydować o wyłączeniu na zimę prądu w ogrodzie – co ma zapobiec stratom przesyłowym na liniach energetycznych, ale także - w dużej mierze - przeciwdziałać zasiedlaniu się bezdomnych. Jeśli jednak nawet energia elektryczna zostaje w ROD na zimę, to ogrodowe dawno temu powstałe instalacje elektryczne nie wytrzymują takiej eksploatacji i często dochodzi do tragedii.

Mowa tu o pożarach altan spowodowanych przez zwarcie instalacji elektrycznej, ale także przez pozostawianie niedopałków papierosów. W takim przypadku nie dość, że działkowiec traci swój dobytek, to bezdomny koczujący w altanie jest bezpośrednio narażony na utratę życia i zdrowia.

Altany w ROD nie posiadają również instalacji grzewczej, ani pieców. W związku z tym kolejnym niebezpieczeństwem, które również prowadzi do pożarów, ale i zaczadzeń, jest dogrzewanie altan wadliwymi grzejnikami z wykorzystaniem agregatów prądotwórczych.

Równie niebezpieczny jak ogień, dla zimowych lokatorów nielegalnie przebywających w ogrodzie, może być mróz. Gdy temperatura spada poniżej zera narażeni są oni nie tylko na odmrożenia, ale także na ryzyko zamarznięcia. W szczególności jeśli są oni w stanie upojenia alkoholowego.

Jak pomóc zimowym lokatorom ROD?

Oczywistym jest fakt, że nikt nie powinien mieszkać czy nocować w ROD w okresie zimowym. Jest to nie tylko niezgodne z prawem, ale również niebezpieczne dla życia. Niestety nie zawsze te osoby dopuszczają do siebie głos rozsądku. Dlatego działkowcy oraz zarządy ROD powinny zgłaszać wszelkie przypadki stałego zamieszkiwania w ROD i koczowania bezdomnych odpowiednim służbom – policji, straży miejskiej, Miejskim Ośrodkom Pomocy Społecznej lub Wydziałom Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w swoim mieście. Z pewnością będzie to dobry uczynek wobec „nielegalnych lokatorów", ponieważ nasze zgłoszenie może uratować im zdrowie, a nawet życie.

Obecnie na terenach wielu rodzinnych ogrodów działkowych w całej Polsce prowadzone są, w porozumieniu z zarządami ROD, wspólne działania policji, straży miejskiej i MOPS-u, mające na celu sprawdzenie ogrodów pod kątem działkowców, którzy chcieliby przezimować w ROD, a także przebywania w nich osób bezdomnych. Służby nie tylko informują o obowiązujących przepisach i zagrożeniach jakie stwarza pozostanie w ogrodzie na zimę, ale szukają dla tych osób miejsc noclegowych. Pozostaje mieć nadzieję, że przeprowadzane kontrole pozwolą wyeliminować jak największą liczbę takich przypadków zamieszkiwania bądź pomieszkiwania na terenie ROD.

Nie bądź obojętny! Reaguj!

Zima to dla bezdomnych czas walki o przetrwanie. Działkowcy i Polski Związek Działkowców wykazują pełne zrozumienie i współczucie dla osób, które są w trudnej sytuacji życiowej i każdym sposobem próbują walczyć o swój byt. Jednak rodzinne ogrody działkowe nie mogą być rozwiązaniem czyichś problemów, ani nie mogą stać się noclegownią. Dobytek, który pozostawiają działkowcy w ROD, nie jest niczyi, ale należy do nich – nie można sobie tak po prostu wkroczyć na teren ogrodu i bezkarnie z niego korzystać. Należy wziąć pod uwagę, że przez cały sezon działkowy ktoś w opiekę nad nim wkładał swoje serce, ciężką pracę i czas, aby jego działka i altana wyglądały jak najpiękniej.

Zbliża się czas świąt. Nie pozostawajmy obojętni.

Zwróćmy szczególną uwagę na osoby przebywające zimą w ogrodzie. Jeden telefon do odpowiednich służb może okazać się dla potrzebującej osoby na wagę złota. Przydatne numery alarmowe: policja – 997 lub 112 z telefonów komórkowych, straż miejska – 986.

Warto także wiedzieć, że w większości miast działają schroniska, które przyjmują bezdomnych niezależnie od ilości łóżek i miejsca. Osobom ubogim, pozbawionym dachu nad głową pomagają też wolontariusze z organizacji pozarządowej Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, które prowadzi 130 placówek w 61 miejscowościach w całej Polsce (adresy placówek: www.bratalbert.org).

AD

8. Działka – przepis na szczęście, zdrowie i brak stresu

Jak informuje brytyjski serwis internetowy BBC Health wystarczy zaledwie 30 minut pracy na działce tygodniowo, by poprawiło się nasze samopoczucie, a zarazem zmniejszyło ryzyko problemów psychicznych.

Te wnioski to efekt badań, jakie prowadzili naukowcy z Uniwersytetów w Westminster i Essex w Wielkiej Brytanii. W toku eksperymentu przeprowadzili oni badania na 269 osobach, z których połowa uprawiała działki. Wszystkich badanych pytano o nastrój, samopoczucie, stan zdrowia i poczucie własnej wartości.

Na podstawie zebranych ankiet okazało się, że działkowcy, którzy spędzają na pracy w ogrodzie nie mniej niż pół godziny w ciągu tygodnia mają znacznie lepsze samopoczucie, zdrowie i samoocenę. Korzyści są jednak znacznie większe. Pracujący działkowcy mogli poszczycić się niższym, niż inni respondenci, wskaźnikiem BMI (miara prawidłowej masy ciała względem wzrostu), który ma znaczenie w ocenie zagrożenia chorobami związanymi z nadwagą i otyłością, np. cukrzycą, chorobą niedokrwienną serca, miażdżycą. Podwyższona wartość BMI związana jest ze zwiększonym ryzykiem wystąpienia tych chorób.

Co więcej, praca na działce wpływa na ludzi odstresowująco. Działkowcy odczuwali mniejsze napięcie psychiczne i byli bardziej pogodni i rzadziej wpadali w gniew. – Uprawianie działki może odegrać ważną rolę w poprawie psychicznego samopoczucia u osób zamieszkałych w mieście, gdzie kontakt z naturą jest utrudniony, przez co istnieje podwyższone ryzyko problemów psychicznych – zauważa współautorka badań, dr Carly Wood z University of Essex.

– Potrzebujemy strategii, która pozwoli lepiej wykorzystać zaniedbane grunty – skomentował wyniki eksperymentu prezes brytyjskiego Wydziału Zdrowia Publicznego, prof. John Ashton.

Uzyskane naukową metoda dane wydają się potwierdzać to, co działkowcy wiedzą od dawna, i co mówi także stare chińskie przysłowie: „*Jeśli chcesz być szczęśliwy jeden dzień – upij się. Jeśli chcesz być szczęśliwy przez rok – ożeń się. Jeśli chcesz przez całe życie być szczęśliwy – załóż sobie ogród*".

AH

9. Miesięcznik „działkowiec" najlepiej sprzedającym się czasopismem o tematyce ogrodniczej w Polsce!

Miesięcznik „działkowiec" jest liderem sprzedaży wśród czasopism o tematyce ogrodniczej i działkowej. To wyraźny sygnał, że jest to pismo potrzebne, które dobrze służy swoim czytelnikom, w tym działkowcom.

Szczegółowe dane na temat sprzedaży „działkowca" opublikował Związek Dystrybucji Prasy. Jak podaje, „działkowiec" był najlepiej sprzedającym się miesięcznikiem ogrodniczym w pierwszym kwartale 2015 roku.

Te wyniki to najlepszy dowód, że czytelnicy zadowoleni są z obecnego kształtu „działkowca". Każdego miesiąca zespół redakcyjny, złożony z najlepszych ekspertów w swoich dziedzinach, dokłada największych starań, aby przygotować dla Państwa najbardziej interesujące i aktualne artykuły. W „działkowcu" znajdą Państwo informacje z zakresu urządzania ogrodu i modernizacji działki, roślin ozdobnych, porad dotyczących prac w sadzie i w warzywniaku, zdrowia i kulinariów, a także aktualności z życia Polskiego Związku Działkowców i rodzinnych ogrodów działkowych. Jednak jak Państwo dobrze wiedzą, to zaledwie kilka z wielu tematów poruszanych w „działkowcu".

Miano najlepiej sprzedającego się miesięcznika ogrodniczego w Polsce to olbrzymie wyróżnienie, które pokazuje, jak dużym zaufaniem darzą Państwo „działkowca" i to właśnie po niego najchętniej sięgają ze sklepowej półki.

Mogą być Państwo pewni, że cała redakcja „działkowca" dołoży wszelkich starań, aby każdy kolejny numer

był dla Państwa jeszcze bardziej interesujący.

Miesięcznik „działkowiec" odkryje przed Państwem wszystkie tajniki uprawy działki. Nie tylko pokaże jak piękny można mieć ogród, ale da także instrukcję jak w kilku krokach można samemu stworzyć podobny.

AD

10. Jesienne porządki na działce. Eksperci radzą, co zrobić z opakowaniami po środkach ochrony roślin

Jesienią kończymy intensywną pracę w ogrodzie, ale właścicieli działek i ogrodów przydomowych czeka jeszcze kilka ważnych zadań. Działkę i ogród należy przygotować do zimy, trawnik skosić, usunąć suche gałęzie a przed pierwszymi mrozami zasadzić jeszcze rośliny cebulowe kwitnące wiosną. Po sezonie zostaje również dużo odpadów. Odpady zielone najlepiej rozdrobnić i zrobić z nich kompost a nadmiary oddać do lokalnego PSZOK-u. Niezwykle istotną kwestią są opakowania po środkach ochrony roślin.

Etykieta każdego środka ochrony roślin informuje o niebezpieczeństwie lub zagrożeniach, jakie mogą one stwarzać, wskazując jednocześnie na sposób postępowania z opakowaniem.

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin, wychodząc naprzeciw potrzebom rolników, właścicieli działek i ogrodów stworzył System Zbiórki Opakowań – System PSOR. Umożliwia on bezpłatne pozbycie się pustego opakowania po środku ochrony roślin, nawozie czy produktach biobójczych.

W ramach Systemu PSOR odbierane są opakowania po środkach ochrony roślin toksycznych i bardzo toksycznych dla organizmów wodnych lub ludzi, oznaczonych minimum jednym z piktogramów:

– oraz opakowania po innych środkach niebezpiecznych, wykorzystywanych w rolnictwie, np. nawozach, adiuwantach, produktach biobójczych, oznaczone minimum jednym z piktogramów:

Opakowań po środkach niebezpiecznych nie należy palić we własnym zakresie, wyrzucać do pojemników na odpady komunalne, do lasu czy na pole. Nie należy również wykorzystywać ich do innych celów, np. jako pojemnik na narzędzia czy płyny. Takie opakowanie ma status niebezpiecznego i powinno być odpowiednio zutylizowane. Można je bezkosztowo oddać do punktu sprzedaży, który przekaże je profesjonalnej firmie zajmującej się utylizacją odpadów. Nie musi to być ten sam punkt, w którym dokonaliśmy zakupu. Opakowanie można oddać do dowolnego sklepu, który uczestniczy w Systemie. Nie ma konieczności okazywania paragonu czy też faktury. Punkty odbioru można wyszukać poprzez stronę: http://systempsor.pl/punkty-odbioru/. Sklepy, które prowadzą sprzedaż środków ochrony roślin, mają obowiązek przyjąć zużyte opakowania. Dotyczy to również sklepów wielkopowierzchniowych.

Apelujemy do wszystkich właścicieli ogrodów i działek, aby odpowiedzialnie postępowali z opakowaniami po środkach ochrony roślin i korzystali z Systemu PSOR. Odpowiednio utylizując puste opakowanie po środku, dbamy o środowisko i o nasze zdrowie – powiedział Marcin Mucha, dyrektor Polskiego Stowarzyszenia Ochrony Roślin.

Jak postępować z opakowaniami po środkach ochrony roślin?

Trzykrotne przepłukanie opakowań to warunek przyjęcia ich przez punkt sprzedaży. Płukanie opakowań i wykorzystanie popłuczyn do oprysku pozwala wykorzystać całą zawartość opakowania, popłuczyn nie wolno wylewać do zlewu, gdyż jest to niebezpieczne dla środowiska. Ponadto, transport pustych opakowań ze sklepu jest dzięki temu bezpieczny, a sprzedawcy nie mają kontaktu ze stężonym produktem. Do punktów sprzedaży oddajemy opakowania plastikowe i szklane oraz torebki foliowe i papierowe. Torebek papierowych i foliowych nie płuczemy. Natomiast opakowania plastikowe i szklane – tak. Użytkownicy i punkty sprzedaży powinny zwracać szczególną uwagę na to, komu oddają puste opakowania. Ich zwrot do Systemu PSOR gwarantuje, że zostaną one zagospodarowane w sposób odpowiedzialny i zgodny z prawem.

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin (PSOR) reprezentuje branżę środków ochrony roślin. PSOR jest koordynatorem i właścicielem Systemu Zbiórki Opakowań PSOR i w imieniu uczestników systemu prowadzi ogólnopolską kampanię edukacyjną tegoż Systemu pod hasłem „Liczy się każde opakowanie".

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin realizuje różnorodne zadania i projekty mające na celu kompleksową informację i edukację użytkowników środków ochrony roślin na temat bezpieczeństwa ich stosowania.

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin